

Ako na Mateja
sonce sije, kmalu
lepa jesen zasije.

VESTNIK

Vestnik, 1977: V Križevcih
na Goričkem si že dalj časa
prizadevajo, da bi izgradili
bencinsko črpalko.

Vreme: Spremenljivo ob-
lačno bo s krajevnimi pa-
davinami, nato pa suho.

Murska Sobota, 17. septembra 2009, leto LXI, št. 38, odgovorni urednik Bojan Budja, cena 1,50 evra

Stran 2: Nezdržljivost poslanske
in županske funkcije

Županom ena
plača ni dovolj

Stran 4: Srednja šola za gostinstvo
in turizem Radenci kljub vsemu
ohranja status kakovostne šole

Kuharje in natakharje
snubijo že v vrtcih

Stran 7: Zavlačevanje pobralo
700 delovnih mest – Vprašljiv
status prokurista Zdenka
Podlesnika – Kaj bo v Ljutomeru

Delavci domov,
firma v stečaj

Stran 8: V Križevcih ob
Mali Krki odprli Vidrin
informacijski center Aqualutra

Šlihthuber, vidri
prijazen župan

Stran 12: V vinorodnih
območjih Pomurja že
odmeva pesem trgačev

Manjši pridelek,
odlična kakovost

Stran 14: Štirinožec iz
Murske Sobotne pometel s
pasjimi lepotci iz vse države

Sky v devetih
nebesih

Stran 16: Otočani iz mestnega
hrupa v neokrnjeno naravo
Goričkega

Angleške tablice
zamenjujejo
za slovenske

Stran 17: Ob robu tragične
nezgode, v kateri je življenje
izgubil Jože Kovač iz Centibe

Odšel po drva,
a se ni več vrnil

Tri srca ponovno Šarićeva

Höhn-Šarićevemu potomcu
Rudolfu je po skoraj dveh
desetletjih pravedanja uspelo
dobiti potrdilo o državljanstvu,
s katerim je postal dedič
premoženja Radenske

Vse se je začelo s Slatino Radenci, mehurčki in tremi srci,
pri promociji turizma in mineralne vode v Radencih pa je po-
magal tudi palček.

Kdo je bil dr. Ante Šarić, domačinom v Radencih ni treba pojasnje-
vati – pravzaprav so ga imeli za prvega domačega lastnika, ki so ga ra-
zumeli in ki jim je bil blizu. Vsi prejšnji lastniki Henni in Höhni so bili
avstrijskega in nemškega rodu in so govorili nemško.

Ante Šarić je potem, ko je kot vojak preživel prvo svetovno vojno,
kot mlad zdravnik v dvajsetih letih služboval v Topolšici, Kraljevici
in Novem Marofu, kardiološko znanje pa je izpopolnjeval na Dunaju.
Od 1930. leta je imel zasebno ordinacijo za srčne bolezni v Zagrebu,
v Radence pa je v začetku tridesetih let pripotoval, da bi si izpopolnil
znanje. In ostal.

Poročil se je namreč z Vilmo Höhn, lastnico že znanega zdravilišča
in vrtin slatine, ki ga je zaradi njegovih ekonomskih in zdravniških
spособnosti kmalu vpisala v trgovinski register kot družabnika in mu
prepustila vodenje podjetja. In res je bil dr. Ante Šarić poln idej in
podjetniškega poguma – njegova ideja so prepoznavna rdeča srca in
značilen zapis *Radenska*. 1945. leta so ga Nemci ustrelili kot talca za-
radi podpore partizanom. Vse to je zapisano in so vedeli mnogi, zato
si dolgotrajnost postopkov za priznanje državljanstva in vrnitev od-
vzetega premoženja lahko razlagamo tudi kot nekakšno *špekulacijo*
ali zaroto na najvišji ravni.

Bernarda Balažić Peček

Foto: Nataša Juhnova

Tomislav Nemec žrtev politične kuhinje?

Sedaj že nekdanji prvi mož Darsa je ostal tudi brez delovnega mesta
načelnika UE Ljutomer. Zakaj? Sam pravi, da je bil politično odsta-
vljen. Pojasnil pa je tudi, da je bila možnost vrnitve na staro delovno
mesto v Ljutomeru po prenehanju mandata povsem zakonita in ni
bila v nasprotju s podpisano pogodbo o zaposlitvi na Darsu.

Nismo muha enodnevnica

O srednja točka na ponedeljkovi seji izvršnega sveta v Gornji Radgoni
je obsegala poročilo in bogato razpravo o problematiki malega go-
spodarstva. Ugotovili so, da število obrtnikov sicer narašča, vendar ne
dovolj; v nekaterih krajevnih skupnostih sploh ni uslužnostne oziroma
storitvene obrti, zato jo je treba pospešiti. Kaj je vzrok za tako stanje?
Omenjali so poklice, za katere ni dovolj preizkus znanja oziroma priuče-
nost, ampak je potrebna formalna izobrazba, ki pa je marsikateri občan,
ki se zanima za ustanovitev obratovalnice, nima, zato si ne izposluje obr-
tnega dovoljenja, ampak šušmari.

Vestnik, 15. september 1977

Stran 2, 4 in 19

Vzlet ali potop
Mure 05?

Stran 30: V Vrtcu Murska Sobota
rekordno število otrok

Selitve otrok
razburile starše

NAROČNIK

Pogled od zunaj

Gavrilovičeva pašteta

V SLS si že skoraj petnajst let sistematično prizadevamo za pravično rešitev mejnih vprašanj s Hrvaško. Po več poskusih nam je letos februarja vendarle uspelo v Državnem zboru RS uveljaviti najpomembnejši del predloga Resolucije o meji s Hrvaško, Sklep o zaščiti slovenskih interesov ob vstopu Republike Hrvaške v NATO, s katerim je Državni zbor RS zavezal vso slovensko politiko k dosledni zaščiti ozemlja in morja, nad katerim je Slovenija ob osamosvojitvi izvajala suverenost. Državni zbor RS je s sklepom potrdil, da je Slovenija ob osamosvojitvi imela teritorialni stik z mednarodnimi vodami in je med drugim nadzirala celoten Piranski zaliv, zaselke na levem bregu Dragonje in zaselke na levem bregu Mure pri Hotizi.

Ob zadnjih dogodkih nas skrbi, da je med tihimi pogovori slovenske in hrvaške vlade prišlo do hude kršitve tega sklepa in da vlada verjetno namerava doseči izničenje tega sklepa, morda tudi s kakšnim drugim pravnim aktom.

V luči aktualne politične razprave se dejansko tehtata dve temeljni vprašanji: kaj je za Slovenijo v tem trenutku bolj pomembno - čimprejšnja vključitev Hrvaške v EU ali ohranitev celovitosti slovenskega ozemlja in statusa pomorske države? Osebo trdim, da ti dve vprašanji sploh nista kategoriji, ki bi se ju moralo postavljati na tehtnico. Ohranitev ozemeljske celovitosti tako na kopnem kot na morju je najbolj vitalni dejavnik slovenske državnosti. Vstop Hrvaške v EU pa je sicer prav tako pomembnega pomena za našo državo v gospodarskem in družbenem vidiku. Vendar, eno so najvitalnejši slovenski nacionalni interesi, drugo pa pomembni slovenski interesi. Zato ne moremo primerjati hrušk in jabolk.

Slovenke in Slovenci smo se v najtežjih obdobjih zgodovine znali boriti za svojo državo, svojo zemljo in svoj jezik. To znamo tudi danes. Slovenci smo trmast narod in s trmo smo skozi stoletja izbojevali že mnogo zmag za našo zemljo ter kulturo. In tudi danes, ko se trudimo za eno izmed najpomembnejših - pravico za ohranitev dostopa do odprtega morja, moramo ohraniti svojo trmo.

Čim hitrejša vključitev Hrvaške v EU je vsekakor tudi v mojem interesu. Sam osebno vedno pravim: najboljša je Gavrilovičeva pašteta. Želimo si dobrih medsosedskega odnosov, želimo si okrepitev gospodarskega sodelovanja z našo sosedo, želimo si njenega razvoja ... A vztrajam, Slovenija pri vstopanju svoje sosedo Hrvaške v EU ne sme izgubiti delov svojega ozemlja in stika z mednarodnimi vodami. Ničesar tujega Slovenija noče, niti centimetra hrvaške zemlje, a svojega ne da! Hrvaška, če je s svojimi zadnjimi izjavami iskrena, bi morala umakniti vse fizične prejudice in se tako umakniti z zasedenih delov slovenskega ozemlja in morja in vzpostaviti stanje na meji, kot je bilo ob osamosvojitvi Slovenije 25. junija 1991.

Zakaj je to tako težko? In zakaj Vlada RS tega od Hrvaške ne zahteva? Trdno verjamem, da nam Slovencem vendarle ne zmanjka ponosnega poguma.

Mag. Radovan Žerjav

Komentar

Bojno polje Mura 05

Nogometni klub Mura je ves tranzicijski čas odlično orodje za politične pa tudi kapitalške obračune znotraj soboške občine. Da ga uporablja politika za uresničevanje svojih interesov, ga drži na stranskem tiru in blokira nogometne potencialne, da bi zasedli v slovenskem nogometu mesto, ki jim pripada, je znano dejstvo. Tako Mura ni več institucija, kot je bila nekoč. Morda je to delno povezano s postopnim zatonom podjetja Mura, ki v svojih dobrih časih ni dopuščalo prevelikih nihanj in je nogomet ohranjalo na zavidljivi kakovostni ravni. Po razkolu z drugimi glavnimi mecenom nogometa - skupino Interling - je postal klub domena lokalnih simpatizerjev in tudi vplivnih članov soboškega SDS-a. V lanske sezoni, ko je v klub priteklo dovolj denarja predvsem od domačih trgovskih investitorjev za »odstopljene koncesije«, je šlo nogometu dobro. Zalomilo se je konec lanske in pred začetkom letošnje sezone, ko so pipe usahnile, nasprotja znotraj soboškega SDS-a pa zaostрила. Gre za znano merjenje moči med linijo župana Antona Štiha in soboškim odborom SDS-a na čelu s Karlom Šošom, ki mu je naklonjena večina soboških svetnikov omenjene stranke. Manever finančnega reševanja Mure z dvojcem Belec-Gliha je bil odlična podlaga za dogajanje znotraj soboške SDS. Skupina strankarskih oponentov županu Štihi, ki so vplivni člani UO NK Mura, je namreč podprla prej omenjeni dvojec rešiteljev, potem ko domače gospodarstvo ni pokazalo prevelikega zanimanja za financiranje kluba. Odstop podpredsednika kluba in še nekaterih članov upravnega od-

bora, ki so tesno na županovi strani, je potisnil prej omenjeno skupino s svetnikom Forjančičem na čelu v kot, in če mu ne bo uspelo urediti razmerij znotraj kluba in finančno pokriti sezone, bo skupaj s somišljeniki velik porazenec te zgodbe. Ob tem ni potrebna velika analiza, kako prijetno blago za manipuliranje so navijači, ki v svoji strasti reagirajo predvsem emocionalno. Od izida tega dvoboja pa je odvisno, kako se bo razpletel bistveno starejši konflikt znotraj soboške SDS. To, da se član izvršilnega odbora Silvo Šarkanjan na podlagi sklepa stranke o nezdružljivosti funkcij umika s predsedniškega položaja regionalnega odbora, je morda prvi znak zmage Štihičeve frakcije. Po drugi strani pa tudi drži, da so okrog Šarkanja zbrani skorajda vsi »izvorni« člani SDS-a v regiji. V tej luči pa je tu že novo vprašanje: ali bo centrala SDS-a na račun edinega mestnega županstva tvegala ponovitev zgodb, ki so se dogajale skorajda v vseh mestnih odborih na severovzhodu Slovenije, ko je prišlo do cepitve stranke in pobeга predvsem »izvornih članov« iz stranke.

Več na stranh 4 in 19.

Janko Votek

Nezdružljivost poslanske in županske funkcije Županom ena plača ni dovolj

Ali so lahko župani tudi ravnatelji? – Rekorder po številu plačanih funkcij je prvi mož Apač Darko Anželj

Med štiriindvajsetimi poslanci v tem sklicu državnega zbora, ki hkrati opravljajo tudi funkcijo župana, sta tudi dva pomurska poslanca - župana, Anton Kampuš (SD) v Gornji Radgoni in Franc Jurša (DeSUS) v Ljutomeru. Na ministrstvu za javno upravo (glavni akterji prihajajo iz stranke Zares) so v osnutek Zakona o integriteti v javnem sektorju vnesli člen o nezdružljivosti poslanske in županske funkcije, kasneje pa ga umaknili. To področje naj bi urejal Zakon o poslancih, vendar glede na močan županski lobi v parlamentu ni mogoče pričakovati, da bo do tega zlahka prišlo. Prav tako po omenjenem zakonu poklicni funkcionarji ob javni funkciji naj ne bi smeli opravljati drugih dejavnosti, namenjenih pridobivanju dobička.

Župani in poslanci

Strokovnjaki opozarjajo, da hkratno opravljanje teh dveh funkcij ni v skladu z reprezentativnim mandatom poslancev, po katerem so ti predstavniki vsega ljudstva. Župani naj bi bili pri opravljanju funkcije poslanca preveč obremenjeni s parcialnimi interesi občin, ki jih vodijo. Nepoklicni župani za svoje opravljanje

Franc Jurša in Anton Kampuš zakon, ki bi urejal nezdružljivost poslanske in županske funkcije, načeloma podpirata, toda ...

funkcije prejemajo plačilo v višini 50 odstotkov plače, ki bi jo prejeli, če bi funkcijo opravljali poklicno. Franc Jurša je povedal, da so v zvezi s predlogom stranke Zares v DeSUS-u imeli neformalno razpravo in glede tega ugotovili, da je predlog nastal zunaj državnega zbora, vendar ga načeloma podpira, če bo podoben zakon nastal znotraj državnega zbora. Po njegovem mnenju je pomembno tudi čas, ko bi prišlo do uveljavitve tovrstnega zakona. Sam meni, da bi bilo to primerno ob izteku sedanjega poslanskega mandata. Če bi bil pred izbiro, bi se sam raje odpovedal funkciji poslanca. Zanimivo, da imajo v DeSUS-u celo v programu stranke zapisano zavezo, da se bodo zavzemali za sprejem tovrstnega zakona. Ker so v zadnjem času mediji poročali, da so imeli ravno v stranki DeSUS največ pomislekov glede soglasja v koaliciji o tovrstnem zakonu, smo za mnenje povprašali tudi podpredsednico stranke, Ljutomerčanko Marijo Gjerkeš Dugonik. Pravi, da se načelno stališče stranke o tem vprašanju ni spremenilo, to pa je, da sta ti dve funkciji nezdružljivi. Anton Kampuš meni, da se tega področja ne bi smelo urejati parcialno, temveč bi bilo treba urediti nezdružljivost vseh funkcij. Tako so po njegovem mnenju nezdružljive tudi funkcije

župana in ravnatelja osnovne šole, ki na neki način sam sebi dodeljuje denar, ministra in predavatelja na fakulteti itd. »Če bo kateri od zakonskih predlogov tako široko zastavljen, ga bom podprl,« pravi Kampuš, ki pa v tem trenutku še ni vedel povedati, kateri od funkcij bi se odpovedal, če bi bil postavljen pred tovrstno izbiro.

Ravnatelji, direktorji, predavatelji ...

Med pomurskimi župani smo primer župana - ravnatelja našli pri županu Kuzme Jožefu Škaliču, ki je tudi ravnatelj tamkajšnje osnovne šole. Škalič meni, da se mora politika o tem vprašanju enkrat dokončno izjasniti. Kot pravi, v tem trenutku ne razmišlja, kateri funkciji bi se odpovedal, in dodaja, da je po svoji stroki pedagog, ki delo opravlja poklicno, po pogodbi pa dobiva še nagrado za opravljanje županske funkcije. »Na eni strani se govori o nezdružljivosti, na drugi pa se pozablja na vprašanje, koga ljudje želijo imeti na določenih funkcijah in kakšno obremenitev to predstavlja za določeno osebo.« Glede sedanje ureditve meni, da ni sporna ob določenih predpostavkah: »Če se upoštevajo vsa pravila, potem obstajajo določeni vzvodi, da do nepravilnosti ne pride, če pa si

kot človek pokvarjen, pa boš tak na eni ali več funkcijah.« Predvideni zakon tudi določa, da funkcionarji ne smejo opravljati dejavnosti upravljanja ali zastopanja v javnem podjetju, če po svoji funkciji opravljajo posreden ali neposreden nadzor nad njihovim delom. Glede tega je zanimiv župan Moravskih Toplic Franc Cipot, ki je ne samo župan, ampak tudi direktor javnega podjetja CERO Pucconci. Cipot upa, da ne bo prišlo do uveljavitve tovrstnega zakona do naslednjih lokalnih volitev, in meni, da s tem nima težav, saj, kot pravi, se je že ob prevzemu funkcije direktorja odločil, da se ne bo več potegoval za župansko na naslednjih lokalnih volitvah. Rekorder po zbiranju funkcij med pomurskimi župani je prav gotovo dr. Darko Anželj. Anželj, sicer zaposlen na ministrstvu za notranje zadeve, opravlja še funkcijo župana Apač, je pa tudi direktor Pomurskega razvojnega inštituta v Murski Soboti, poleg vsega pa kot višji predavatelj predava še na Fakulteti za varnostne vede in za opravljanje vseh funkcij prejema tudi plačilo. Anželj meni, da naj se ljudi ocenjuje po njihovem znanju, sposobnostih in rezultatih in ne po številu funkcij, ki jih opravljajo. »Na volitvah te ljudje ocenijo, če si dober ali slab.«

Timotej Milanov

Pandemska gripa pri osnovnošolcih

Ta teden je slovensko javnost močno vznemirila vest, da je na OŠ Polzela veliko število otrok zbolelo za novo vrsto nevarne gripe.

Zaradi boleznij je te dni odso-tnih 94 otrok, doma pa naj bi ostalo kar 147 otrok od skupno 492 učencev. Vsi vzgojno-izobraževal-

ni zavodi v Sloveniji so v začetku pouka v šolskem letu 2009/2010 prejeli natančna navodila, kako ukrepati v primeru izbruha boleznij in kako preprečevati okužbo in širjenje bolezni. Prav vsak otrok je prejel tudi zloženko, v kateri so napisana in narisana natančna navodila, kako se obvarovati pred

okužbo. Zavod za zdravstveno varstvo Murska Sobota do sedaj še ni zabeležil primera te bolezni ali njenega širjenja v pomurskih šolah. Za vse, ki imajo vprašanja ali sumijo, da so se okužili, pa je na voljo brezplačna številka Inštituta za varovanje zdravja: **080 42 00.**

B. B. P.

VESTNIK

Izdaja: Podjetje za informiranje Murska Sobota, d. o. o. IZHAJA OB ČETRTKIH. Uredništvo: Irma Benko (direktorica), Bojan Budja (odgovorni urednik), Janez Votek (namestnik odgovornega urednika), A. Nana Rituper Rodež, Andrej Bedek, Bernarda Balazič Peček, Ludvik Kovač, Majda Horvat, Milan Jerše, Petra Kranjec, Timotej Milanov (novinarji), Nataša Juhnov (fotografinja), Nevenka Emri (lektorica), Ksenija Šomen (tehnična urednica), Robert J. Kovač (računalniški prelom). Naslov uredništva in uprave: Murska Sobota, Ulica arh. Novaka 13, tel. št.: 538 17 20 (naročniška služba), n. c. 538 17 10, 538 17 40 (novinarji Vestnika), Venera (tčenje) 538 17 10, št. telefaksa 538 17 11. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Trimesečna naročnina (13 števk) 18,85 evra, letna naročnina (za 53 števk) 76,85 evra, letna naročnina za naročnike v tujini 180,00 evrov, polletna naročnina za delovne organizacije, podjetja in obrtnike (27 izvodov) 59,20 evra, izvod v kolportuži 1,50 evra. IBAN pri Raiffeisen banki SI56 2490 0900 0247 884, SWIFT koda banke: KREKSI22. Tisk: Podjetje za usposabljanje invalidov SET Vevče. Davek na dodano vrednost je vračunan v ceno izvida in se obračunava v skladu s 7. točko 25. člena Za kona o davku na dodano vrednost, Uradni list 23. 12. 1998, št. 89, in Zakonom o izvrševanju proračuna Republike Slovenije za leto 2002 in 2003, Uradni list 17. 12. 2001, št. 103. Naklada: 14.300 izvodov. Elektronska pošta: Vestnik: vestnik@p-inf.si, Venera: venera@p-inf.si, naročniška služba: oglasi.vestnik@p-inf.si, www-stran: http://www.vestnik.si.

Vrhovno sodišče priznalo državljanstvo dr. Rudolfu Hoehnu Šariću, ki lahko zahteva vrnitev podjetja, nepremičnin in kmetijskih površin

Tri srca ponovno Šarićeva?

Eden najdaljših denacionalizacijskih postopkov v samostojni Sloveniji, v katerem naj bi vrnili odvzeto premoženje nekdanjim lastnikom Radenske, bo po vseh tožbah in pritožbah vendarle končan

Potem ko je Upravno sodišče Republike Slovenije 7. marca 2006 vendarle izdalo sodbo in zavrnilo tožbo g. Rudolfa Šarića (dr. Rudolph Hoehn Saric je redni profesor psihiatrije in behaviorističnih znanosti na Univerzi Johna Hopkina v ZDA), ki je že 8. aprila 2003 vložil tožbo proti ministrstvu za notranje zadeve, je g. Šarić še isto pomlad vložil pritožbo na Vrhovno sodišče Republike Slovenije. Epilog na tem sodišču je bil napisan to poletje: »V revizijski zadevi X Ips 108/2009 je bilo 2. julija 2009 odločeno (med drugim), da se ugotovi, da se dr. Rudolf Hoehn Šarić od 28. 8. 1945 šteje za jugoslovanskega in slovenskega državljan.« S tem je postal denacionalizacijski upravičenec, so nam sporočili z Vrhovnega sodišča Republike Slovenije. Ker so revizije izredna pravna sredstva zoper pravno-močne odločbe, zoper njih ni mogoča pritožba.

Upravna enota Gornja Radgona, ki vodi denacionalizacijske za-

Panorama Radenec iz tridesetih letih prejšnjega stoletja v gvašu Gustava Simona, ko je vodenje podjetja prevzel dr. Ante Šarić.

li podoba zdravilišča propadajoči spomeniško zaščiteni objekti starega zdraviliškega naselja, ki so v denacionalizacijskem postopku.

Rudolf Šarić je bil torej ob nacionalizaciji nesporno slovenski državljan, torej je odslej (po izreku sodbe Vrhovnega sodišča Republike Slovenije) tudi uradno **upravičenec v denacionalizacijskem postopku**, ki so mu bili odvzeti podjetje, nezazidana stavbna zemljišča, kmetijska zemljišča in gozd. V zahtevku za denacionalizacijo je upravičenec že podal kot prilogo potrdilo o zemljiško-katastrskih podatkih parcel med podržavljenjem, v prihodnjih mesecih pa bodo strokovnjaki geodetske stroke izvedli identifikacijo okrog 150 parcel (UE Gornja Radgona je že poslala ponudbo ustreznim geodetskim strokovnjakom), ki naj bi jo končali do 15. novembra letos. »Šele na podlagi identifikacije bo upravni organ ugotovil, kdo so zavezanci za vračilo. V primerih, kjer je že zasebna lastnina, bo to nesporno Slovenska odškodninska družba. Prav tako je nesporno, da so zavezanci za vračilo tudi Zdravilišče Radenci, Radenska ter Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov RS. Po zbranih podatkih je ugotovljeno, da upravni organ vodi dva zahtevka za vračilo nepremičnin: za odvzem podjetja in za odvzem (zaplembo) kmetijskih površin. Skupna površina odvzetih zemljišč je 45 hektarjev, med katerimi je veliko nezazidanih in zazidanih stavbnih zemljišč v naselju Radenci,« je pojasnil načelnik UE Gornja Radgona Marjan Potisk.

Konec tega leta ali v začetku naslednjega leta bodo torej zavezanci za vračilo nepremičnin oziroma plačilo odškodnine prejeli tudi uradno obvestilo. Šele po oceni tvornice nepremičnine, ki je bila zaplenjena in ki jo mora izvesti denacionalizacijski upravičenec, bomo natančno vedeli, kolikšna je vrednost odvzetega premoženja.

Bernarda B. Peček
bbp@vestnik.si

Kapelski dom je le eden od propadajočih objektov v zdraviliškem naselju. Fotografiji: Nataša Juhnov

deve na svojem območju, je šele pred dnevi prejela uradno Sodbo v imenu ljudstva Vrhovnega sodišča Republike Slovenije, kar glede na dolgotrajnost celotnega postopka niti ne preseneča. Komu koristi takšno zavlačevanje in zakaj se postopek ni mogel skleniti že konec devetdesetih let, ne moremo zapisati niti dobiti ustreznih odgovorov (Upravno sodišče se je nazadnje po vstopu Slovenije v EU opravičevalo, da je preobremenjeno z azilantskimi zadevami), kajti ministri in odgovorni, ki so vodili postopke, so se vmes kar nekajkrat zamenjali. Lahko pa zelo natančno zapišemo, komu to zavlačevanje škodi: Radencem. Podoba kraja, ki ga kazijo zanemarjene stavbe, bi bila danes bistveno drugačna, če bi bil postopek sklenjen sredi devetdesetih let – morebiti bi bila drugačna tudi usoda celotne Radenske. Tudi usoda podjetja, ki je zrastle na osnovi Šarićevega zdravilišča in polnilnice, je ubrala v zadnjih desetih letih popolnoma drugo smer, kot bi si želeli domačini. Radenska iz Radencev ima namreč danes precej drugačno podobo kot takrat, ko so se začeli denacionalizacijski postopki v Sloveniji. Danes ni več enotnega domačega podjetja, ki je bilo nekdanj ponos Pomurja in Slovenije. Radenska, d. d., kot polnilnica mineralne vode in brezalkoholnih

Avtor treh src je dr. Ante Šarić.

pijač (ki je po letu 2000 počasi prehajala v last Pivovarne Laško) se je že pred leti popolnoma preselila v Boračevo, drugi naslednik skupnega podjetja Zdravilišče Ra-

denci pa je v lasti Save iz Kranja. Čeprav so vmes veliko investirali v obnovo in gradnje in si uspeli ponovno pridobiti sloves vrhunskega zdravilišča, so vsa leta kazi-

V premislek

Zaslužkarji

Hoteli ali ne, pravično ali ne, Muri se bliža neizbežen konec. Tak, kot ga napovedujemo že nekaj časa. Ker pač druge izbire ni. Ker so Murini rešitelji v prvi vrsti bolj ali manj skrbeli predvsem zase in za svoje. Niti zadnji po imenu Zdenko Podlesnik ni izjema. V Vestniku smo razkrili, da je s podjetjem Huber, d. o. o., katerega lastnik je prejšnji Murin direktor Franc Huber, še letošnjega junija podpisal vsakomesečnih pet tisoč evrov težko svetovalno pogodbo. Kajti svetovati Muri res ni kar tako, tega početja so navsezadnje večji le najboljše. Sploh pa je navet, da za slehernim ponedeljkom pride terek in da za dežjem prej ali slej uselej posije sonce, očitno nad vse tvegan in zagotovo vreden svoje cene.

Za deset kosil pri Naciji Rajhu v Bakovcih stavim, da to še zdaleč ni edini okostnjak, ki je po kdo ve čigavi nerodnosti telebnil iz omar Murinih rešiteljev. Še jih bo. Vsakovrstnih. Iz podjetja je pač dokazano najlažje jemati, ko je v škripcih, ko malokdo ve, kdo sploh pije in kdo plačuje. Kjer je edini red anarhija. Pri vseh hirajočih firmah je bilo tako in Mura zanesljivo ne bo izjema. Saj se vendar po jutru dan pozna. Spomni-

mo se samo obubožanega Elana in sanjskih svetovalnih pogodb z odvetniško pisarno Planinšec. Ne omenjam je zgolj naključno. Kajti prav ta pisarna nam je te dni poslala opomin pred tožbo, v kateri od Vestnika in celo od našega urednika zahteva dvakrat po pet tisoč (očitno je to število Hubrovim zelo blizu) evrov odškodnine za domnevno pretrpljene duševne bolečine in bojda razžalitev dobrega imena. Zraven pa še javno opravičilo. In to prav Francu in Zdenki Huber, katerih duši sta menda zavoljo javno razkrite že omenjene svetovalne pogodbe z Muro hudo trpeči. Razsodilo bo sodišče. Javnost je bržkone že.

Le vprašanje časa je, kdaj bo nekdanji paradni konj pomurskega gospodarstva dokončno pah-njen v stečaj. In kdaj bo iz kake od omar padel naslednji skelet. Nekaj malega bo to odvisno tudi od stečajnega upravitelja. Upamo da pravega, poštenega, pravičnega. V edino preostalo tolažbo Muri in tistim, ki so ji pustili večino življenja, v zameno pa evre preštevati pretežno v kovancih.

Bojan Budja

Mip in Pomurka

Banka pozabila na terjatev

Spretni maneuver družine Volk ali pozabljivost Nove Kreditne banke Maribor?

Spretni manevri družine Volk, nekdanjega lastnika Mipa in Pomurke, so z organizacijskimi formulami in raznoraznimi podjetji uspeli zaslepiti tudi banke. Kako si sicer razlagati informacijo, da

je NKBM pozabila prijaviti za 3,7 milijona evrov svojih terjatev? Gre za terjatev neporavnane kredita odvisni družbi Pomurke MI – Pomurki reji. Lahko se zgodi, da se v prihodnje na podob-

nem tankem ledu najde še kak upnik, saj so Volki spretno izkoristili verigo podjetij za pridobivanje kreditov, pa četudi je šlo zgolj za podjetja na papirju.

J. V.

Sv. Jurij ob Ščavnici

Dve namesto šestih

Občina sedaj vztraja pri sanaciji
le dveh poškodovanih cest

Že od otvoritve »pomurske avtoceste« lansko jesen se vleče sklenitev dogovora, s katerim bi prišli do saniranja škode, ki so jo izvajalci pri gradnji avtoceste povzročili v videmski občini. Po zagotovilih občine in predstavnika izvajalcev bodo obljube kmalu meso postale.

Kmalu sanacija

Spomnimo: Občina Sv. Jurij ob Ščavnici, Dars in izvajalci (SCT, Primorje, NGR, CM Celje, CPM, SGP Pomgrad in GIZ Gradis) so že leta 2005 sklenili dogovor o tekočem vzdrževanju in sanaciji oz. povrnitvi v prvotno stanje vseh občinskih cest, ki bodo zaradi uporabe pri gradnji avtocestnega odseka Cogetinci–Vučja vas kakorkoli poškodovane. Oktobra 2008 so videmski svetniki na izredni seji med drugim sprejeli sklep, s katerim so zahtevali sanacijo vseh občinskih cest, ki so jih izvajalci uporabljali za prevoz gradbenega materiala pri graditvi avtoceste, in kot rok za dokončanje del postavili 30. junij 2009. V ta sklop so spadale ceste oz. deli cest Sv. Jurij ob Ščavnici–Bučecovci, Selišči–Murski Vrh, Biserjane–Hrastje–Mota, Dragotinci–Fras, Dragotinci–Okoslavci in cesta Mir–Grabnoš–Gaj–Sp. Ivanjci. Letos je občina spremenila zahteve. Sedaj se z aneksom k »dogovoru« namesto povrnitve v prvotno stanje šestih omenjenih cest predvideva temeljita sanacija dveh občinskih cest, in sicer ceste od Kupetincev do občinske meje oziroma Zasadov (v celoti na stroške izvajalcev) ter ceste med Rožičkim Vrhom in Dragotinci (z občinskim deležem sofinanciranja v znesku 36.000 evrov z DDV-jem).

Kot rok za izvedbo so postavili 30. oktober 2009. »Čeprav gre za politično manj všečno potezo, smo se za to zavestno odločili, saj bi ponekod predvidena obnova pomenila le navoz nekaj kamionov gramoza, tako pa bomo ravnali gospodarnejše in druge ceste obnovili z denarjem iz drugih virov,« zadevo komentira župan Anton Slana. Aneks so že podpisali na Darsu, po besedah Andreja Vertiča iz SCT-ja, vodilnega partnerja med izvajalci, je aneks v podpisovanju tudi pri izvajalcih. Kot pravi Vertič, bodo cesti, ki ju predvideva aneks, sanirali neodvisno od tega, ali ga bodo podpisali vsi izvajalci. »Razumem nervozo predstavnikov občine, toda Občina Sv. Jurij ni edina občina v tej zadevi, bo pa prišla prva na vrsto,« dodaja Vertič. Nekoliko oteževalne okoliščine so tudi zaradi tega, ker je podjetje NGR v stečaju, GIZ Gradis pa v likvidaciji, vendar bodo po Vertičevih besedah stečajni in likvidacijski upravitelji teh dveh podjetij aneks podpisali.

Še druge ceste v občini

Začeli so tudi sanacijo regionalne ceste skozi naselje Jamna v dolžini enega kilometra, kjer je občina ob Direkciji RS za ceste soinvestitorica. V občini ugotavljajo, da se je povečal promet na priključnih cestah, saj mnogi vozniki tovornih vozil uporabljajo izvoz Sv. Jurij namesto Vučje vasi, da bi se izognili plačilu cestnine. Pri gradnji kulturnega doma pridobivajo soglasja in po županovih besedah upajo, da bodo do novega leta dobili gradbeno dovoljenje. Končuje pa se rekonstrukcija lokalnih cest v naseljih Sovjak in Brezje. Projekt je delno sofinancirala Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj.

Ocenjena vrednost projekta je znašala 967.215 evrov, nepovratna sredstva SVLR-ja pa so 432.020 evrov. Pred začetkom je tudi posodobitev ceste na Ženiku.

Timotej Milanov

Srednja šola za gostinstvo in turizem Radenci kljub vsemu ohranja status kakovostne šole

Kuharje in natakharje snubijo že v vrtcih

Tudi letos za okrog 15 odstotkov manjši vpis kot lani,
v dijaškem domu biva namesto 120 le 40 dijakov

»Ko sem pred več kot letom prevzela vodenje srednje šole, je bil moj prvi občutek, da je na šoli izjemno negativno razpoloženje. Število dijakov se je zmanjševalo iz leta v leto, šola pa je bila znotraj temna in neprijazna,« se spominja svojih prvih vtisov ravnateljica Srednje šole za gostinstvo in turizem Radenci Janja Prašnikar Neuvirt. V minulem letu so se tako domislili, kako narediti šolo prijaznejšo dijakom in profesorjem, poskrbeli so za dobre oznake in smerokaze, hkrati pa ponudili zares kakovostno izobraževanje in osebni pristop. Rezultati so že vidni, kajti z dodatno pomočjo so prav vsi dijaki pozitivno opravili zaključni izpit.

Morebiti bi bile razmere na radenski šoli danes drugačne, če bi lahko o nekaterih zadevah odločali v domačih podjetjih in domačih šolah. Toda prav na tem področju so državni predpisi in zakoni naredili največ škode. Prvič je na slovenski ravni plača kuharjev in gostincev prav nesramno nizka, kar odvrča osnovnošolce od tega, da bi se odločali za ta poklic; drugič pa je več slabega kot dobrega naredila prenova programov, ko so izobraže-

valnim programom nadeli imena Gastronomske in hotelske storitve, Gastronomija in turizem in Poklicno tehniško izobraževanje.

Z barvami na notranjih stenah devetih učilnic, hodnikov, stopnišča in na fasadi so poskrbeli vsaj za lepšo podobo šolske stavbe. Prevladujejo svetle, rumene in oranžne barve, oziroma ima vsaka učilnica svojo barvo. Tokrat so zamenjali tudi pet vrat (radi bi zamenjali vsa vrata), že prej pa so kupili interaktivno tablo. Dela so potekala v poletnih mesecih, plačali pa so jih z lastnimi sredstvi in sredstvi tekočega vzdrževanja. Podjetnik Roškarič

je bil med vsemi ponudniki cenovno najbolj ugoden, kot sponzorji so jim pobarvali tudi štiri sobe v dijaškem domu, kot sponzor pa so se izkazali tudi Lončaričevi. V prihodnosti bi bil potreben obnove celoten dijaški dom.

»Vpis se vsako leto za okrog 15 odstotkov zmanjša. To šolsko leto imamo vsega 300 dijakov, letos je v prvi letnik vpisanih 46 dijakov. Prednost manjšega števila dijakov je ta, da se lahko bolj posvečamo kakovosti dela, uvajamo bolj osebni pristop, razpoloženje na šoli je precej boljše, saj se vsi med sabo bolj poznamo. Letos smo uvedli tudi

Radenska srednja šola je dobila med počitnicami lepšo, bolj všečno podobo, na steni se je pojavil napis, na zelenici pa so uredili prostor za počitek in druženje.

Janja Prašnikar Neuvirt, ravnateljica Srednje šole za gostinstvo in turizem Radenci, poudarja, da ji je kakovost izobraževanja najpomembnejši cilj: »Zanimanje delodajalcev za dijake radenske gostinske šole je izjemno veliko, manjše pa je zanimanje dijakov za delo v gostinstvu. Vzrok za nezanimanje je treba iskati na nacionalni ravni. Vsak ne more kar tako postati dober kuhar ali natakhar. Tudi v bolnici ti ne daje injekcije strojni tehnik.« Foto: B. B. P.

V dijaškem domu je nastanjenih od 30 do 40 dijakov, prostih pa je še 70 postelj. Bivanje v domu je prav gotovo najcenejše prenočevanje v Pomurju, saj stane le okrog osem evrov, mesečno prenočevanje pa 150 evrov; prav tako lahko gostje najamejo tudi prenočitev z zajtrkom ali polni penzion (26 evrov). Toda ker v Radencih ni veliko gostov, je tudi dijaški dom prazen. Zaseden je bil le med sejmom in ob obiskih pobratenih šol.

dodatne priprave na dopolnilne izpite (popravni izpiti) in maturo. In to je tista velika prednost pred drugimi srednjimi šolami, da se res posvetimo vsakemu dijaku in mu pomagamo, da uspešno konča šolo,« je povedala ravnateljica Prašnikar Neuvirt, ki si bo še naprej prizadevala za povečanje vpisa. Intenzivno so začeli sodelovati s šolami in vrtci, da bi mladi bolje spoznali poklic kuharja, natakharja in turističnega delavca. Junija so pripravili v sodelovanju z Zavodom za šolstvo srečanje ravnateljev osnovnih šol, ki so bili presenečeni nad programom in delovanjem šole za gostinstvo in turizem.

Kljub manjšemu vpisu dijakov niso prekinili pogodbe o zaposlitvi nobenemu pedagoškemu delavcu. Višješolskih programov ne načrtujejo, imajo pa razpisanih 90 prostih mest za izobraževanje odraslih v vseh programih, ki želijo pridobiti ustrezno izobrazbo (informativni dan bo 17. septembra ob 16. uri).

Bernarda B. Peček

Pestre zakulisne igre v soboškem nogometnem drugoligašu iz Fazanerije

Oktobra zlom ali nov zagon?

Iz upravnega odbora Mure 05 izstopila dva člana – Finančne razmere v klubu niso rožnate

»Prepričan sem, da bomo našli ljudi, ki bodo pripravljeni delovati v dobrobit kluba,« je po sestanku upravnega odbora (UO) Mure 05 povedal direktor Robert Belca. Predsednik kluba Ervin Kutoš je sestanek sklical, ker

je podpredsednik kluba Bojan Petrijan zaradi nestrinjanja s klubsko politiko odstopil. Na sestanku je odstopno izjavo podal še en član UO Miro Jager.

»Nekateri poskušajo naš klub prikazati v črni luči, kar kot pred-

sednik kluba obsojam,« je dejal Kutoš. »Imamo nekaj obveznosti, zato bomo poskušali v upravni odbor vključiti čim več ljudi, kar bi lahko pomenilo več denarja,« je v odgovoru na vprašanje, ali bi za normalni potek sezone ob proračunu 250 tisoč evrov potre-

bovali še vsaj 150 tisoč evrov, pojasnil direktor kluba Belca. Ta podatek – sicer uradno nepreverljiv – je v zadnjih dneh pricurljal v javnost. Kot tudi številke: 600 evrov premije igralcem za zmago in 2100 evrov plače plus evro od prodane vstopnice za trenerja

»Vse negativne stvari škodijo klubu,« pa je kratek Belca, ko govori o domnevem merjenju moči člana UO Mirana Forjaniča in soboškega župana Antona Štiha, sicer strankarska kolega iz SDS-a, na klubski račun. Zgolj spotoma: župan Štihec je po odhodu mecen Stanka Polaniča govoril o smelih načrtih s klubom, Forjanič pa je bil edini klubski odbornik, ki je pred sezono upal pred navijači razložiti vizijo Mure 05. To je le ena dimenzija.

Ni skrivnost, da so bili nekateri blizu kluba iz Fazanerije nezadovoljni, ko je s svojim programom dobil priložnost Belca. Svojo priložnost je pred sezono iskal tudi že omenjeni Jager, ki je prišel v Muro 05 ob pomoči klubskega zdravnika Mladena Prettnerja. Ustanovil je agencijo, ki bi skrbela za razvoj kluba. Belca je nato vzel vaje v svoje roke, ko je na hitro sklicani junijski fo-

Anton Štihec, župan M. Sobote: »Kolikor poznam direktorja, verjamem, da je odstopil iz upravičenih razlogov, in ga pri njegovi odločitvi podpiram, ker je ta dobronamerno za klub. Tako kot preostali navijači se kot župan in simpatizer dobrih rezultatov Mure 05 veselim in upam, da bo uprava uspela vzpostaviti pozitivno situacijo v klubu ter odprte in korektne odnose med vsemi, ki upravljajo klub. Mestna občina Murska Sobota si bo v skladu s predpisi občine še naprej prizadevala in pomagala klubu, pa tudi sam bom klubu še naprej po svojih močeh stal ob strani.«

rum o prihodnosti kluba minil v stilu reka Tresla se je gora, rodila se je miš.

»Vse bo znano po skupščini kluba,« pa je na vprašanje, ali res razmišlja, da bi zaradi zadnjih dogodkov zapustil Murino barko, odgovoril Robert Belca.

Andrej Bedek

Zvonko Žizek, Black Gringos: »Trenutno dogajanje v klubu ne ocenjujem kot alarmantno, prej pozitivno. Odstopila je oseba, ki je bila navijačem največja (ne)znanka. Slednja je v svoji odstopni izjavi pod krinko kvazi razlogov dokončno dokazala, da je bila v klubu izključno zaradi lastnih interesov. Takih kajpak ne potrebujemo in njegov odstop pozdravljamo. Na drugi strani Petrijan omenja finančno neugodno situacijo. V teh časih je sredstva razumljivo težko zagotoviti, a verjamemo besedam direktorja Belca, ki smo ga in ga bomo podpirali še naprej, da situacija ni kritična, na drugi strani pa so seveda še velike sponzorske rezerve, ki bi z rezultati morale priti na plano. Upravo pozivam, da vložijo čim več časa, truda in znanja v zagotavljanje finančnih sredstev. Igralci na drugi strani svoje delo opravljajo več kot odlično. Kruha, da bo še več iger!«

Nogometaše Mure 05 čaka v nedeljo derbi za prvo mesto proti Primorju. Foto: Nataša Juhnov

Hofer sporoča

KAKOVOST
iz Slovenije

KAVREČIČ Refošk
kakovostno suho rdeče vino, 1 l

za kos

3,49

Kmečki narezek
različne vrste, iz hladilnika, 120 g

za kos

1,79

14,92/kg

Minister za zdravje opozarja, da prekomerno uživanje alkohola lahko škoduje zdravju.

Šampinjoni v kisu
650 g

za kos

2,49

3,83/kg

DELAMARIS Skuša z zelenjavo
• à la Provençale ali
• Picnic ali
• Pikant
125 g

za kos

1,09

8,72/kg

Čajna klobasa
iz hladilnika

za kg

6,99

Baguette
2 x 250 g

za kos

0,49

0,98/kg

Vaniljevi rogljčki
400 g

za kos

1,59

3,98/kg

Turška kava classic
100 g

za kos

0,39

3,90/kg

Jušni rezanci
500 g

za kos

1,19

2,38/kg

Kmečki kruh
1 kg

za kos

1,69

Rženi hlebček
500 g

za kos

1,29

2,58/kg

BISHÉ Jagode in vino
7% vol., 1 l

za kos

3,69

Osvežilna pijača
negazirana
• pomaranča ali
• tropsko sadje
2 l

za kos

0,33

0,17/l

Bučno olje
0,5 l

za kos

4,49

8,98/l

Prodaja samo v količinah, običajnih za gospodinjstva. Slike so simbolične in so predlogi za serviranje. Steklena embalaža je nevračljiva, cene vključujejo vse datjave. Cene so v evrih in vključujejo DDV. Za napake v tisku ne odgovarjamo.

Hofer trgovina d.o.o.
www.hofer.si

Zakon o Pomurju

Le brezplodno kurjenje energije?

Potrebni so denar in programi

Ta čas je ponovno aktualno reševanje Pomurja in njegovega razvoja. Opozicijski poslanec Radovan Žerjav je aktualiziral sprejem posebnega zakona o Pomurju, v okviru katerega naj bi se zagotovila proračunska sredstva za razvoj in prestrukturiranje regije. Na prvi pogled privlačna poteza, ki pa ne prinaša konkretnih in takojšnjih učinkov na razvoj regije.

Zgodba z vloženim predlogom zakona v parlament se bo razpletala pred očmi javnosti in bo brez dvoma dobra podlaga za kovanje strankarskega političnega kapitala. Vprašanje pa je, ali bo zakon, četudi bo sprejet po hitrem postopku, doživel kapitalizacijo v proračunu za naslednji dve leti. Od pomurskih poslancev bi pričakovali boljše poznavanje že sprejete zakonodaje in možnosti interventnega finančnega posega v regijo takoj in zdaj. Za tovrstno akcijo obstaja zakonit okvir v Zakonu o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja, ki je bil sprejet leta 2005. S tem zakonom je regionalna politika dobila možnost, da se tovrstni program sprejme tudi brez interventnega zakona, torej kot sistemski ukrep regionalne politike. Pravna osnova je 35. člen zakona, ki določa posebne ukrepe regionalne politike, ki se izvajajo kot posebne regionalne spodbude na prednostnih območjih, ki najbolj zaostajajo v razvoju ali se spoprijemajo z velikimi strukturnimi problemi. Za izvedbo je potreben podzakonski akt Uredba o dodeljevanju regionalnih spodbud, ki pa še ni bil sprejet. Predlog uredbe je pripravljen in se lahko takoj predloži v sprejem Vladi Republike Slovenije. Uredba bo verjetno sprejeta na seji vlade naslednji teden. Po informacijah, ki prihajajo iz bližine vladnih krogov, je medresorsko usklajena višina sredstev za intervenenten poseg v pomurski prostor. Vzporedno z uredbo, ki je pravna podlaga za ustanovitev vladne projektne pisarne v Pomurju, pa naj bi bila imenovana omenjena skupina, ki naj bi jo vodil državni sekretar v kabinetu predsednika vlade.

J. V.

Lendavska Murania se poteguje za status podjetniškega inkubatorja

V Murini hali valilnica podjetij?

Ribniški sklad prodaja Murino halo, vendar pravega kupca zanjo ni

Podjetniški inkubator in inovacijski center Murania, d. o. o., Lendava (PIIC Murania) se potegujeta za status javnega podjetniškega inkubatorja. Direktor družbe Jožef Nerač je namreč oddal prijavo na razpis Javne agencije RS za podjetništvo in tuje investicije (JAPTI) za vpis subjektov inovativnega okolja, ki je odprt do konca oktobra. Če bo lendavski družbi uspel vpis v evidenco državnih »valilnic«
podjetij, bo to veliki met tudi za lendavskega župana Antona Balažka. Lendava bi tako dobila svoj inkubator, ki bi deloval samostojno in trdno stal na svojih nogah in tako, kot ga vidijo Lendavčani, bil partner RRA Mura in Pomurskega tehnološkega centra ter partner pri projektu Gospodarsko središče – medpod-

jetniški center. Toda oddana vloga še ne pomeni, da bo bič počil v zeleno smer. Zgodba z inkubatorjem je namreč preveč prepletena z delitvijo premoženja Razvojnega javnega sklada Lendava, ki je ustanovitelj PIIC Murania, njegovim ukinjanjem in lastništvom nekdanje Murine hale. Razvojni javni sklad Lendava so ustanovile občine lendavske upravne enote z namenom, da gospodari s stanovanjskim fondom in spodbuja gospodarski razvoj. Tako je bilo do leta 2004, ko je vlada sprejela sklep, da pomaga podjetju Mura prebroditi težave na način, da lendavski razvojni sklad od Javnega sklada Republike Slovenije za regionalni razvoj in razvoj podeželja iz Ribnice dobi posojilo za nakup proizvodne hale, ta sklad pa potem svojo terjatev v višini sedanjih dveh mi-

lijonov evrov spremeni v lastniški delež. S tem je sklad pridobil več kot sedemindvajsetodstotni delež in pomembno besedo pri upravljanju Razvojnega javnega sklada Lendava. Lani avgusta pa je začel veljati zakon o javnih skladih, ki tistim, ki imajo manj kot deset milijonov evrov premoženja, nalaga dokapitalizacijo ali statusno spremembo. Nadzorni svet lendavskega razvojnega sklada se je odločil za njegovo reorganizacijo in razdelitev premoženja, še prej pa sprejel sklep o ustanovitvi družbe PIIC Murania in njeni dokapitalizaciji z Murino halo. Toda pri delitvi premoženja se je zataknilo. Občine ustanoviteljice lendavskega razvojnega sklada terjajo, da naj država ali ribniški sklad vzame tisto, kar je v sklad prinesel, njim pa naj ostanejo stanovanja, ki jih prenesejo na komunalno-stanovanjsko pod-

jetje. Čeprav je delitev premoženja še vedno nedorečena, ribniški sklad za Murino halo, v kateri posluje že šest podjetij, in ki je formalno v lasti PIIC Murania, že nekaj časa išče kupca, vendar neuspešno. Takega, ki bi zanjo plačal dva milijona evrov, kolikor je njena knjižna vrednost, kot kaže sedaj, ni.

Murina hala v Lendavi je torej tudi ribniškemu skladu, ki je za njeno ureditev v dogovoru z madžarsko skupnostjo že vložil 170 tisoč evrov, obležala v želodcu in se zato ne more izogniti načrtu lendavske občine, da ji država v teh prostorih pomaga zagnati podjetniški inkubator, v katerega bi potem vstopila s partnerji. Sklep o aktiviranju inkubatorja v Lendavi je namreč vlada sprejela že takrat, ko je z nakupom hale pomagala Muri.

Majda Horvat

Občina Dobrovnik v sklepno dejanje zgraditve kanalizacije

Dolinska kanalizacija združila občine

Nekateri pravijo kalvarija, ampak taka je v Pomurju realnost

S podpisom pogodbe za zgraditev in dokončanje kanalizacijskega omrežja v okviru projekta Dolinska kanalizacija gre Občina Dobrovnik v sklepno dejanje, je bil zadovoljen župan Marjan Kardinar. Osem let je od začetka gradnje kanalizacijskega omrežja in čistilne naprave, zato so projekt nekateri poimenovali kalvarija, ampak taka je realnost in take so možnosti in sposobnosti manjših občin v Pomurju, kjer je razpršena gradnja, poenostavni poti pa se nikakor ne da zgraditi tako obsežnega sistema, poudarja.

Občina Dobrovnik je s podjetjem IPI, d. o. o., iz Rogaške Slatine podpisala še zadnjo pogodbo pri projektu celostnega urejanja odvajanja in čiščenja odpadnih voda ter varovanja vodnih virov na spodnjem povodju reke Mure ali na kratko Dolinska kanalizacija, kanalizacija Dobrovnik. S tem bodo imele vse tri krajevne skupnosti Strehovci, Žitkovci in Dobrovnik v naseljih zgrajeno primarno mrežo in bodo s povezovalnimi vodi priključene na osnovni vod in čistilno napravo, ki že deluje.

Občina bo imela z dokončanjem te faze v celoti zgrajeno kanalizacijsko omrežje v dolžini 7387 metrov ter urejeno čiščenje odpadnih voda za 724 prebivalcev.

Projekt je sofinanciran iz ko-

hezijskega sklada EU. »Na pobudo naše občine smo se pri tem projektu združile sosednje občine Lendave, Velika Polana, Beltinci in Razkrižje in tako je nastal projekt Dolinska kanalizacija. Strinjali smo se, da lahko evropska sredstva črpano samo združeni,«
je pojasnil Kardinar. Dodal je še, da je pomembno, da občine pri takem projektu združijo moči: »Nastal je skupen projekt,

oziroma investicije in s tem skrbni za boljšo kakovost življenja občanov in občank.«

Leopold Füliger, direktor podjetja IPI, pa je omenil, da imajo bogate izkušnje s podobnimi projekti ter da upa, da je na terenu vse zemljiškoknjižno urejeno in da bodo brez večjih težav opravili svoje delo.

Občane je pozval k strpnosti in sodelovanju vseh, saj zaradi

po katerem bi se lahko v Pomurju marsikdo zgledoval.«

Polovica občinskega proračuna za naložbe

Ta naložba je stala občino do konca leta 2008 dva milijona 820 tisoč evrov, letos pa bodo za dokončanje sekundarne kanalizacije doplačali še 112 tisoč evrov, pogodba za zadnji del projekta pa je vredna dodatnih 665 tisoč evrov brez DDV-ja. »Občinski proračun je letno vreden nekaj manj kot dva milijona evrov, občina pa 50 odstotkov ali skoraj milijon evrov namenja za razvoj

ki se iz različnih vzrokov niso vključili v projekt. Po občinskem odloku se bodo morala vsa gospodinjstva priključiti na javno kanalizacijsko omrežje do konca leta 2010. Dograjena je tudi

Dobrovniški župan Marjan Kardinar je podpisal pogodbo s podjetjem IPI, d. o. o., iz Rogaške Slatine za dokončanje del na kanalizacijskem omrežju, za nadzor pa bo skrbelo podjetje Atrij, d. o. o., gradbeni inženiring iz Odranec. Foto: L. M.

gradnje in dela na terenu lahko pride do zastoja. Občina Dobrovnik ima 440 gospodinjstev, do danes jih je pogodbe za priključitev na kanalizacijo podpisalo 356, deset odstotkov pa je takih,

kanalizacija v romskem zaselku, sedaj pa le iščejo možnost, kako bi priključili tudi tamkajšnja gospodinjstva.

A. Nana Rituper Rodež

Aparat bo, če ne bo izgub

Vodstvo murskosoboške bolnišnice je člane sveta zavoda na zadnji seji seznanilo s tekočim poslovanjem, ki je že blizu zelenemu polju in napovedalo skorajšnje pozitivno poslovanje. Člani sveta so tudi podprli sanacijski program bolnišnice, ki bi jo do konca prihodnjega leta pripeljal do pozitivne niče, saj druge možnosti pač ni. Poslovanje brez izgub je med drugimi tudi pogoj, ki ga je minister za zdravje Borut Miklavčič postavil za nakup aparata za preiskave z magnetno resonanco. In to kljub mnenju razširjenega strokovnega kolegija za radiologijo, da je murskosoboška bolnišnica do nje-
ga strokovno najbolj upravičena, enako pa je menil tudi strokovni kolegij v prejšnji sestavi in pod prejšnjim ministrom.

Za nakup potrebnega aparata si že četrto leto prizadeva skupaj z zdravniki tako prejšnje kot sedanje vodstvo bolnišnice. Lani je vzela bolnišnica v polletni najem premični aparat za magnetno resonanco in opravila celoten obseg storitev, za katere se je pogodila z ZZZS, enako je nameravala storiti tudi letos. Zaradi previsoke cene najema, in ker se je postopek potrjevanja investicijskih dokumentov za nakup novega MR-aparata odlagal, je potem konec julija sklenila pogodbo za opravljanje storitev z magnetno resonanco z mariborsko družbo Fontana, kjer bodo za bolnišnico opravili do konca leta 625 pregledov.

M. H.

ZAVOD REPUBLIKE SLOVENIJE ZA ZAPOSLOVANJE

Na Zavodu Republike Slovenije za zaposlovanje, OS Murska Sobota je trenutno razpisanih več kot 140 prostih delovnih mest. Delodajalci imajo največje potrebe v kovinskopredelovalni industriji, gradbeništvu in storitvah.

Najbolj iskani delavci v tem tednu:

osnovnošolska izobrazba – 46, tesar opažev – 30, ekonomski tehnik – 4, ključavničar – 4, mizar – 4, gradbeni tehnik – 3, kuhar – 3, zidar – 3, dipl. inž. elektrotehnike (vs) – 2, mesar – 2, natakár – 2, pek – 2, voznik – 2.

Iščejo se tudi:

dipl. ekonomist (vs) – 1, dipl. inž. agronomije (vs) – 1, doktor medicine, specialist ginekologije in porodništva – 1, fizioterapevt – 1, prof. razrednega pouka – 1.

Več informacij o prostih delovnih mestih in seznam vseh aktualnih prostih delovnih mest z zahtevanimi pogoji za zaposlitev lahko najdete na uradih za delo, v CIPS-ih in na internetni strani www.ess.gov.si.

www.hypo-alpe-adria.si

Spoštovane in spoštovani, v Hypo Group Alpe Adria smo ob vrste depozitov:

Murin pralni stroj ostaja brez mehčalca

Delavci domov, tovarna v stečaj

Zavlačevanje pobralo 700 delovnih mest – Vprašljiv status prokurista Zdenka Podlesnika – Kaj bo v Ljutomeru?

Murina zgodba je v sklepni fazi. Kako se bo razpletla, je v rokah Slovenske odškodninske družbe in vlade ter bistveno manj v rokah prokurista Zdenka Podlesnika. Ta še poskuša zavlačevati s koncem Mure, vprašanje pa je, v čigavo korist. Na seji nadzornega sveta prejšnji četrtek je predstavil polletno revizijsko poročilo, ki ga je pripravila revizijska hiša Audit. Po tem poročilu družba še vedno ni insolventna in ne izpolnjuje pogojev za stečaj.

Nenavadno je, da je prokurist (katerega formalnopravni status v družbi je vprašljiv) pripravil zgolj polletno revizijsko poročilo, saj je bilo dovolj časa, da bi se v revizijski pregled vključila tudi julij in avgust. Po vključitvi teh dveh mesecev bi bil položaj podjetja povsem drugačen, saj je Muro interventno reševal SOD z izdajanjem bančnih garancij in zagotavljanjem plač. V tem času poslovne aktivnosti znotraj Mure ugašajo, zato sta brezpredmetna revidiranje poslovanja v zadnjih treh mesecih in ponoven sklic nadzornega sveta, da konč-

no potrdi insolventnost podjetja in s tem formalno razglasi zrelost Mure za stečaj. Brezpredmetna je tudi napoved prokurista Zdenka Podlesnika o pripravi predloga prisilne poravnave. S tem pridobiva čas, toda za koga? Za delavce gotovo ne. To spoznanje je očitno prevladalo na sestankih, ki so potekali od sredine prejšnjega konca tedna pod okriljem ministrstva za gospodarstvo. Iz virov blizu tem krogom smo izvedeli, da je zdaj že znameniti program prestrukturiranja Mure, ki predvideva od 1100 do 1400 zaposlenih, na dokaj trhljih temeljih in tako naj bi ga ocenili tudi ugledni eksperti, ki so sodelovali na teh sestankih. Te je pre-

Po zanesljivih virih, ki jih uradno ni bilo mogoče preveriti, naj bi nekatere banke že začele aktivirati svoje hipoteke, s katerimi so obremenjene nekatere nepremičnine. Po tem scenariju naj bi Muri ostal le del premoženja, in sicer sedanji obrat za šivanje moških oblačil in še del proizvodnih prostorov.

senitilo predvsem to, da nobeden od »rešiteljev ni vložil toliko truda, da bi pripravil resen poslovni načrt sanacije«. Očitno ni prepričal tudi eden od nekdanjih ključnih menedžerjev Mure, ki je bil na sestanku. To pa ne pomeni, da se ta ne bo pojavil kot morebitni ponudnik za nadaljevanje dela Murinega programa po stečaju. Po končni analizi in potem, ko je SOD predstavil položaj v Muri, je odločitev ministra Lahovnika jasna in posredno tudi vlade, to pa je skupščina SOD-a, da predlaga in izvede določene ukrepe – stečaj. Mura bo šla v

Mura Trendline

Od prvega septembra dalje je v stečaju hčerinska družba Mure Trendline v Nemčiji. Po revizijskem pregledu, ki ga je opravil Deloitte, je ustvarila družba v lanskem letu 3.591.354,00 evrov izgube. Po končnih revidiranih podatkih je bilo razrešeno vodstvo v tej družbi in napovedano ugotavljanje odgovornosti vodilnih za nastale razmere v podjetju. Po nam dostopnih podatkih naj bi bil preiskovalnim organom prijavljen eden od dveh pooblaščenecv družbe, medtem ko proti drugemu ni bil sprožen, kljub drugačnim napovedim, noben postopek odkrivanja odgovornosti za nastale razmere. Vprašanje je tudi, ali bo do tega prišlo, saj je to sedaj v izključni pristojnosti stečajnega upravitelja v družbi Mura Trendline. Skratka revizijsko poročilo je bilo pripravljeno verodostojno na visoki profesionalni ravni, zato ni jasno, zakaj je bil potreben računovodski pregled, in če je ta že bil opravljen, zakaj ni bilo ukrepov za zaščito Murinega premoženja.

www.hypo-alpe-adria.si

Naj vam raste, raste, raste ...

zadolženosti podjetja. Po drugem je predviden stečaj celotne družbe, ki je tudi najbolj realen, če želi SOD postaviti na noge novo družbo Mura in partnerji ter ji omogočiti normalno poslovanje in razvoj. Zaenkrat formalna pot, kako vzpostaviti novo družbo, ni dorečena, toda pred stečajem, ki naj bi ga predlagali do konca meseca, verjetno bo.

Z rešitvijo statusa novega podjetja pa bo verjetno rešen status novih zaposlitev ali pre zaposlitev okrog 500 do 600 delavcev, ki imajo zagotovljeno delo bodisi s kooperacijskimi pogodbami ali drugimi naročili. Po drugi strani pa so se glede na dosedanje izkušnje pri SOD-u zavedali, da morajo program Bossa spraviti iz stečajnega okvira, sicer ostanejo brez tega partnerja in s tem brez dela za prej omenjeno število delavcev. Očitno zavlačevanje reševanja problema, ki je bilo v interesu največjega lastnika in so ga naivno podpirali tudi sindikalni voditelji, je Muro oklestilo za skoraj sedemsto delovnih mest.

J. V.

HYPO GROUP
ALPE ADRIA

Bo stečajni upravitelj Mure Martin Sreš?

O tem, kako velik je bil interes znanega pomurskega stečajnega upravitelja Štefana Ščapa, smo že poročali. V ta namen je že lobiral ter celo osebno obiskal SOD in novoustanovljeno paradržavno družbo za prestrukturiranje podjetij. Na srečo mu ju ni uspelo prepričati. Tako naj bi bil sedaj najresnejši kandidat za vodenje stečajnega postopka Martin Sreš, ki izpolnjuje pogoje za vodenje stečaja. Formalno je imenovanje stečajnega upravitelja v pristojnosti tretje neodvisne veje oblasti – sodišča. To dejansko neodvisno imenuje stečajnega upravitelja. Po drugi strani pa lahko le upamo, da bo to upoštevalo konkretno stanje v tem okolju in se izognilo imenovanju dr. Štefana Ščapa ter postavilo za stečajnika Martina Sreša.

Prokurist Zdenko Podlesnik in glavni nadzornik Mure Henrik Peternej

Status prokurista Zdenka Podlesnika

Priznani pravni strokovnjak in sodnik na evropskem sodišču dr. Marko Ilešič je v Dnevnikovem objektivu opozoril na pravno vprašljiv status prokurista v Muri. Postavil si je namreč vprašanje, kdo nastopa za Muro, in pravi: »Že mesece poslušamo o naporih prokurista in njegovih pogajalskih poskusih. A kaj pomeni, da si prokurist? Zakon o gospodarskih družbah je glede tega jasn, v dobro družbe (»samostojno in na lastno odgovornost«) mora delati uprava, prokurist je le ena od oblik zastopnika družbe, ki po zakonu nima nobenih pristojnosti in niti odgovornosti za poslovne poteze. Za to imamo upravo. In kje je Murina uprava? Ne bom preverjal po registru, kaj je z njo, a v javnosti se kot odrešenik pojavlja prokurist. Po naključju?«

Ali res po naključju? Verjetno ne in tega so se dobro zavedali pri največjem lastniku NFD-ju, ki večinsko obvladuje nadzorni svet. V tej luči si lahko postavimo vprašanje, ali je bil podpis pogodbe z družinskim podjetjem Huber, d. o. o., sploh zakonit in v korist družbe.

Ljutomer in Boxmark

Naložba jih zanima izključno zaradi nižjih stroškov dela

Ali lahko delavci na koncu pristanejo v Kidričevem?

Podjetje Boxmark Leather iz Feldbacha in obratom v Jennersdorfu, ki je v švicarski lasti, v našem okolju ni znano. Leta 1992 je imelo takrat še z imenom Schmidt resen namen preseliti del proizvodnje najprej na Goričko, zatem pa v Gornjo Radgono v hale Elrada. Pogajanja so bila neuspešna in izraženi dvomi o čistosti tehnologije.

Aktualen je bil še Lenart pa tudi Ljutomer oziroma nekdanja usnjarna Konus. Na koncu je pristalo v Kidričevem, kjer je kupilo proizvodno halo in prevzelo zaposlene podjetja Zaščita, d. o. o., ki je bilo v lasti Mercatorja. Podjetje danes po podatkih Kompas-a zaposluje okrog 1000 delavcev. Že takrat je lastnik Boxmarka odkrito priznal, da jih naložba zanima izključno zaradi nižjih stroškov dela. Podjetje ima proizvodni obrat tudi v sosednji Hrvaški, in sicer v Trnovcu. Podjetje v

Kidričevem je imelo velike vzpone, saj je bilo celo gazela Pomursko-Posavske regije, in padce, ko je odpustilo tudi 400 delavcev. Po neuradnih podatkih je podjetje načrtovalo širitev proizvodnje na matičnih lokacijah v Avstriji in v ta namen naj bi proizvedovalo po delavcih, vendar, kot kaže, je od

načrta odstopilo in zato je verjetno aktualna lokacija Mure v Ljutomeru. Na pogajanjih ta teden se je začelo zapletati pri prehodu delavcev iz ene družbe v drugo. Če bi se po obstoječi zakonodaji delavci odločili za zaposlitev, bi to ohranilo njihove pravice v prime-

ru brezposelnosti na sedanji ravni, medtem ko delodajalec ne bo dobil sredstev za nove zaposlitve. V obratnem primeru pa bi potegnili kratko delavci, če bi ostali brez dela. Podobno je tudi z novim podjetjem Mura in partnerji. Jasno pa je, da delavci pri tej starosti in tej agoniji niso več pripravljeni iti na led, kljub novemu sindikalnemu leporečju.

K temu pa še nekaj, če izhajamo iz predpostavke, da delavke ostanejo pri približno isti plači, kot jo imajo sedaj v Muri, ali pa celo sto evrov višji, se naložba še vedno splača, saj je plača delavca v Avstriji za podobno delo okrog 900 evrov, pri nas pa med 400 in 500 evri.

Je pa druga prednost Avstrije, da lahko balansira s tujo delovno silo v skladu s ponudbo in povpraševanjem. Skratka, tuji delavci v primeru pomanjkanja dela ostajajo na cesti brez kakršne koli zaščite.

J. V.

Obrat Mure v Ljutomeru bo prebarvan na rdeče.

Barometer

Franc Huber, nekdanji predsednik uprave Mure, ki ni bil pripravljen pojasniti, čeprav smo ga vprašali, kakšno svetovanje opravlja njegova žena Zdenka Huber v Muri, kot tega ni storil niti prokurist Zdenko Podlesnik, sedaj namesto pojasnil zahteva 5000 evrov odškodnine za prestop duševne bolečine. Enak znesek zahteva tudi svetovalka Zdenka Huber.

Mag. Anton Balažek je na razširjenem predsedstvu Pomurske razvojne regije ponovno razpravljal o poslabšanih socialno-ekonomskih razmerah v Pomurju. Te so znane, zato je čas, da končno predstavijo svoje rešitve in programe in s temi nastopijo v odnosu do države.

Drago Forjan, predsednik Murinega sindikata, očitno ni več potreben velikemu lastniku Mure NFD-ju, zato je moral pristati na pogoje reševanja Mure edinega aktivnega lastnika Soda. S predvidenim stečajem bodo verjetno šli po vodi sindikalni lastniški delež in dobro plačane sindikalne službe v novi Muri.

Mag. Radovan Žerjav, predsednik SLS, je oživil idejo o Posebnem zakonu o Pomurju. Pametneje bi bilo, da zahteva uresničevanje 25. člena Zakona o skladnem regionalnem razvoju, ki omogoča interventne posege in v proračunski razpravi zahteva konkretna finančna sredstva za socialno-ekonomsko sanacijo Pomurja.

Branko Perkič iz Bakovec je po dolgoletnem zbiranju starih kmečkih orodij in strojev odprl kmečki muzej.

V Križevcih ob Mali Krki odprli Vidrin informacijski center Aqualutra Vidri prijazen župan

Na Goričkem, edinem bivališču vider v Sloveniji in v tem delu Evrope, živi okrog 30 osebkov te vrste in vsak ima svoje ime – Priznanje Francu Šlihthubru

»Goričko ne bo nikoli samo bogato ali samo srečno, le oboje hkrati je rešitev. To pa je mogoče le ob zavedanju, da narava nikoli ni do konca na prodaj – da se vam ne bo ponovila zgodba, ko so »ljubitelji« starin izropali materialno kulturno dediščino! Prav s pomočjo zgodbe o vidri na Goričkem se učimo pomembne resnice, da je narava spravljivejša od nas ljudi, saj je vidra pripravljena živeti v sožitju s človekom. Tale vidrin center je namenjen predvsem vam domačinom, da se boste zavedali, da imate nekaj izjemno dragocenega,« je na sobotni otvoritveni prireditvi povedal prof. dr. Boštjan Anko, ki je kot vodja podiplomskega študija na Biotehniški fakulteti v Ljubljani vzgojil generacije pomembnih naravovarstvenikov, tudi dr. Marjano Höhnigfeld Adamič, strokovno vodjo projekta LIFE, in dr. Bernarda Gorška, novega v. d. direktorja KP Goričko.

Z odprtjem Vidrinega informacijskega centra Aqualutra ob Mali Krki v Križevcih na Goričkem so sklenili štiriletni projekt LIFE-NATURA, ki je potekal od leta 2004, monitoring vidre (*Lutra lutra*) s pomočjo fotopasti in analize genetskega materiala (DNA) iz vidri-

Sobotna otvoritev vidrinega centra v Križevcih na Goričkem je le ena od 43 akcij, ki so bile izpeljane v okviru projekta LIFE-NATURA, toda za prihodnost naravovarstvenega turizma na Goričkem in razvoj turizma v gornjepetrovski občini je prav ta center lahko odločilen. Foto: B. B. P.

nih iztrebkov pa je Inštitut Lutra opravljal za Slovenske železnice od 1999. do 2004. leta. Takrat so namreč ugotovili, da je vidra kar pogost obiskovalec goriških potokov, kot *povodni duh* pa je nastopala tudi v legendah in skicah slikarjev. Po zaslugi Ernija Kerčmarja je prav Občina Gornji Petrovci že ob

prvem občinskem prazniku predstavila grb in zastavo, kjer je glavni lik prav vidra, zato ni presenečenje, da so prvi objekt, ki je nastal po več kot desetletnem raziskovanju, odprli prav v gornjepetrovski občini in v okviru občinskega praznovanja. Ob tej priložnosti je dr. Adamičeva razglasila Občino Gor-

nji Petrovci za *vidri prijazno občino* in župana Franca Šlihthubra za *vidri prijaznega župana*. Ker je populacija vider izjemno majhna, ima vsaka izguba (v prometni nesreči, ali če jih ubijejo spuščeni psi, kot se je zgodilo v Občini Cankova) toliko večje posledice, zato so v zadnjem letu na vseh po-

membnih prometnicah ob habitatih vider namestili opozorilne prometne znake z vidro. Župan Franc Šlihthuber se je zahvalil vsem sosednjim občinam in drugim partnerjem, ki so jim pomagali uresničiti projekt, vreden 1,7 milijona evrov, saj pomeni vidrin center v povezavi z načrtovanim turističnim centrom Pindža (ki naj bi ga odprli čez slabi dve leti) začetek turističnega razvoja tega dela Goričkega v povezavi z naravo. Vodja prve faze projekta Ohranjanje populacije vidre na Goričkem je bil Bojan Prosič, v nadaljevanju projekta pa bodo pod vodstvom Gregorja Torkarja poskrbeli tudi za vsebino in delovanje centra. Zaenkrat bo mogoče center Aqualutra obiskati le ob najavi, v njem je na ogled tudi poučna razstava o vidri, ob neokrnjeni (in očiščeni) Mali Krki pa je speljana učna pot. Želja vseh je, da bi v centru lahko zaposlili stalnega sodelavca, ki bi sprejemal učence, dijake, študente in goste iz turističnih središč.

Otvoritvene slovesnosti sta se udeležila tudi Janez Kastelic z okoljskega ministrstva in Boštjan Anko z Biotehniške fakultete v Ljubljani, kulturni program pa so prispevali Biološki zbor iz Ljubljane in člani domačega društva Vrtanek.

Bernarda B. Peček

Srečanje delavcev Zavoda za šolstvo Republike Slovenije v Pomurju Dve priznanji ostali doma

Ustvarjalnost skozi prizmo večkulturnosti in tradicije je bil naslov XXIV. strokovnega srečanja delavcev Zavoda RS za šolstvo – Nagradi Ireni Kumer in Vesni Vršič

Letošnje srečanje se je začelo v petek, 11. septembra, dopoldne v Ljutomeru in končalo zvečer v Beltincih in prav gotovo ni bilo brez razloga organizirano prav v Pomurju. Tukaj imamo kar nekaj izstopajočih in ustvarjalnih javnih vzgojno-izobraževalnih zavodov in nekaj se jih je predstavilo na priložnostni razstavi z naslovom Vzgoja in izobraževanje za jutri v ljutomerskem kulturnem domu. Od štirih nagrajencev sta dobili letos najvišje zavodsko priznanje kar dve dobitnici iz Območne enote Zavoda za šolstvo Murska Sobota, to sta predstojnica Irena Kumer in Vesna Vršič.

Minuli konec tedna so se v Pomurju mudili številni strokovnjaki za šolstvo. Na uvodnem zborovanju v ljutomerskem kulturnem domu so po uvodnih besedah gostiteljic Darje Hrga, Irene Kumer in dr. Natalije Komljanc kot predavatelji nastopili Marjan Krebelj (Zavod UMMI), Marija Horvat (OŠ Franceta Prešerna Črenšovci) in Dejan Židan (Panvita). Po obisku Jeruzalema in izobraževalnih zavodov v Bistrici, Veržuju in Črenšovcih (Kamenci) so srečanje sklenili s slovesnostjo in kulturnim programom v Bel-

Dr. Natalija Komljanc, strokovna direktorica Zavoda RS za šolstvo, je slabe rezultate nacionalnega preverjanja znanja pomurskih šol in izjavo šolskega ministra, da bo povečanje števila učiteljev pomagalo izboljšati te rezultate, komentirala: »Jaz ne ocenjujem kakovosti šol samo z enega vidika. Mi opazujemo stvari celovito, tudi glede na druge okoliščine, možnosti za delo in razvoj, in če s tega vidika ocenjujem šole, učitelje in strokovne delavce na tem koncu, lahko rečem, da so učitelji in ravnatelji zelo zavzeti, da se izobražujejo, izmenjujejo svoja spoznanja v mrežah, da je izjemno veliko šol v inovacijskih in razvojnih projektih na različnih področjih in tudi pri ocenjevanju. Jaz sem optimistka.« Foto: B. B. P.

tincih, kjer so nastopili glasbeniki iz beltinske in murskosoboške glasbene šole in Zavoda sv. Ciri-

la in Metoda, zbrane pa sta nagovorila prvi mož Zavoda RS za šolstvo mag. Gregor Mohorčič in direktor direktorata za vrtee in osnovno šolstvo na šolskem ministrstvu Boris Černivec. Najvišja zavodska priznanja za dosežke,

Vesna Vršič, profesorica razrednega pouka in višja svetovalka za prvo in drugo triletno, je zaposlena na OE Zavoda RS za šolstvo Murska Sobota od leta 2002. Zavodsko priznanje je prejela za dosežke, priznane v strokovni javnosti, ki so prispevali k uresničevanju nalog in ciljev ter k razvoju zavoda. Sodeluje v več strokovnih komisijah in skupinah, je soavtorica učbenikov in priročnikov, prispevala je k uspešnemu poučevanju matematike ob uvajanju devetletke, izobraževala učitelje multiplikatorje, svoje delo pa opravlja z veliko strokovnosti, odgovornosti in zanesljivosti. Foto: N. J.

Irena Kumer, predstojnica OE Zavoda za šolstvo Murska Sobota, o prejetem priznanju: »Veseli me, da so sodelavci opazili moj strokovni in siceršnji prispevek k delovanju zavoda in celotnega okolja, hkrati pa je to zame tudi obveza. Želim si, da bi v slovenskem šolstvu vsak lahko delal po svojih najboljših močeh, da bi bili učitelji profesionalci in strokovnjaki in bi delovali razvojno ter verjeli, da lahko vedno storijo še nekaj več, kot so že storili za učence in dijake. Učenci pa naj bodo vedoželjni, raziskovalni in naj se ne bojijo dela.

Vloga zavoda se je skozi desetletja močno spreminjala. Danes smo predvsem v svetovni in razvojno-raziskovalni vlogi in mislim, da bomo v tej vlogi ostali tudi v prihodnje. Krepili bomo kadrovske povezane šol, povezanost teorije in prakse ter prenos dobre prakse v vseslovenski prostor.« Foto: B. B. P.

priznane v strokovni javnosti, so letos dobili mag. Darinka Ložar za specialno in rehabilitacijsko pedagogiko iz OE Ljubljana, Lila Peterzol za narodnostno šolstvo iz OE Koper in kar dve strokovnjakinji iz OE Zavoda za šolstvo Murska Sobota: predstojnica Irena Kumer in Vesna Vršič.

Ob tej priložnosti nam je dr. Natalija Komljanc, strokovna direktorica Zavoda RS za šolstvo, o letošnjih temah povedala: »Ustvarjalnost in inovativnost sta temi, ki ju pedagoški svetovalci obdelujemo že več let, letos pa je tudi evropsko leto ustvarjalnosti in inovativnosti. Zdaj je ta tema že dovolj zrela, profesor-

ji in učenci pa so vendarle spoznali, da je to ena izmed temeljnih oblik posodabljanja kurikula. Več kot polovica šol, vrtec in dijaških domov sodeluje pri tem, zato je prav, da smo tudi znotraj hiše naš dan posvetili tej temi – tudi za spodbudo tistim, ki še niso zbrali dovolj poguma za takšno svetovanje in poučevanje. Zdaj je namreč že jasno, da to ni le muha enodnevnica, hkrati pa imamo narejene analize nekajletnih spoznanj. Ključne vsebinske, didaktične in pedagoške elemente, ki so pomembni za razvoj tega področja, lahko predstavimo tudi zunaj Slovenije.«

Bernarda B. Peček

Razvojno in turistično pomemben petletni čezmejni projekt za oblikovanje skupnega turističnega območja

Tri dežele za skupno rekreacijo brez meja

Sodoben turist ima rad kakovostno nastanitev in neokrnjeno naravo – Avstrijska Štajerska, Podravje, Koroška in Pomurje bodo skupaj ponujali že obstoječe kolesarske in pohodniške poti v naravi

Minuli petek so v lenda-vskem hotelu Elizabeta predstavili pomemben razvojni turistični projekt v vrednosti 2,9 milijona evrov, ki ga v višini 85 odstotkov financira Evropski sklad za regionalni razvoj. Petletni projekt, katerega uradni začetek je bil letos marca, vodi murskoboški Center za zdravje in razvoj, partnerji pa so Turistična organizacija avstrijske Štajerske, Zavod za turizem Maribor, PRA Koroška, ZRS Bistra, RRA Mura, Mariborska raziskovalna agencija in Multidisciplinarni raziskovalni inštitut Maribor. Deset odstotkov sredstev prispeva država, pet odstotkov partnerji, na tiskovni konferenci pa so sodelovali poleg vodje projekta Mojca Makovec Haložan tudi dr. Georg Bliem iz avstrijske Štajerske in mag. Dimitrij Piciga iz STO-ja, direktor Slovenske turistične organizacije.

Projekt z naslovom Rekreacija v naravi – pohodništvo in kolesarjenje brez meja je poimenoval tudi Hiking & Biking in je prvi tovrstni primer skupne promocije določenega območja treh pokrajinskih različnih dežel s skupno zgodovino in izhodiščem, da je narava najboljši regeneracijski prostor sodobnega

Mojca Makovec Haložan iz CZR-ja, dr. Georg Bliem iz Avstrije in mag. Dimitrij Piciga iz STO-ja so predstavljali projekt novega načina turistične ponudbe. Foto: B. B. P.

človeka. Pomurje z goričko in obmursko krajino, katere večji del spada v območje Nature 2000, koroška, podravska in avstrijsko-štajerska pokrajina – vsem so skupni odlična ponudba kulinarike, veliko število že označenih poti ter pestra in neokrnjena narava. Vse to so do sedaj ponujale pokrajine vsaka zase, z omenjenim projektom pa bodo nasto-

pile na evropskem in svetovnem turističnem trgu s skupno ponudbo. Do 2013. leta naj bi torej zagotavljali skupno tržno komuniciranje in oblikovali projektno regijo, ki bo postala znana kot območje zares kakovostnih turističnih produktov. Cilj projekta torej ni oblikovati nove poti in jih na novo označevati, ampak povežati in promovirati že obstoječe

kolesarske in pohodniške poti. Mobilnost in iskanje neokrnjene narave sta značilnosti sodobnega turista, ki si vse pogostejše privoščijo kratke sproščujoče in aktivne počitnice. Sodoben turist vzame palice za nordijsko hojo ali pritrdi kolo na streho avta in se odpele do poti, ki jo želi prekolosariti ali prehoditi – čezmejna potovanja so postala vse bolj priljubljene

na, zato je prav, da se turistična ponudba obmejnih dežel temu prilagodi. Avstrijska Štajerska je imela lani več kot tri milijone tu-

Klasična delitev na wellneški in kongresni turizem ne velja več, saj se kongresni gostje zelo radi sprostijo v centru dobrega počutja ali odpravijo na kolesarjenje, prav tako pa imajo radi pohodništvo in kolesarjenje tudi gostje v termalnih kopališčih.

ristov, ki so ustvarili 10,5 milijona prenočitev.

Poleg večjega medijskega oglaševanja že obstoječih poti bo novi petletni projekt uredil tudi »skrbništvo nad produkti«, kar pomeni, da bodo dolgoročno poskrbeli za življenje teh poti, vložek v infrastrukturo pa bo omejen na signalizacijo.

Bernarda B. Peček

Barometer

Anton Kampuš, poslanec in župan, je velik zagovornik prijateljstva s sosednjo Avstrijo. Toda sosedje so na primeru obnove mostu jasno pokazali, kako daleč seže prijateljstvo. Problemi z izdajo delovnih dovoljenj za obnovenjena dela so jasno pokazali, čigav interes je najprej treba zaščititi.

Bernarda Marič, ravnateljica Murske Sobote, priznava probleme, ki so posledica večjega števila otrok in pomanjkanja prostorov in tudi tega, da staršev niso pravočasno obvestili o vzrokih sprememb.

Franc Šlihthuber, župan Gornjih Petrovec, kljub finančnim težavam odpira razvojne možnosti občine, četudi z navidez kapitalsko nedonosnimi projekti. Odrptje centra za raziskovanje vider je eden od »mehkih« razvojnih projektov.

Tomislav Nemec, razrešeni predsednik uprave Darsa, se ne bo zaposlil na UE v Ljutomeru, kjer naj bi si zagotovil delovno mesto. Pravi tudi, da bo del nadomestila dobil zato, ker gre za politično razrešnico. Kakorkoli – tudi njegovo imenovanje je bilo politično, s tem da je ob imenovanju plul na en politični ladji (SLS), po razrešitvi pa stoji na drugi (SDS).

Tadej Topolnik, vodja obrata Xala v Murski Soboti, se ta čas ukvarja z gradnjo novih proizvodnih prostorov v soboški obrtni coni.

Tišina

Hrasti padli upravičeno

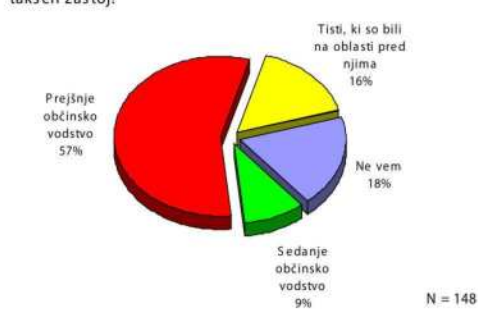
Kanalizacijsko jaro kačo hranilo prejšnje občinsko vodstvo

Kanalizacija na Tišini je po 13 letih vendarle končana. Tamkajšnje krajanje smo vprašali, kdo je po njihovem mnenju najbolj kriv za takšen zastoj. Da bi dal zgraditi pločnik, je župan Jožef Poredoš dal odstraniti stare, potencialno za ljudi in promet zelo nevarne hraste. Vprašali smo jih, kako ocenjujejo to dejstvo, in tudi, kako so prenašali številna dela, ki so v zadnjem času potekala na Tišini in njeni okolici.

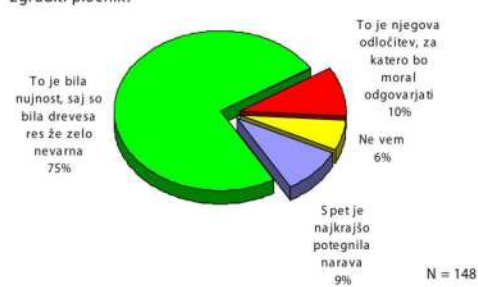
Za zastoj pri gradnji kanalizacije je po mnenju 57 odstotkov vprašanih najbolj krivo prejšnje občinsko vodstvo. Devet odstotkov jih najbolj krivi sedanje občinsko vodstvo in 16 odstotkov jih meni, da so krivi tisti, ki so bili na oblasti pred njima. Osemnajst odstotkov vprašanih nam na to vprašanje ni znalo odgovoriti. Tri četrtine menijo, da je bila odstranitev starih hrastov nujna, saj so bila drevesa že zelo nevarna. Desetina meni, da je to županova odločitev, za katero bo moral odgovarjati, devet odstotkov pa je mnenja, da je najkrajšo spet potegnili narava. Večina, 78 odstotkov, je dela, ki so v zadnjem času potekala na Tišini in njeni okolici, prenašala dobro, saj se bodo tako rešili več nadlog naenkrat. Desetina meni, da bi nekaj od teh del lahko še počakalo, saj so bila druga nujnejša, devet odstotkov pa je dela prenašala zelo slabo in pri tem skoraj izgubilo živce.

Zahvaljujemo se vsem 148 sodelujočim, ki ste si vzeli čas za anketo. Če bi se želeli naročiti na časopis Vestnik, nas lahko pokličete v Klicni studio slepih, številka je 04 51 16 404.

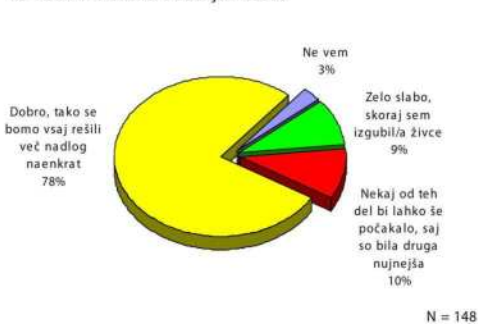
Kanalizacija je po 13 letih vendarle končana. Kdo je po vašem mnenju najbolj kriv za takšen zastoj?

Kako ocenjujete dejstvo, da je župan Jožef Poredoš na Tišini dal odstraniti stare, potencialno za ljudi in promet zelo nevarne hraste, da bi dal zgraditi pločnik?

Kako ste prenašali številna dela, ki so potekala na Tišini in v okolici v zadnjem času?

Praščerejci opozarjajo na kritične razmere

Zgolj za preživetje ne bodo pitali

Probleme še bolj čutijo pomurski rejci, ki spitajo polovico vseh slovenskih prašičev

Ekonomski položaj praščereje je že dve leti zapored izredno neugoden in tudi ocene za letošnje leto kažejo enako. Mnogi rejci ne pokrivajo niti variabilnih stroškov reje, zato opuščajo pitanje. Skrb zbujajoče je predvsem dejstvo, da se zmanjšuje osnovna plemenska čreda. Konec leta 2008 so v Sloveniji našli le 432 tisoč prašičev, kar je za petino manj kot leto pred tem.

Samooskrba s prašičjim mesom je že zdaj nezadovoljiva, žal pa mnogi še vedno ne razumejo, da ne bi smela pasti pod 50 odstotkov, opozarjajo pri Kmetijsko-gozdarski zbornici Slovenije. Med najpomembnejšimi vzroki za nastale razmere je huda konkurenca med rejci in mesno industrijo v Evropski uniji. Zaradi močnega cvra v primerjavi z drugimi valutami je postalo evropsko prašičje meso predrago, zato predelovalna industrija pritiska z nižji odkupnimi cenami. Tega pa rejci ne vzdržijo več, saj že ves čas pitajo z izgubo. Po izračunih Kmetijskega inštituta Slovenije je znašala lani izguba pri prašiču 30 evrov, kar skupaj znese skoraj 15 milijonov evrov.

So pa zato nekoliko na boljšem rejci, ki pitajo prašiče z doma pridelano in pripravljeno krmo.

Tisti praščerejci, ki še vedno vztrajajo, pričakujejo, da se bodo zaradi pomanjkanja prašičev odkupne cene zvišale, zaenkrat pa se zadovoljijo s preživetjem. Vendar je samo to premalo, saj mora tudi praščereja v korak z razvojem, potrebne so obnove in prilagoditve veterinarsko sanitarnim zahtevam, tega pa si rejci v sedanjih razmerah ne morejo privoščiti. Pomurje teža ve in praščereji še bolj čuti, saj tu vzredijo polovico vseh slovenskih prašičev. Pitanje prašičev pa se ne zmanjšuje le v Pomurju, pač pa tudi v Sloveniji. Razmerje med izvozom in uvozom prašičjega mesa je bilo lani ena proti 2,3.

Med dejavniki, ki ovirajo hitrejši razvoj slovenske praščereje in zmanjšujejo njeno konkurenčnost, sta razdrobljenost in slaba povezanost praščerejcev. Nujno bo tudi vlaganje v znanje, torej v izboljšanje izobrazbene strukture rejcev in tudi v izboljševanje dela strokovnjakov tako v znanstvenih ustanovah kot svetovalnih organizacijah.

Ludvik Kovač

Več knjig, manj publikacij

V minulem letu je bilo v Sloveniji izdanih 6358 knjig in brošur, kar je skoraj za četrtno več kot leto prej. Med njimi je 1274 leposlovnih del z več naslovi slovenske kot tuje književnosti. Največ je romanov, najmanj pa dram in pesnitev za otroke in mladino. Izhajalo je 1554 serijskih publikacij (časnikov, revij, zbornikov, koledarjev), kar je manj kot v letu prej, ko jih je izhajalo 70 več, so zabeležili na Statističnem uradu RS.

Na negovskem gradu so se ob 20-letnici delovanja Ustanove dr. Antona Trstenjaka zbrali njeni ustanovitelji in člani.

20 let Ustanove dr. Antona Trstenjaka

Res preveč kalimerovski?

Prizadevanja za kulturno obnovo Prlekije

Na prenovljenem negovskem gradu so se spomnili 20-letnice delovanja Trstenjakove fundacije. Na podlagi srečevanj pri dr. Trstenjaku in pogovorov o aktualnih vprašanjih ter neskladnem razvoju Slovenije, predvsem zaostajanja Prlekije, so se takrat dr. Ludvik Toplak in mag. Milan Lovrenčič odločili, da ustanovijo fundacijo in s tem prispevajo h kulturni obnovi Prlekije. Tega so se spomnili tudi na slavnostni akademiji in s kulturnim dogodkom, ki ju je pripravil Zavod za kulturo, turizem in promocijo Gornja Radgona.

Fundacija je v svojem krogu hitro združila prleške intelektualce iz prleških občin, Gornje Radgone, Ljutomera, ter z območja Slovenskih goric in Haloz. Med drugim so v želji, da bi nekaj dobrega storili za Prlekijo, ponudili finančno pomoč magistrantom in doktorantom ter financiranje raziskovalnih nalog, ki obravnavajo razvojno problematiko Prlekije, Slovenskih goric in Haloz. Poleg tega so se posvetili tudi negovanju spomina na akademika dr. Antona Trstenjaka, njemu v čast pa so ob deseti obletnici smrti organizirali akademijo, naročili pa so tudi izdelavo Trstenjakovega doprsnega kipa, vendar ga še do danes zaradi administrativnih postopkov v Mariboru niso uspeli postaviti.

Spregovorili so tudi o priložnostih, ki jih ponuja ta pokrajina, tako se je dr. Bojan Holcman osredotočil na Negovo nekoč ter poudaril njen pomembni položaj in vplivno gospodščino ter močne kmete. In tam, kjer je močno gospodarstvo, se to bogastvo kaže tudi s pestro in močno kulturo in drugimi dejavnostmi. »Danes pa se ne morem otresti vtisa,« pravi mag. Lovrenčič, predsednik uprave ustanove, »da so ljudje iz naših rojstnih krajev preveč samozadostni, da se jih večkrat prime kompleks manjvrednosti in se obnašajo vse preveč kalimerovsko.«

Samo finančna pomoč mladim intelektualcem, ki naj bi prišli v naše kraje in pomagali pri razvoju, ne bo dovolj. Potrebni sta volja in odločnost, da se postaviš ob bok razvitejšim in ta korak tudi vzdržiš. In kaj je največji potencial te regije, smo še lahko slišali vprašanje. »Ljudje, ki tukaj živijo,« je sledil odgovor. Torej ljudje, ki znajo izkoristiti danosti tega okolja. In te danosti Negova s svojim gradom nedvomno ima.

A. Nana Rituper Rodež

Pet let kulturnega hrama

V teh dneh mineva pet let od odprtja gledališke in koncertne dvorane v Lendavi, s katero se je pokrajina ob Muri vpisala na kulturni zemljevid, saj smo dobili institucijo, kjer gostijo vrhunske domače in tuje kulturne dogodke. Tu se zvrstijo številni izjemni kulturni gledališki, glasbeni, plesni in drugi kulturni dogodki na najvišji ravni. Glede na možnosti pa pogrešamo več lastne produkcije, glasbene ali gledališke dejavnosti.

Oskrunili Hublovo instalacijo

V Gornji Radgoni so poškodovali instalacijo Mreženje, ki jo je pred desetimi dnevi postavil avstrijski umetnik Helmut Habel. Eva Žula, predsednica likovne sekcije, obžaluje to dejanje, po drugi stani pa meni, da lahko to razumemo kot odgovor mladine na dejansko stanje, ko se jim samo obljublja mladinski klub, ne naredi pa nič. »Mladim v Radgoni bi morali dati priložnost, da svojo energijo usmerjajo drugam in na drugačen način.«

Razstava Marjana Gumilarja v Galeriji M. Sobota

Po trinajstih letih se vrača z Organizmi

Krogi so se dokončno spremenili v madeže

Po trinajstih letih se s svojo samostojno razstavo Organizmi v Galerijo Murska Sobota vrača Marjan Gumilar, akademski slikar in sedaj profesor na ljubljanski Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje. Na svoji drugi samostojni razstavi se predstavlja z novim ciklom ter izborom slik in risb, ki so nastale v letih od 1996 do danes. In to, kar na prvi pogled vidimo na njegovih velikih platinah, so madeži.

O vsebinskem izvoru podobe razstavljenih del je spregovoril Robert Inhof, direktor Galerije in eden od avtorjev spremnega besedila v katalogu, ki je nastal ob razstavi. Povedal je, da imajo madeži v človeški zavesti izrazito negativni značaj ali konotacijo, saj so lahko etična, moralna ali estetska napaka. »Gumilar pa izhaja iz druge predpostavke in poudari predvsem pozitivni vidik madeža. Madež je tudi tisto, kar sugerira in generira podobo. Njegovi madeži pa tudi multicipirajo človeške poglede.«

Strmenje v madeže je staro toliko kot človeštvo, pri njegovih slikah pa je treba omeniti, da ne vemo natančno, ali gre za detajl ali celoto, ne vemo, ali vidimo nekaj pod mikroskopom ali nekaj, kar vidimo s teleskopom. »Te slike nas lahko spominjajo tudi na celice pod mikroskopom. Lahko pa povemo, da predmeti niso ne pozitivni ne negativni sami po sebi. Tako na primer, če vidimo virus HIV pod mikroskopom povečan za 360.000-krat, s svojo zanimivo abstraktno formo z ničemer ne nakazuje svojega malignega bistva.«

Glede telesnosti slike pa je

Slikar Marjan Gumilar in direktor Galerije Robert Inhof pred eno od slik z razstave Organizmi. Foto: A. N. R. R.

Gumilar povedal, da te svoje slike obravnava kot svoj drugi alter ego, svoje drugo telo. »Če so se moja prejšnja dela v ciklu Horizontalni premiki navezovala na krajino in je bil to moj zunanji pogled, sem se v Organizmih preselil v notranje, lastno telo. Te slike so precej intimne in jih doživljam zelo telesno.«

O osebnih in intimnih izkušnjah avtorja in kako se je to kazalo pri njegovih delih, pa se je v svojem besedilu in razmisleku dotaknila likovna kritičarka Nadja Gnamuš. »Obsesija z notranjostjo telesa, z razpiranjem njegove anatomske zgradbe in razkazovanjem krvi in mesa, ki sta označevalca fizičnega in minljivosti življenja, je ena od temeljnih potez današnjega časa. /.../ Gumilar pa v svojem najnovejšem ciklu sli-

karjev interes premesti z organa na organizem, na strukturne procese telesa, ki prostemu očesu ostajajo zakriti.«

V Galeriji Murska Sobota si lahko do 4. novembra ogledamo nov ciklus slik Marjana Gumilarja, ki nas prepričajo, kot pravi Inhof, da je Gumilar odličen in svoji umetnosti zavezan slikar, ki išče v svojem opusu logično kontinuiteto in se ne zadovolji z doseženim. »Fina, megličasta konstrukcija in struktura slikovnega prostora pa nam govorita o tem, da je zanj slikarstvo prav filigransko uživanje.«

Novost na razstavi so tudi ribe, nekatere so razstavljene prvič, in so kot pot od risbe do slike. Prvo strokovno vodstvo po razstavi bo 17. septembra.

A. Nana Rituper Rodež

Marjan Gumilar, akademski slikar in profesor na ALU v Ljubljani: »Moja prejšnja dela v ciklu Horizontalni premiki so se navezovala na krajino in je bil to moj zunanji pogled, v Organizmih pa sem se preselil v notranje, lastno telo. Te slike so precej intimne in jih doživljam zelo telesno.«

Odkrili spominsko ploščo Jožefu Ošlaju

Ob koncu letošnjih, 21. Košičevih dni kulture so minulo nedeljo ob slavnostni akademiji na vaško-gasilskem domu v Filovcih odkrili spominsko ploščo rojaku patru Oswaldu (Jožefu) Ošlaju, magistru filozofije in teologije, ki se je rodil leta 1879 v Filovcih, umrl pa leta 1962 v Budimpešti. Bil je tudi profesor bogoslovja, pisatelj in ustanovitelj Družbe frančiškank, negoval ubogih. Tokratni Košičevi dnevi so bili posvečeni prav njemu, zato so v dvorani filovskega vaško-gasilskega doma odprli priložnostno razstavo o Ošlaju, kjer je na ogled tudi nekaj njegovih fotografij (na posnetku).

T. K.

Fotografska razstava Bineta Šedivyja

V avli Dosorja v Radencih so odprli fotografsko razstavo ljubiteljskega fotografa Bineta Šedivyja z naslovom Konji. Razstavljene

fotografije se navezujejo predvsem na motiv konja kot njegovega sopotnika in prijatelja. Mladega fotografa je predstavil akademski

Konj, kot ga je v fotografski objektiv ujel ljubiteljski fotograf Bine Šedivy.

slikar Jože Denko, ki je povedal, da Šedivy črpa elemente svojega fotografskega ustvarjanja s čutno zaznavo okolja, ki ga obdaja, in mu ustvarja vsakdan, veselje, resnobo, predvsem pa obdobje, kjer človek raziskuje prav samega sebe.

»Vsebinska pa je odkrita, še nezlagana, nežna in mehka, vendar v očeh umetnika, ki se mora ločiti od otroštva in postati, kot večkrat rečemo, odločen, stabilen, samozavesten, odrasel človek. V motivu pa so tudi mehke linije, eleganca in proporcije. Kar pa ne bi bilo dovolj, če za izrazom ne bi bili mirna roka, ostrina očesa in, kar je najpomembnejše, likovni elementi.« Svojo prvo razstavo je Bine Šedivy pripravil letos na biotehniški šoli v Rakičanu, njegove fotografije z motivi konj pa krasijo številne naslovnice Revije o konjih, z njimi pa opremlja tudi strokovne članke. Razstavo si lahko ogledate do 10. oktobra.

A. N. R. R.

Pater Oswald (Jožef) Ošlaj (1879-1962)

Foto: T. K.

Tomislava Nemca razrešili z mesta predsednika uprave Darsa

Nemec žrtev politične kuhinje?

Ostal tudi brez delovnega mesta načelnika UE Ljutomer – Pred razrešitvijo poskrbel za plačilo škode pomurskim občinam, nastale ob gradnji avtoceste

Slabi dve leti po imenovanju na mesto predsednika uprave Darsa, Družbe za avtoceste Republike Slovenije, je sedanja vlada Tomislava Nemca na predlog nadzornega sveta razrešila s te funkcije. Razrešeni predsednik pravi, da je bil politično odstavljen, priložnost za to izjavo pa je v Ljubljani dobil na tiskovni konferenci, ki jo je v prostorih stranke SDS skli-

dal ga je nanjo zaradi teme o njegovi razrešitvi povabil dr. Gregor Virant, vabilu pa bi se enako odzval, če bi jo sklical kdo drug. Skupaj sta pred novinarje stopila, ker so očitki o neskladnosti sporazuma o mirovanju pravice do vrnitve na prejšnje delovno mesto s pogodbo o zaposlitvi na Darsu zasenčili delovanje uprave Darsa in razloge za njeno razrešitev. Možnost vrnitve na staro delovno mesto po prene-

sko mesto v UE Ljutomer, ki januarja letos še vedno ni bilo zasedeno. »Glede na spremembo v vladi sem se želel vrniti domov na staro delovno mesto. Če bi se takrat lahko vrnil na svoje delovno mesto, bi z Darsa odšel sam in posledično ne bi bilo odpravnine. Izbrana je bila druga kandidatka, obrazložitve, zakaj nisem bil izbran, pa nisem dobil. Vrnil bi se tudi na kako drugo delovno mesto, ki bi ustrezalo mo-

in po drugih petinšestdeset tisoč evrov. Sam točnega zneska ni razkril, povedal pa je: »Ker je odpravnina poleg odškodnine za predčasno razrešitev tudi nadomestilo za izgubo delovnega mesta, sem tako kot drugi člani uprave nanjo pristal.« Sprejeta odpravnina in nagrada naj bi po julijskem poročanju medijev znašala skoraj devetdeset tisoč evrov, pa ne gre skupaj s poudarki obeh govornikov na tiskovni konferenci. Da je namreč uprava Darsa delala v korist davkoplačevalcev in uporabnikov avtoceste. Tomislav Nemec odgovarja, da je odpravnina posledica predčasne razrešitve in v višini šestih plač nižja od možne odpravnine po pogodbi, izplačana pa bo enotno za vse člane uprave. Tudi odgovornost za priznanje nagrade prelaga na vlado, ki je pravila o tem sprejela letos. »Predsedniku vlade sem poleti pisno predlagal, da se to sistemsko spremeni in se nagrade za uspešnost podjetij v državni lasti (ne samo za Dars) namerijo za pomoč drugim. Odgovora ni bilo, sam bom pa del nagrade namenil organizacijam za pomoč v Pomurju,« je poudaril.

Dvojica Žerjav in Nemec na čelu prometnega ministrstva in družbe za avtoceste je prometno podhranjenemu Pomurju obetala delovanje njemu v prid. Sedaj sta brez sedeža oba, lokalna javnost in politika pa tehtata, kaj je z njima pridobila ali z razrešitvijo izgubila. Tomi-

slav Nemec pravi, da mu je bilo kot Prleku in Pomurcu pomembno, da območju zagotovi v primerjavi z drugimi enakopravno obravnavo. Končanje pomurske hitre ceste nekaj mesecev pred rokom in v okviru načrtovanih sredstev ima za velik uspeh vseh, ki so pri tem sodelovali, sam pa se je zavzemal tudi za poravnano škodo, nastale ob gradnji. »Ravno te dni so občine dobile v podpis protokole, ki to omogočajo,« pravi. Pomurskim podjetjem, ki so nastopila kot podizvajalci, pa tudi drugim je pomagal do plačil njihovih storitev, uveden vinjetni sistem pa je, tako Tomislav Nemec, Pomurcem in drugim iz obrobnihih regij naredil avtocestni sistem dostopen. Za seboj pušča tudi zagotovljena dva milijona evrov za pripravo projektne dokumentacije za gradnjo odstavnihih pasov, narejena pa je tudi študija ekonomske upravičenosti, ki nakazuje, da bi jih bilo smiselno zgraditi čez čas in po določeni prioriteti. Kdaj bo to, naj bi bilo odvisno od odločitev državne ga zbora in politike.

Radovan žerjav je Tomislava Nemca postavil na čelo Darsa z namenom, da razbije veljavno prakso vplivanja interesnih skupin na poslovanje te družbe. Pred nastopom funkcije je Tomislav Nemec za Vestnik povedal, da je Dars urejen in utečen stroj, vendar je potem spoznal, da vendarle potrebuje izboljšave. »Dars, ki ga zapuščam, smo z uvedenim sistemom kakovosti po

Tomislav Nemec je povedal, da si je prizadeval za poravnano škodo, ki je nastala zaradi gradnje avtoceste. Ravno te dni so občine dobile v podpis protokole, ki jim bodo omogočali poravnano škodo, nastale ob gradnji pomurskega kraka avtoceste.

ISO-standardu nadgradili, ga poslali na pot izboljšav.« Decembra naj bi dobili tudi nov certifikat za varovanje informacij, oba sistema pa naj bi nadzirali zunanji ocenjevalci, kar za firmo v državni lasti pomeni uvajanje zunanje ali javne kontrole. Tomislav Nemec mora biti tak kot vsi člani odstavljene uprave za uvajanje nove na voljo do januarja, nove službe pa si še ni poiskal.

Majda Horvat

Tomislav Nemec dopušča možnost, da je prišlo med njegovim mandatom do kakšne napake, vendar zavrača očitke, ki naj bi pripeljali do razrešitve uprave. Pravi, da se negativno mnenje Računskega sodišča in očitki v zvezi s predorom Šentvid nanašajo na obdobje med letoma 2004 in 2007, ko ta uprava še ni delovala, očitana poravnava konec leta 2007 pa je bila sklenjena s soglasjem nadzornega sveta in je Računsko sodišče v izrekih ne omenja.

Zavrača tudi odgovornost uprave zaradi odpadanja ometov v predoru Šentvid, ker so očitki neutemeljeni, kar so dokazali tudi v sodnem postopku zoper SCT. Trdi tudi, da so bili stroški pogodbe in aneksa z Vidonijem pri gradnji predorov Banica in Tabor nižji od osnovne pogodbene vrednosti, sklenjeni aneks pa inženirsko utemeljen.

cal njen vidni član in nekdanji minister za javno upravo Gregor Virant. Tomislav Nemec namreč ni član te stranke, mesto načelnika Ljutomerske upravne enote pa je ob imenovanju na Dars zapustil na povabilo takratnega prometnega ministra Radovana Žerjava in strankarskega kolego iz vrst SLS.

Tomislav Nemec je sodelovanje na tiskovni konferenci pod oznako stranke SDS za Vestnik pojasnil,

hanju mandata je bila po besedah Nemca povsem zakonita in ni bila v nasprotju s podpisano pogodbo o zaposlitvi na Darsu.

Tomislav Nemec, Gregor Virant in vršilka dolžnosti načelnice Ljutomerske upravne enote Darija Mohorič so sporazum o mirovanju pravice podpisali leta 2007, ravno pred nastopom novega mandata za načelnika. Sporazum je Tomislavu Nemcu omogočil ob koncu mandata vrnitev na podsekretar-

jim referencam,« je povedal Tomislav Nemec.

Staro delovno mesto Nemca torej ni čakalo, zato je z drugimi člani uprave stopil na isti vlak in se z nadzornim svetom družbe pogajal, kako se bodo razšli. Sporazumeli so se o razrešnici brez krivdnih razlogov in zaradi predčasne razrešitve za odpravnino, ki jo bo vsak član uprave prejel v višini šestih plač. Po nekaterih navedbah je to za Tomislava Nemca petinpetdeset tisoč

Pred prelomnico

Razrešitev Nafti ne bo škodovala

Mirko Horvat ni več član upravnega odbora Zavoda za obvezne naftne rezerve in njenih derivatov

Direktor družbe Nafta Lendava mag. Mirko Horvat pravi, da njegova razrešitev z mesta člana upravnega odbora Zavoda za obvezne naftne rezerve in njenih derivatov (ZORD) ne bo vplivala na nadaljnje poslovno sodelovanje med zavodom in družbo. V Nafti Lendava celo pričakujejo povečanje skladiščnih zmogljivosti za potrebe rezerv z namenom, tako Mirko Horvat, da se bo čim več derivatov skladiščilo v Sloveniji.

Hčerinska družba Eko Nafta je namreč junija letos z ZORD-om podpisala pogodbo za skladiščenje dizelskega goriva, po naših virih vredno dva milijona evrov, ki pa se nanaša na skladiščenje naftnih derivatov v rezervoarjih, ki jih bo šele zgradila. Mirko Horvat pojasnjuje, da podpis pogodbe, čeprav časovno sovpada z dogodki na ZORD-u,

ni v nikakršni povezavi z ugotavljanjem nepravilnosti in pričakovano razrešitvijo upravnega odbora. Pogodbe so bile pripravljene že veliko prej, vendar do podpisa ni prišlo, ker je ZORD želel povečane skladiščne prostore v Serminu pri Kopru. Ker pa je tamkajšnja družba, Instalacija, skladiščenje in pretovarjanje naftnih derivatov, d. o. o., v lasti Petrola in družbe OMW, lastniki pa zaradi zapletov z Istrabenzom potrebnih poroštev za povečanje skladiščnih kapacitet niso dali, je ZORD pogodbo o novih skladiščnih zmogljivostih podpisal z Eko Nafto, torej z nekom, ki je spodoben postaviti nove rezervoarje v zelo kratkem času. S tem bo Slovenija lahko izpolnila zahtevo Evrope po zagotavljanju zadostne količine naftnih derivatov v domačih skladiščih. Ob tem spomnimo, da je direktor zavoda Anton Grabeljšek že pred petimi leti, ko je Petrol v Lendavi zgradil dva nova rezervoarja za potrebe ZORD-a, zatrjeval, da je Lendava zaradi svoje logistične odrezanosti in neskladnosti med porabo goriv v regiji in količino uskladiščenih goriv, za nezanimiva lokacija. A je moral popustiti, ker sta bilo skladiščenje naftnih derivatov v Lendavi in gradnja še dveh novih rezervoarjev za potrebe ZORD-a del sporazuma med državo in Petrolom ob lastniškem izstopu Petrola iz Nafta Len-

Eko Nafta gradi ob vstopu v Naftin industrijski kompleks ob cesti med Lendavo in Petišovci bencinski servis. Stal bo na mestu, kjer so ga nameravali postaviti že leta 1991, in je prvi v mreži bencinskih servisov, ki jih načrtujejo pri Nafti Lendava. Foto: M. H.

dava maja 2002. Takrat si je Petrol s štirinajstimi obstoječimi rezervoarji v Lendavi in s poslom skladiščenja naftnih derivatov za državo tudi skoraj v celoti poravnal terjatve, ki jih je prikazoval do Nafta Lendava. Torej je iz ožete družbe odnesel še tisto zadnje, kar ji je prinašalo denar. Petrol potem tudi nikoli ni izpolnil zaveze iz sporazuma, da bo v Lendavi postavil večji distribucijski center in po gradnji dveh novih rezervoarjev s po 20 tisoč kubičnimi

metri zgradil še nove z dodatnimi 120 tisoč kubičnimi metri prostornine.

Danes ima hčerinska firma Nafta Lendava Eko Nafta sedem rezervoarjev, ki skupaj premorejo 6.700 kubičnih metrov prostornine. Tri s skupno zmogljivostjo 5.400 kubičnih metrov namenja skladiščenju dizelskega goriva za ZORD. Eko Nafta je z novimi pogodbami zagotovila v zelo kratkem času gradnjo še dveh rezervoarjev, v naslednjem

obdobju pa načrtuje še dva z zmogljivostjo po deset tisoč kubičnih metrov. Eko Nafta torej že ima sklenjenih več pogodb z ZORD-om za skladiščenje 25.000.000 litrov nafte in naftnih derivatov. Pogodbe, sklenjene lani, se iztečejo leta 2013, letos podpisane pa šele leta 2025. Že od prej je namreč veljalo, da je ZORD sklepal najemne pogodbe po dveh cenah in za različna časovna obdobja, po nižji in za krajši čas za zaloge v starih rezervoarjih in po

skoraj dvakrat višji ceni in za daljše obdobje za nove rezervoarje, saj s tem investitorju priznava njegov vložek. Skladiščenje blaga torej postaja ena osnovnih dejavnosti družbe Eko Nafta, ki s tem in gradnjo prvega v mreži bencinskih servisov uresničuje projekt postavitve skladiščno-distribucijskega centra za tekoča goriva.

Čeprav rafinerijske dejavnosti v Nafti že dolgo ni več, je družba ohranila trgovanje z naftnimi derivati. To sedaj poteka znotraj industrijskega kompleksa v Petišovcih. Zaradi dotrajanosti infrastrukture, ki bi jo morali obnoviti, in ker je ostal v Naftinih predalih projekt bencinskega servisa iz leta 1991, so se odločili za gradnjo bencinskega servisa, ob njem pa še za transportno-logistični center zunaj industrijskega kompleksa in ob državni cesti med Lendavo in Petišovci. To je za Nafto Lendava prelomnica, saj vsa leta obstoja in kljub proizvodnji naftnih derivatov ni imela svoje trgovske mreže, kar je bilo zanjo slabo. »Razlogi, zakaj ne, so bili v različnih obdobjih različni,« danes ugotavlja Mirko Horvat. Ko je bila Nafta Lendava v družbeni lasti, bi prvi bencinski servis še lahko postavili, pozneje pa to zaradi trde roke največjega slovenskega naftnega trgovca ni bilo več mogoče.

Majda Horvat

Novi rezervoarji, ki jih bodo v Lendavi ob obstoječih zgradili za potrebe ZORD-a, in postavljanje distribucijske mreže pomenijo za prodajo naftnih derivatov za Nafto Lendava uresničevanje projekta postavitve skladiščno-distribucijskega centra.

V vinorodnih območjih Pomurja že odmeva pesem trgačev

Manjši pridelek, odlična kakovost

V družbi Ljutomerčan zaostreni pogoji odkupa in za 60 odstotkov višje odkupne cene

Za vinogradnike je trgategv praznik. Letošnja se je začela nekoliko prej kot običajno, zadovoljstvo vinogradnikov pa je različno. Vremenske ujme jim tudi to poletje niso prizanašale in toča je mnogim že pred začetkom poletja pobrala dobršen del pridelka. Tudi pomurski vinogradniki so trgategv pričakali z različnimi občutki, saj je toča v juniju nekaterim uničila tudi polovico in še več pridelka, tako da bo precej soder ostalo praznih. K manjšemu pridelku je svoje dodalo še deževje med cvetenjem vinske trte, saj so se grozdi osipali, vinski trti in grozdu pa niso prizanašale tudi bolezni. Tam, kjer toče ni bilo, je količinski pridelek povprečen, prvi rezultati trgategv pa kažejo, da je kakovost odlična.

Pomurski vinogradniki so začeli letos grozdje trgati v začetku septembra. V družbi Radgonske gorice, ki je največji pridelovalec grozda v Pomurju, so s trgatvijo ranih sort začeli 2. septembra, ranina in silvanec sta že v sodih, potrgali pa so tudi šardone, ki ga bodo namenili za šampanizacijo. Radgonska klet se namreč v Sloveniji ponaša z najdaljšo tradicijo pri izdelavi penicnih vin, saj so prvo penino začeli tu proizvajati leta 1850, dve leti pozneje pa so jo že dali na trg. Zlata radgonska penina, ki jo tu še vedno izdelujejo po klasični metodi, si je

pridobila ugledno mesto med svetovnimi peninami, kar potrjujejo tudi najvišja odličja z največjih svetovnih ocenjevanj. Grozde šardone za proizvodnjo penine za Radgonske gorice pridelujejo tudi zasebni vinogradniki, ki so letošnji pridelek že prav tako oddali.

Po besedah Boruta Cvetkoviča, direktorja Radgonskih goric, so do torka v lastnih vinogradih potrgali in od zasebnih vinogradnikov odkupili okoli tisoč ton grozda, kar je približno tretjina načrtovanih količin. Če jim ne bo ponagajalo vreme, bodo v prvem tednu oktobra končali trgategv v vseh 380 hektarjih lastnih vinogradov, saj to delo opravlja okoli 150 trgačev, poleg njihovih zaposlenih tudi sezonski delavci. Nekaj grozda bodo tudi letos pustili za posebne trgategv, že tradicionalni sta na miklavževu in svečnico.

V družbi Radgonske gorice tudi letos odkupujejo grozdje od zasebnih vinogradnikov, odkupne cene ostajajo na lanski ravni, odvisne pa bodo od kakovosti oddanega grozda.

Tudi v družbi Ljutomerčan, ki je letos dobila novega lastnika, saj je v večinski lasti bratov Vladimirja in Janka Puklavca, ki sta tudi lastnika kleti Jeruzalem Ormož, so letošnji pridelek grozda začeli pospravljati 2. septembra. Ranino in rizvanec so že potrgali, zdaj trgajo sovinjon, s kakovostjo so zadovoljni, manj pa s količino, saj je pridelek ponekod

prepolovljen. Pa ne le v vinogradih, ki jih je prizadela toča, pač pa tudi v drugih, saj se je grozdje med cvetenjem zaradi deževja osipalo.

Pridelek morajo pospraviti z 205 hektarjev lastnih vinogradov, trgategv opravlja okoli 90 delavcev, v glavnem domačinov, saj tuje delovne sile niso najemali. Grozde vozijo v Ljutomersko in ormoško klet, ločijo pa ga po sortah, saj bo denimo rizvanec iz obeh družb zorel v Ljutomerski kleti, sovinjon pa v ormoški in podobno bo tudi z drugimi sortami. Trgategv bo na vrhuncu po 25. septembru, ko bodo trkali laški rizling, šipon in renski rizling, načrtujejo pa, da jo bodo končali sredi oktobra. Grozde v njihovih vinogradih trga trenutno okoli 90 delavcev, ob zaposlenih v Ljutomerčanu še sezonski delavci, v glavnem domačini, ko bo trgategv na vrhuncu, pa jim bo na pomoč priskočilo še nekaj trgačev. Če bo zdravstveno stanje grozda dobro in vreme primerno, bodo nekaj pridelka pustili tudi za posebne trgategv.

Kot vsa prejšnja leta v Ljutomerski kleti odkupujejo tudi grozdje zasebnih vinogradnikov. Ti so letos sklenili pogodbe le za 350 ton, kar je manj kot prejšnja leta, vzrok pa so v zaostrenih pogojih odkupa. V Ljutomerski kleti odkupujejo le grozde iz Ljutomersko-Ormoškega podokoliša, biti mora sortno in iz integrirane pridelave. Takšni zaostreni pogoji so veljali že lani, ko so od zasebnih vinogradnikov odkupi

Letos bo pridelek grozda količinsko manjši, saj je ponekod del pobrala toča, med cvetenjem je zaradi dežja prišlo do osipa, nekaj pa so vzele bolezni. Odlična bo kakovost in pomurski vinogradniki bodo tudi letos nekaj grozda pustili za posebne trgategv. Miklavževa trgategv v Radgonskih gorinah je postala tradicionalna in načrtujejo jo tudi za letos. Foto: L. Kovač

li 400 ton grozda, predlani, ko teh pogojev še ni bilo, pa so zasebni vinogradniki Ljutomerski kleti prodali kar tisoč ton grozda. V nasprotju z drugimi pomurskimi kletmi bodo v Ljutomerski pridelovalcem plačali grozdje po višji ceni od lanske. V povprečju bo ta višja kar za 60 odstotkov, in ker je lani znašala 41 centov, bodo letos vinogradniki za kilogram grozda dobili povprečno 58 centov. Končna cena bo seveda odvisna od sorte, vsebnosti sladkorja in zdravstvenega stanja grozda.

Družba Kapela vinogradništvo

in vinarstvo gospodari s 105 hektarji vinogradov, od tega je 95 hektarjev rodni, deset hektarjev pa so obnovili in še ne rodijo. Trgategv so začeli prejšnji četrtek, rizvanec je že v sodih, zdaj pa trgajo sorto kerner. V primerjavi z lani, ko jim je večino pridelka pobrala toča, je ta letos njihove vinograde obšla, saj je v manjšem obsegu poškodovala le nekatere površine. Tako letos kljub osipu pričakujejo normalen pridelek, prvi rezultati pa napovedujejo tudi odlično kakovost, saj se sladkorne stopnje pri rizvancu in kernerju

gibljejo med 80 in 85 Eoxlejevimi stopinjami. Če bosta vreme in zdravstveno stanje grozda dovoljevali, bodo nekaj pridelka pustili tudi za posebne trgategv. Nekoč so bili znani po božični trgatvi in morda jo bodo opravili tudi letos, že tradicionalna pa je trgategv traminca v nasadu iz leta 1961. S tramincem izbor iz tega nasada se je kapelska klet letos prvič v svoji zgodovini pomerila v tujini in na ocenjevanju vin Decander v Londonu zanj prejela bronasto odličje. Kakovost njihovih vin se potrjuje tudi na domačih ocenjevanjih, na trgu so se uspešno uveljavili beli, sivi in modri pinot rose, novost pa je modra frankinja, ki je tudi že našla pot do kupcev. Cene svojih vin so letos ponovno dvignili, prihodnje leto pa naj bi se z njimi približali drugim ponudnikom.

Trgategv v njihovih vinogradih zdaj opravlja okoli 70 delavcev, v glavnem so to domačini, ki to delo opravljajo sezonsko. Če bo vreme ugodno, bodo trgategv končali do 10. oktobra, predelali pa bodo od 650 do 700 ton grozda. Nekaj ga bodo odkupili tudi od zasebnih vinogradnikov, tistih, ki jim družba Kapela vinogradništvo opravlja strojne storitve, odkupne cene pa so ostale na lanski ravni in se bodo gibale med 31 in 42 centi za kilogram. Del kupnine vinogradnikom poračunajo s storitvami, v prihodnjih dneh pa jim bodo izplačali še zadnji del kupnine za lanski pridelek.

Ludvik Kovač

Evropska noč netopirjev tudi v Gornjih Petrovcih

Grajske netopirje snema kamera

Živalce spadajo tako kot človek med sesalce, naseljujejo vse celine razen Antarktike in so na Zemlji že 50 milijonov let

Ena izmed prireditev ob 11. Evropski noči netopirjev v Sloveniji, ki so jih organizirali člani Slovenskega društva za preučevanje in varstvo netopirjev (SDPVN) v sodelovanju s Krajskim parkom Goričko in učenci OŠ Gornji Petrovci, je bila tudi v Gornjih Petrovcih. O netopirjih in njihovem pomenu za naravo sta več kot 50 zbranim otrokom in staršem spregovorila Primož Presetnik in Monika Podgorelec iz SDPVN.

Netopirji zaradi podobe, načina življenja in splošnega neznanja pri ljudeh zbujajo strah in nezaupanje. V resnici so za naravo zelo pomembni in spadajo med ogrožene vrste.

Foto: G. D.

V pričakovanju skrivnostnih ponočnjakov ob Evropski noči netopirjev

Na svetu so do zdaj odkrili že več kot 1000 vrst netopirjev, v Sloveniji jih živi 30, od tega so jih 17 našli tudi na Goričkem in v bližnji okolici. Čez poletje se netopirji podnevi zadržujejo na podstrešjih cerkva, hiš in gradov, za zunanji opazni stavbi in v njihovih razpokah ter v drevesnih duplih. V zimskih mesecih pa samo spijo oziroma hibernirajo v jamah ali kletih, zato si morajo jeseni nabrati dovolj rezervne energije v obliki maščobe. To si nakopičijo z lovljenjem žuželk, kot so hrošči, nočni metulji in nočni dvokrilci. Tako na dan »pospravijo« tudi do polovico svoje telesne teže žuželk in so zato zelo koristni, saj podobno kot lastovke delno lahko uravnavajo število insektov v naravi. Po predavanju so si ogledali posnetke iz življenja netopirjev v kleti gradu pri Gradu, posnetih z infrardečo kamero. Ker je Grad na Goričkem izjemno pomembno celoletno zatočišče netopirjev, saj tam prezimuje, kot ali se pari kar deset različnih vrst netopirjev, so se v JZ Krajski park Goričko odločili, da namestijo kamero, s katero neto-

pirje lahko spremljajo 24 ur.

V nadaljevanju so si ogledali razstavo Netopirji na Goričkem, najmlajši so sodelovali v netopirčkovih ustvarjalnih delavnicah, malo starejši pa so sestavljali netopirnice, ki jih bodo zaposleni na OŠ Gornji Petrovci obesili na drevesa ob šoli in bodo zatočišča za netopirje.

Da bi kakšnega izmed netopirjev tudi slišali, so se odpravili na večerni sprehod okrog tamkajšnje cerkve. S pomočjo ultrazvočnih detektorjev, ki neslišne ehlokacijske klice netopirjev pretvorijo v človeškemu ušesu slišne, so v zraku zaznali belorobega netopirja, v podstrehi evangeličanske cerkve pa so našli dva osebkata vrste pozni netopir.

Gregor Domanjko

Pojasnilo

Objavljen intervju z doktorico biomedicinskih znanosti Simono Rajtar v Vestniku št. 37 je bil zaradi težav pri prenašanju besedila po računalniški mreži nehoten objavljen v neavtorizirani verziji, za kar se intervjuvanka opravičujemo. Zaradi tega so v tekstu ostale navedbe, ki strokovno niso natančne ali točne. Intervjuvanka je pri avtorizaciji teksta vnesla nekatere dopolnitve, ki so natančneje opredelile povedano, in iz besedila umaknila naslednje objavljene stavke. Iz odgovora o pojmu antidepresivov je črtala stavek: *O tem, kako delujejo, velja teorija, ki je že trideset let nihče ni spremenil. Kadar je v telesu na pravem mestu premalo nevrotansmitterjev, antidepresivi pomagajo, da pridejo na pravo mesto v telesu.*

V odgovoru na vprašanje, kaj je bila glavna hipoteza v doktorski nalogi, je umaknila del stavka, ki se glasi: *... vendar le pri enem od dveh uporabljenih antidepresivov, in s tem, da vse ne držijo v vseh območjih ali koncentracijah.*

Foto: J. Z.

Poučen račun za župana

Osrednja prireditev ob 13. prazniku Občine Moravske Toplice je bila v neposredni bližini treh cest, ki so bile lani in letos zgrajene v okviru dveh največjih investicij v občini. Jeseni 2008 je bila dokončana druga faza rekonstrukcije ceste Moravske Toplice-Fokovci, ki je zajemala zgornji del Dolge ulice in del ceste na Rumičevem bregu. Pravkar so zgradili tudi prvo fazo omenjene ceste oz. spodnji del Dolge ulice.

Na stičišču vseh treh omenjenih cest je bila v nedeljo slavnostna otvoritev, kjer so otvoritveni trak prerezali župan Franc Cipot, podžupan Alojz Glavač in predstavnik izvajalca del, direktor podjetja SGP Pomgrad iz Murske Sobote Tadej Ružič. »Tega, da je Dolga ulica najdaljša ulica v Sloveniji, nisem niti vedel, dokler nismo dobili računa za obnovitvena dela,« je napol v šali, napol zares na družabni prireditvi pri lovskega doma v Moravskih Toplicah dejal Cipot.

T. K.

V novi strategiji razvoja slovenskega kmetijstva

Družinskim kmetijam

še več veljave

Trajnostni razvoj kmetijstva temelji na treh medsebojno odvisnih in uravnovešenih stebrih: ekonomskem, socialnem in okoljskem

Nova razvojna strategija slovenskega kmetijstva do leta 2020, katere osnutek je že v javni razpravi, pomeni nadaljevanje ciljev tiste iz leta 1993, predstavlja nadgradnjo kombinacije ekosocialnega in tržnega kmetijstva, s tem pa se umešča tudi v širši koncept Strategije razvoja Slovenije, ki je bila sprejeta leta 2005.

Izhajajoč iz ocene stanja slovenskega kmetijstva, bodo njegovi ključni cilji v prihodnosti stabilna pridelava kar najbolj kakovostne in cenejše hrane, zagotavljanje prehranske varnosti in čim višje stopnje samooskrbe, zagotavljanje primerne dohodka kmetijskim gospodarstvom, ohranjanje poseljenosti in obdelanosti podeželja, varovanje okolja in ohranjanje narave ter trajno ohranjanje rodovitnih zemljišč. Vloga kmetijstva bo torej več-

namenska in ne zgolj proizvodna. Strategija se opredeljuje tudi do ustreznosti Skupne kmetijske politike Evropske unije, katere reforme so v preteklosti že prispevale k večji tržni naravnosti in usmeritvi k trajnostnemu razvoju, pri nadaljnjih spremembah skupne kmetijske politike pa si bo Slovenija še naprej prizadevala za nadaljnjo krepitev večnamenske vloge kmetijstva.

Slovensko kmetijstvo bo v prihodnje temeljilo na tržno usmerjenih, profesionalnih družinskih kmetijah in kmetijskih podjetjih, ki bodo s svojo proizvodnjo prispevali k uresničevanju koncepta trajnostnega razvoja, država pa jim mora pri tem ponuditi ustrezno infrastrukturo in preko ustreznih ukrepov spodbujati njihov razvoj. Na področju neposrednih plačil je nujna njihova ohranitev, vendar morajo biti podpore kmetijstvu ciljne. Po besedah mini-

stra za kmetijstvo Milana Pogačnika morajo postati investicijske spodbude za razvoj podeželja bolj ciljno usmerjene v dvig usposobljenosti, v uvajanje novih tehnologij in proizvodov ter v izboljšanje konkurenčnosti tega sektorja. Zaradi velikega deleža zemljišč na območjih z omejenimi dejavniki bo treba ohraniti podpore za ta območja, z ukrepi kmetijske politike pa bo treba spodbujati prostovoljno vstopanje v standardne okolju prijazne kmetijske prakse, ekološko kmetovanje pa mora postati bolj tržno naravnano.

Pri zemljiški politiki bo dan podarek ukrepom aktivne zemljiške politike ter varstvu kmetijskih zemljišč, tistim, ki se ukvarjajo s kmetijstvom, pa je treba zagotoviti sistem, ki jim bo omogočal dohodkovno varnost.

Spremembe načrtujejo tudi na davčnem področju, saj mora biti

pri obdavčitvi kmetijstvo kot gospodarska dejavnost v enakem položaju z vsemi drugimi. V primeru tržne usmeritve je pavšalna obdavčitev neprimerna, tam, kjer bo ta ostala, pa mora temeljiti na dejanskem stanju zemljišč.

Družinske kmetije ostajajo še naprej prevladujoča oblika kmetijskih gospodarstev v Sloveniji, in čeprav je njihova velikost še sorazmerno majhna, je treba z vidika poseljenosti in kulturne krajine ter ohranjanja okolja z ustreznimi ukrepi še spodbujati tudi ohranjanje manjših družinskih kmetij. Ker spada Slovenija med starajoče se družbe, ta proces pa je še posebej izrazit pri kmečkem prebivalstvu v oddaljenih hribovskih in obmejnih območjih, morajo postati ključni nosilci razvoja družinskih kmetij mladi prevzemniki.

Ludvik Kovač

Zaprl štiri javne razpise za ukrepe

Izkoristili le polovico

razpoložljivih sredstev

Razpise bodo ponovno odprli, ko bodo pojasnjene nekatere nejasnosti

V začetku tega tedna je ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano zaprlo štiri javne razpise za ukrepe iz Programa razvoja podeželja 2007–2013.

Čeprav razpisana sredstva za te ukrepe še niso porabljena, mora ministrstvo v skladu s priporočili Evropske komisije preveriti in po potrebi prilagoditi obdobje, v katerem lahko nastanejo upravičeni stroški. Vse vloge, ki so jih prosilci poslali po 14. septembru za ukrepe »Uposabljanje za delo v kmetijstvu in gozdarstvu«, »Posodabljanje kmetijskih gospodarstev – za naložbe mladih prevzemnikov kmetij« in »Dodajanje vrednosti kmetijskim in

gozdarskim proizvodom za kmetije ter agrarne in pašne skupnosti«, bodo zavržene. Prav tako se bo zaprl tudi javni razpis v okviru ukrepa »Finančna pomoč ob smrti, invalidnosti ali nesposobnosti za delo«.

Za vse razpise je bilo na voljo nekaj več kot 30 milijonov evrov, upravičenci pa so prejeli le nekaj več kot 15 milijonov evrov. Najmanj sredstev je bilo porabljenih za ukrep »Uposabljanje za delo v kmetijstvu in gozdarstvu«, kjer je bilo na voljo pet milijonov evrov, z 99 vlogami pa je bilo zaprosenih le 19.400 evrov, kar je manj kot 200 evrov na vlogo, zato na ministrstvu menijo, da je treba ta ukrep preoblikovati in natančneje opredeliti upravičene stroške.

Večje je bilo zanimanje za ukrep posodabljanja, saj je 270 prosilcev zaprosilo za dobrih deset milijonov od razpisanih 12 milijonov evrov nepovratnih sredstev. Polovica neizkoriščenih sredstev je ostala tudi za ukrep dodajanja vrednosti kmetijskim in gozdarskim proizvodom, kjer je bilo s 63 vlogami zaprosenih dobrih 4,1 milijona evrov od skupno osem milijonov evrov razpisanih nepovratnih sredstev.

Z javnim razpisom, ki je bil namenjen blažitvi poslabšanja ekonomskega položaja kmetijskih gospodarstev, ki je posledica smrti, invalidnosti ali nesposobnosti za delo, so prvotno razpisana sredstva s 57.300 evrov zvišali na 93.400

evrov, vlagatelji pa so bila kmetijska gospodarstva, ki se ukvarjajo s primarno pridelavo kmetijskih proizvodov. Najmanjši znesek dodeljene pomoči za ta namen je bil 3.750, najvišji pa 7.500 evrov za posamezno vlogo. Za začasno zaprtje omenjenih razpisov se je Slovenija odločila, ker iz priporočila komisije zaenkrat ni povsem jasno, kdaj natančno začne teči obdobje upravičenosti stroškov. Ker Evropska uredba odpira možnosti za različna tolmačenja in prakse po državah članicah, se je Slovenija odločila, da do razrešitve tega vprašanja začasno zapre določene javne razpise in s tem upošteva dana priporočila.

Ludvik Kovač

Za vinogradnike

Dozorevanje grozdja in aktualni ukrepi

Vreme v tem tednu se je poslabšalo, vendar kljub temu ni razlogov za zaskrbljenost. Morebitno obilno deževje lahko zniža sladkor v grozdju (moštu) do deset odstotkov. Do razredčitve pride prej na obdelanih tleh in tam, kjer je površina pod trtami pokošena ali tretirana s herbicidi. Ker pa imamo v glavnem tla že celo poletje zasičena z vlagjo, ob dežju ne pričakujemo, da bi jagode pokale v večjih količinah ali da bi nastopila gniloba. Če se pojavi, je to že žlahtna gniloba, saj so sladkorne stopnje v povprečju že višje od 70 Œe stopinj. Skrb zbujajoča pa je trenutna očetna gniloba (očetni cik) na posameznih jagodah ali delih grozdov, predvsem na sortah beli pinot, sivi pinot, zeleni silvanec in šipon. Ta gniloba se kaže na jagodah, ki so jih v glavnem poškodovali insekti. Taka jagoda se obarva roza-rjavo, in če jo povohamo, ima vonj po kislu. Svetujemo, da pregledate vinograde in takšne jagode ali cele grozde odstranite že pred trgatvijo. Odstranjujemo tudi grozde ali dele grozdov, ki sta jih napadla peronospora ali oidij, in seveda vse grozde ali cele šparone na trtah, ki jih je napadla kap (esca).

Podatki o zrelosti, izmerjeni 8. septembra 2009, za okoliš Prekmurje in podokoliša Radgonsko-Kapelske gorice ter Ljutomersko-Ormoške gorice

Območje	Prekmurje	Radgona	Ljutomer	Prekmurje	Radgona	Ljutomer
Sorta	Sladkorna stopnja v Œe stop.			Skupne kisline v g/l		
b. pinot	83	78	86	6,3	9,0	8,0
šardone	79	82	87	9,1	9,0	9,0
s. pinot	80	79	85	6,1	6,9	8,6
z. silvanec	78	63	89	7,2	8,8	7,8
sovinjon	86	70	84	10,3	11,0	9,7
traminec	81	83	86	6,4	7,0	6,8
r. muškata	74	66	79	6,5	7,1	7,2
kerner	85	76	80	7,7	6,4	8,2
m. pinot	83	78	84	8,6	10,3	8,2
m. frankinja	76	ni pod.	ni pod.	7,9	ni pod.	ni pod.
zweigelt	81	ni pod.	ni pod.	8,7	ni pod.	ni pod.
l. rizling	75	70	78	8,3	8,8	8,3
r. rizling	75	69	73	11,1	10,2	11,2
šipon	64	59	74	11,2	15,5	10,1

Gornji podatki naj nam bodo le za orientacijo, saj so lahko že v posameznih vinogradih, kjer je bila toča na eni strani vrste, na drugi pa ne, razlike v sladkorju tudi do 14 Œe stopinj, kar pomeni zdaj, ko sladkor počasneje narašča, dva do tri tedne razlike. Tam kjer že trgate in je zdravstveno stanje grozdja dobro, svetujem žveplanje s 60–100 mililitri petodstotne žveplaste kisline na 100 litrov mošta ali sorazmerno z drugo obliko žvepla. Grozdje, ki ga je poškodovala toča ali ga je že prizadela gniloba, pa potrebuje več žvepla, saj je na njem več škodljivih bakterij in divjih kvasnic. Količina žvepla naj bo 80–150 mililitrov petodstotne žveplaste kisline na 100 litrov mošta. Žveplamo samo enkrat grozdje ali drozgo ali mošt izpod preše, ali ko ga točimo v posodo za razsluzenje. Sodov posebej ne razkužujemo – žveplamo.

Kmetijski zavod Murska Sobota
Ernest Novak, univ. dipl. inž. agr.

Veličasten pogled na njivo cvetoče ajde

Naravi prijazna pridelava

V še ne tako davni preteklosti so ajdo sejali veliki in mali posestniki na strnišča ječmena, rži in pšenice. To je bila na njeni drugi žetev v letu. Ajda je bila pomemben pridelek pri zagotavljanju hrane, saj so jo uporabljali za kašo in moko. Iz moke so največkrat skuhalih žgance, ajdovo moko pa so dodajali tudi pri peki kruha. Kaša je bila nepogrešljiva na kolinah, najboljše so bile krvavice iz ajdove kaše. Ko te ni bilo dovolj, so ji primešali proseno kašo.

Danes je vse manj tistih, ki sejejo ajdo, ki ob pridelku daje tudi odlično čebeljo pašo. V Ženiku je dober poldrugi hektar njive z ajdo zasejal

Janez Zver. »Tu v Ženiku smo kupili pethektarsko posest, ob gradnji večjega turističnega objekta pa obdelujemo tudi zemljo. Ker imamo certifikat ekološke kmetije, pridelujemo na ekološki način tudi ajdo. Iz zrnja bosta nastali biokaša in ajdova moka. Oboje je iskano na tržišču. Pred tem smo imeli na tej parceli posejano rdečo deteljo, ki smo jo namenili tistim, ki pridelujejo ekološko krmo za živali.«

Zverovi imajo ob hiši tudi vrt za pridelavo zdravilnih zelišč in aromatičnih rastlin, za katerega skrbi gospodinja Stanka. Pri tem sodeluje z znanim slovenskim strokovnjakom dr. Jankom Rodetom.

Ludvik Kramberger

Foto: L. Kramberger

Izobraževanje kmetovalcev

22. 9. 2009: KGZS – Zavod M. Sobota, Ulica Štefana Kovača 40, 9000 M. Sobota, ob 16.00, ne velja za KOP, Smernice dobre higienske prakse za tržne vinogradnike in priprava na trgatve 2009.

23. 9. 2009: KGZS – Zavod M. Sobota, Ulica Štefana Kovača 40, 9000 M. Sobota, ob 9.00, izobraževanje KOP navzkrižna skladnost, Standard za identifikacijo in registracijo domačih živali.

23. 9. 2009: Biotehniška šola Rakičan, Lendavska ulica 3, 9000 M. Sobota, ob 9.00, izobraževanje KOP IPL, Dan koruze Rakičan 2009, Pogoji pridelave koruze v letu 2009, Onesnaženje pšenice z mikotoksini: vpliv sort, gnojenja in lokacij pridelovanja, Mikotoksini v koruzni silaži, Razkuževanje doma pridelanega semena, Ogled makropokusov različnih hibridov koruze.

Vita Gjergjek je lahko upravičeno ponosna na svojega Skyja. Foto: P. K.

Štirinožec iz Murske Sobote pometel s pasjimi lepotci iz vse države

Sky v devetih nebesih

Kako je včasih manj lahko več, je izkusila Murskosobočanka Vita Gjergjek, ki se je s svojim zlatim prinašalcem Skyem udeležila nedavne državne razstave vseh pasem psov CAC v Trbovljah. Ne vedoč, kaj jih na tem lepotnem tekmovanju sploh čaka, so se tja odpravili brez posebnih priprav, domov pa so se več kot presenečeni vrnili s tremi medaljami.

Za lastnico in njenega 16-mesečnega ljubljence, ki ga je pred dobrim letom dni pripeljala iz zelo ugledne psarne na Ptuj, je bilo sodelovanje na pasji razstavi, na kateri se je predstavilo več kot sto različnih pasem, prva taka preizkušnja. Kot je povedala Vita Gjergjek, sama sploh ne bi pomislila na to, da bi se prijavila, če je Skyev vzreditelj ne bi prepričal, da ima njen pes tisto nekaj, kar iščejo na razstavah. Ob prihodu v Trbovlje so bili sprva sicer malo v zadregi, ko so videli, da nekateri lastniki za svoje pse s seboj pripeljejo malodane kozmetične salone, sami pa so imeli le rabljeno *günjo* in tri ribiške stolčke, kot se je izrazila Vita, toda na koncu se je pokazalo, da so bile njihove skrbi odveč. Kljub nepripravljenosti je Sky sodnike prepričal s svojo lepo belo dlako, atletsko postavo in posebno obliko glave, tako da so mu na koncu prisodili naslov najlepšega mladiča, najlepšega zatega prinašalca in najlepšega psa svoje skupine, v kateri je več različnih pasem.

Po lastničinem mnenju se imajo za tako dobre uvrstitve ob že prvem preizkusu zahvaliti predvsem dobremu leglu, iz katerega izhaja Sky, saj od tam izvirajo številni šampionski zlati prinašalci, sami pa so doslej z njim delali bolj po občutku in izkušnjah z drugimi psi. Pazijo že, da dobiva primerno in zdravo prehrano, čeprav mu tudi kakšnih manj zdravih priboljškov ne morejo odreči, da se vsak dan dovolj giblje in da ima negovano dlako, kakšne posebne nege ali treningov pa doslej ni potreboval. Zdaj ga resda učijo pravilne drže, ker ga name ravajo v prihodnje peljati še na nekaj podobnih razstav, vendar ga ne želijo preveč siliti, pravi Vita in dodaja: »Sky za nas ostaja to, kar je bil od prihoda k hiši, namreč družinski sopotnik.«

P. K.

Udeleženci prve slikarske kolonije ob Gajševskem jezeru

Jubilejni večer v spomin na Matijo Slaviča

V znamenju literature in slikarstva

Ob prazniku Občine Križevci pri Ljutomeru je pripravilo tamkajšnje kulturno društvo v župnijskem razstavnem prostoru deseti večer v spomin na dr. Matijo Slaviča, teologa, prevajalca in pedagoga, rojenega v Bučevcih, ki je veliko prispeval k temu, da se je pred 90 leti Prekmurje priključilo k matični domovini. Delegacija z županom Brankom Belcem na čelu je položila venec k Slavičevemu doprsknemu kipu, ki stoji pred župnijsko cerkvijo v Križevcih, nato so se občinstvu predstavili domači kulturni ustvarjalci: Olga Antič s svojo tretjo knjigo, pesnica Manca Sušec, pesnik Marko Kočar in učenec petega razreda Osnovne šole Križevci Jaka Godec. Ob tej priložnosti so postavili na ogled tudi likovna dela, ki so jih ustvarili Žan Koroša, Primož Osterc, Jaka Godec, Emil Osterc, Tea Koroša, Angelca Gaberc, Marija Heric, Tone Cimerman, Olga Antič in Ignac Premoša na letošnji, prvi likovni koloniji ob Gajševskem jezeru. Razstavo slik so dopolnili še s fotografijami Mišel Gašparič in skulpturami Jožeta Bohinca.

Jože Žerdin

Zemljišča med njivami, ki nimajo parcelnih števil, a so pomembna za biotsko pestrost krajine

Žive meje so zares žive

Več tisoč različnih živih bitij domuje v pásikah – Mejice dokazano blažijo posledice klimatskih sprememb – Na Goričkem netopir mali podkovnjak in osem ptičjih vrst vezanih na žive meje

Kako prepričati kmetovalce, da s tem, ko bodo uničili žive meje med njivami in pridobili dva metra zemlje, ne bodo kaj veliko pridobili, saj se jim bo narava prej ali slej maščevala. Če nečje slišati o domovanju več kot tisoč živih bitij, ki so vezana na te pasove, ali o varovanju biotske pestrosti, bodo morali bolj razumeti in slišati, če jim nazorno predstavimo učinkovito varovanje polj pred posledicami klimatskih sprememb prav z mejicami. Sodobna aerodinamika prostora, ki združuje zgodovinska spoznanja in sodobno tehnologijo, lahko natančno dokaže, kakšna je zaščita poljščin pri določeni višini ter gostoti dreves in grmovja. Od 1932. do 1985. leta je v kar 50 državah sveta potekala raziskava, ki je dokazala, da so vetrne pregrade na poljih izjemnega pomena.

Žive meje med njivami – biotska raznovrstnost in varstvo kulturnih rastlin v času klimatskih sprememb je bil naslov strokovnega posveta pred dnevi v Gornji Radgoni, na katerem so vsem navzočim zelo nazorno predstavili pomen živih mej – mejic med njivami.

V filmu Staneta Sušnika je kot glavni igralec nastopil podlessek zlato rjave barve, ki je v naravi doma prav v mejicah. Narava ne pozna koristnih, škodljivih, lepih ali grdih živali, v naravi je vse v ravnovesju. Če se to poruši in je

nečesa preveč, se kaj hitro pokažejo posledice. Tako so tudi mejice nujne zaradi ravnovesja, biotske pestrosti in podobe neke kulturne krajine. Dokler so bile mejice pomemben vir kurjave, so jih kmetje negovali, vsakih pet ali deset let požgali najvišje drevje in očistili grmovje.

Ob njivah so bile dobrodošle tudi zaradi sence in zavetja. Bile so počivališče in skrivališče za živali in ljudi. Zdaj pa se ljudem zdi, da jih ne potrebujejo več. Veliki traktorji s klimatiziranimi kabinami so navajeni orati naravnost in čim večje

Stane Sušnik, režiser: »Povod za film z naslovom Mejice je bila zloženka Mirana Ogri-na, njegov udomačeni podlessek pa je potem tudi nastopil kot glavni igralec, kajti v naravi ga je zelo težko posneti. Ko padejo temperature pod 16 stopinj, torej nekje od oktobra do aprila, že miruje in ima zimsko spanje. Telesna temperatura se mu zniža tudi za eno stopinjo, če je zima predolga, pa se mogoče sploh več ne zbudi.«

površine. Matjaž Jež z Zavoda za varstvo narave je opozoril, da o pomenu mejic govorijo Zakon o ohranjanju narave, Uredba o naravnih vrednotah in Uredba o habitatnih tipih, kljub temu pa slovenska vlada še vedno ni sprejela uredbe o petih osnovnih tipih mejic: drevesne mejice, grmovne mejice, pasovi steblikovja, pasovi travnišč in obcestni zeleni pasovi. Na Goričkem je že dovolj osnov za zaščito *pásik*; po osnovnih podatkih za zaščiteni območje

Natura 2000 je kar osem vrst ptic vezanih prav na mejice, ki pa so tudi življenjski prostor netopirja malega podkovnjaka. Vsekakor je živalska in rastlinska pestrost v mejicah večja kot v gozdu, več tisoč različnih živih bitij biva v teh pasovih, kjer rastejo hrast dob, jelša, črni trn, krhlika, trdoleska, šipek in glog. V teh pasovih najdejo živali – tudi žuželke in ptiči – veliko hrane tudi pozimi.

Bernarda B. Peček

General Maister obiskal Radgono

Pred nekaj dnevi je prišlo na knjižne police novo knjižno delo v Okoslavcih rojenega avtorja Vinka Korošaka, ki že dobrih 40 let živi na Primorskem. Gre za njegovo peto knjigo z naslovom General Maister 1874–1934 in podnaslovom Legenda, resničnost in ponos, ki sta jo predstavila v prostorih Ljudske univerze Gornja Radgona avtor Vinko Korošak in direktor Založbe Educa iz Nove Gorice Štefan Krapše.

Kot je povedal avtor, se je za izdajo knjige o generalu Maistru odločil, ker je to osebnost, ki je bila zaslužna, da smo ohranili severni del Slovenije, vendar je bila v preteklosti zamolčana. Knjiga v 14 poglavjih obravnava življenje generala Maistra od mladosti do postopnega napredovanja do generala. Posebej zanimivi sta enajsto poglavje, ki opisuje generala na severni meji, ter dvanajsto, ki generala predstavlja kot slovenskega triumfatorja. Po besedah urednika Štefana Krapše knjiga s 50 stranmi ni obsežna, a je pomembna z vidika ohranjanja spomina na zgodovino Slovenije in primerno branje za vse generacije. Opremljena je z ilustracijami Blanke Sajnkarič.

Na predstavitvi knjige je domači zgodovinar dr. Ivan Rihtarič nekaj besed spregovoril tudi o avtorju Vinku Korošaku. Dejal je, da je knjižna dela začel objavljati šele po koncu poklicne kariere, svoje izpovedi pa najraje prenese v preteklost, v zgodovinska dogajanja, saj je prepričan, da o svoji preteklosti vemo premalo. Pred Generalom Maistrom je objavil štiri romane, in sicer Ob zeleni reki, ki govori o soški fronti, Veliko sonce nad Evropo je posvečeno Venetom, Nadškofove ječe opisujejo politične spletke pri širjenju nove vere, Kmečka dinastija pa je zgodba o trdoživosti slovenskega človeka.

Oste Bakal

Ponujamo pomoč in podporo osebam s težavami v duševnem zdravju, ljudem v duševni stiski in njihovem okolju.
Kontaktna številka 051 475 199

OZARA SLOVENIJA, PISARNA ZA INFORMACIJE IN SVETOVANJE, MIKLOŠEV TRG 3, 9240 LJUTOMER

Udeleženci srečanja iz soboškega medobčinskega društva slepih in slabovidnih

Doživljale lepote pokrajine

Medobčinsko društvo slepih in slabovidnih Murska Sobota je po desetih letih ponovno gostilo tradicionalno srečanje slepih in slabovidnih žena Slovenije, namenjeno druženju znanj z vseh koncev države, sklepanju novih poznanstev in izmenjavi izkušenj. Z udeležbo na srečanju, ki je zastavljeno kot ekskurzija, pa ženske tudi pokažejo, da prav tako lahko uživajo v lepotah sveta, ki nas obdaja, čeprav ga ne morejo v polnosti doživeti. Organizatorji so tokrat za kakšnih 150 udeleženk, njihove sorce in spremljevalce pripravili vodeni izlet po Občini Dobrovnik. Po zboru pred dobrovniško občinsko stavbo, kjer sta jih pozdravila tudi tamkajšnji župan Marjan Kardinar in predsednica Madžarske samoupravne narodne skupnosti Dobrovnik Anica Car, so jih odpeljali na ogled dobrovniške župnijske cerkve, hiše Gyorgya Dobronokija, podjetja Ocean Orchids in Bukovniškega jezera ter energetskih točk.

P. K.

Lendavska trgatev letos že tridesetič

Ob vinu in bograču obujali preteklost

Tudi letos so v Lendavi z jubilejno prireditvijo Lendavska trgatev obudili spomin na življenje v Lendavi, bližnjih gorica in okoliških krajih v preteklosti.

Nekateri od teh običajev so sicer v nekoliko spremenjeni obliki še vedno ohranjeni, večina pa je del preteklosti, ki je le v spominu starejših. Res pa je, da se tudi mladi radi vključujejo v to obujanje spominov, kateremu dajejo poseben čar orodje, ki so ga uporabljali nekoč, in oblačila, kakršna so imeli oblečena. Seveda je bil na prireditvi glavni poudarek na trgatvi ter drugih jesenskih opravilih in običajih. Običajno je prireditev dva ali tri tedne pred trgatvijo v bližnjih gorica.

Prireditev se je tudi letos začela dopoldne s povorko po Glavni ulici v starem mestnem jedru. Podoba starega mesta gotovo zelo dobro dopolnjuje prikaz kmečkih in vinogradniških opr-

Prireditev se je tudi letos začela s povorko po ulici starega mestnega jedra Lendave.

vil, ki so jih predstavila kulturna in turistična društva iz lendavske občine pa tudi iz sosednjih občin ter Madžarske in Hrvaške. Sodelovali so tudi godba na pihala, ljudski pevci in godci, mažoretke in folkloristi. Lahko pa smo videli tudi delček iz meščanskega življenja nekdane Lendave.

Prireditev so organizirali Zveza kulturnih društev Lendava, Občina Lendava in podjetje Turizem Lendava. Ob povorki so dopoldne organizirali še kolesarski maraton V Lendavi do konca – maraton uspešnih. Udeleženci sprevoda so svoje aktivnosti in ljudske običaje predstavili v etnološki ulici

pri hotelu Elizabeta, kjer so se na stojnicah predstavili še drugi turistični ponudniki iz občine. Dogajanje so na odru dopolnjevali še nastopi ljudskih pevcev in godcev ter folklornih skupin iz Hrvaške, Madžarske in Slovenije. Prireditev si je čez dan ogledalo veliko obiskovalcev, saj je bilo vreme naklonjeno organizatorjem. Ob vinu iz okoliških goric so obiskovalci lahko poskusili tudi bograč in druge domače jedi, ki so značilne za Lendavo in okoliške kraje. Zabava se je nadaljevala zvečer, ko so nastopili Hišni ansambel Avsenik, Neda Ukraden in Nova Legija.

Jože Gabor

Dogajanje je dopolnjeval prizor iz meščanskega življenja v preteklosti. Foto: J. G.

Prehodni pokal radgonskim ribičem

Ribiška družina Gornja Radgona, temeljna enota Videm je priredila odprto ribiško tekmovanje za prehodni pokal Občine Sv. Jurij ob Ščavnici. Tekmovanja ob Blaguškem jezeru se je udeležilo 30 ribičev iz temeljnih enot Radenci, Gornja Radgona in Videm.

Po tekmovanju so se udeleženci zbrali ob ribiškem domu na Otoku ljubezni v Žihlavi, kjer je po razglasitvi rezultatov potekalo družabno srečanje ribičev in njihovih bližnjih. Prehodni pokal občine sta zmagovalni ekipi TE Gornja Radgona podelila predsednik RD Gornja Radgona Andrej Vreča in predsednik TE Videm Mirko Križan. V posamezni konkurenci je zasedel prvo mesto s 6,10 kilograma naloženih rib Bojan Lorber iz Radenec, drugi je bil Božo Irgolič iz Radenec in tretji Franc Belna iz Gornje Radgone. Najmlajši udeleženec je bil Niko Čeh iz TE Gornja Radgona, edina ženska tekmovalka pa Majda Lorber.

L. Kr.

Otvoritev krožišča v Križevcih pri Ljutomeru

Kmalu na vrsti še ureditev širšega središča vasi

»Spremenil se je videz kraja, izboljšal se je dostop do trgovine, zmanjšale so se hitrosti, povečala se je pretočnost vozil,« je v nagovoru poudaril križevski župan Branko Belec, ki je napovedal tudi nove projekte, predvsem z željo po ureditvi osrednjega dela Križevcev.

Krožišče je gradilo Ministrstvo za promet, Direkcija RS za ceste,

skupna pogodbeni vrednost pa znaša okoli 830 tisoč evrov, od tega je 188 tisoč evrov prispevala občina (pločnik, javna razsvetljava, meteorna kanalizacija). Gradnjo krožišča so začeli že lansko jesen. Naslednja naloga za občino je gradnja krožišča v Ključarovicah in že potekajo aktivnosti za izdelavo projektne dokumentacije. Z otvoritvijo krožišča se na

neki način končuje delo, ki se je začelo že v prejšnjem mandatu, sedaj pa je končno prišla na vrsto otvoritev. Župan Belec si prizadeva tudi za ureditev območja v središču Križevcev (nedaleč od krožišča), za kar so že objavili razpis za krajinske arhitekta, ki bi s svojimi idejami prispevali k zamisli, kaj narediti na tem mestu.

T. M.

Prebivalci Križevcev so končno dočakali novo krožišče, ki naj bi mu sledila tudi ureditev središča naselja. Kot je ob otvoritvi povedal direktor Direkcije RS za ceste mag. Gregor Ficko, še vedno 50 odstotkov cest v Sloveniji ne dohaja standardov, ki jih poznajo v najbolj razvitih državah EU. Foto: T. M.

Lokalna cesta Kukeč-Bokrači dobila asfaltno prevleko

Foto: S. K.

V nedeljo so s slovesno otvoritvijo, ki je spadala v okvir praznovanja občinskega praznika Občine Gornji Petrovci, predali namenu ceste, ki bo lahko vrnila življenje v te vasi. Panovci, Kukeč, Bokrač so vasi, kjer so še ohranjeni visokodebelni sadovnjaki, nekaj pa je tudi sodobno urejenih sadovnjakov. Prav v Kukeču je le malo staroselcev in naseljenih hiš, veliko pa je vikendašev, ki so se zelo dobro vključili v aktivno življenje vasi. Morebiti bo prav asfaltirana cesta, ki so jo predali namenu župana občin Gornji Petrovci in Puconci ter vaški predsedniki, ponovno privabila v te vasi mlade družine.

B. B. P.

Foto: V. J.

Lipa razvila prapor

Društvo upokojencev Lipa Občine Rogašovci – Pertoča, ki je bilo ustanovljeno lanskega februarja, je bilo v prvem letu delovanja zelo dejavno. V svoje vrste so pridobili že 150 članov, priredili več izletov, piknikov in druženj, prav poseben dosežek pa je bila pridobitev društvenega prapora, ki so ga razvili na nedavni slovesnosti. Na zastavi, ki sta jo blagoslovila pertoški župnik Jože Vinkovič in evangeličanska duhovnica Simona Prosič - Filip, je zaščitni znak društva cerkev sv. Helene na Pertoči. Razviti prapora se je poleg številnih članov društva in krajanov udeležilo nekaj gostov, med njimi rogašovski in cankovski župan Edvard Mihalič in Drago Vogrinčič, predsednik pomurskega pokrajinskega združenja društev upokojencev Mirko Lebarič ter botri prapora Milan Vidonja iz Večeslavca, Alojz Sakovič s Pertoče in Stanislav Lenarčič iz Ropoče. Na prireditvi so se zahvalili tudi drugim sponzorjem, darovalcem spominskih trakov in lipic ter praporščakom, ki bodo prapor čuvali in ga nosili na prireditvah.

Agica Flisar

Zlata poroka zakoncev Zver

V krogu svoje družine, treh hčerk, treh vnukinj in treh vnukov, sta zlato poroko praznovala Franc in Jolanda Zver, roj. Doma, iz Murske Sobote. Zahvalno sveto mašo je v Žitari vasi na avstrijskem Koroškem daroval Martin Horvat, nekdanji soboški stolni župnik, ki sedaj tam deluje. Franc se je po končani gozdarski fakulteti vrnil v rodno Prekmurje, kjer je delal na vodilnih delovnih mestih, žena Jolanda pa je bila zaposlena na SDK-ju (Služba družbenega knjigovodstva). Danes sta oba upokojenca, ki najdeta veselje predvsem v krogu svoje družine ter vnukinj in vnukov. Še na veliko skupnih let!

B. O.

Papilot

Center za pomoč žrtvam kaznivih dejanj

Murska Sobota, Pleše 9, 9000 Murska Sobota

Tel.: (02) 527 19 00

Če si žrtev nasilja ali v stiski, pokliči!

Pomoč je zaupna in brezplačna.

Na voljo smo 24 ur na dan, vse dni v letu!

Otočani iz mestnega hrupa v neokrnjeno naravo Goričkega

Angleške tablice zamenjujejo za slovenske

Za nekatere Angleže je Prekmurje nova domovina, za druge kratka postojanka

Prekmurje in z njim Goričko je bilo v preteklosti potisnjeno na obrobje. Državna meja na eni strani in neustrezne prometne povezave z notranjostjo države so onemogočale razvoj, posledice nerazvitosti pa je čutili še danes. Prednost, ki jo ima Prekmurje, je neokrnjena narava in v zadnjem času to vse bolj spoznavajo tudi drugi. Avtocesta in odprava državnih mej v te kraje prinašata novo življenje, zato ne preseneča, če se za naselitev v teh krajih, stalno ali le začasno, odločajo številni tujci, pa tudi Slovenci z drugih koncev države. Prekmurje ima idealno lokacijo, saj z goriških bregov pogled seže v štiri države in takšne danosti imajo le redka območja.

Do maja 2004 tujci nepremičnin v Sloveniji praktično niso kupovali, saj jih je pri tem ovirala zakonodaja, močno pa je naraslo zanimanje za nakup po vstopu v Evropsko unijo. Tako je bilo v petih letih, od maja 2004 do maja letos, po podatkih Davčnega urada Murska Sobota samo v Pomurju tujcem prodanih 624 nepremičnin. Že prvo leto so jih kupili 95, največ nakupov je bilo v letu 2005, ko so jih tujci kupili 150, leta 2006 125 in leta 2007 142, nato je se zanimanje za nakup nepremičnin med tujimi kupci zmanjšalo. V lanskem letu je bilo

Čeprav je razočaran nad tukajšnje birokracijo, se Jerry Lee ne namerava odpovedati svojim načrtom promovirati slovenska vina, ki jih ne more prehvaliti. Fotografije: L. K.

Na britanskih zemljevidih Slovenijo »pozabili vrisati«

Danes je v Prekmurju že več kot 150 Angležev, ki imajo v lasti stanovanjske hiše, gospodarska poslopja, zemljo in tudi počitniške hiše. Pred petimi leti tukaj ni bilo nobenega Otočana, razen Dereka Smitha, ki si je Prekmurje izbral za svojo novo domovino. Derek je pred prihodom v Slovenijo leta 1988 prepotoval dobršen del sveta, živel in delal

terimi je sodeloval, tako da se je marsikateri na podlagi njegovega priporočila odločil za nakup počitniške hiše pri nas. Po letu 2004 je začel množično trgovati s tukajšnjimi zapuščenimi hišami, in čeprav je bilo v zadnjem času izrečenih precej kritik na račun njegovih poslov, ima nesporne zasluge za to, da so njegovi rojaki sploh izvedeli za našo pokrajino, tudi v nacionalnem mediju. »Ob pridruženju Slovenije EU je BBC hotel posneti reportažo o Sloveniji v sklopu oddaj Unchartered tourism, v katerih so predstavljali destinacije, ki jih tako rekoč ni na zemljevidu,« se Derek spominja ne tako davnega obdobja, ko večina Britancev sploh ni vedela za Slovenijo ali jo je kvečjemu zamenjevala za Slovaško, in nadaljuje, »sprva so želeli narediti prispevek o Ljubljani, ko pa smo jih pripeljali na Goričko in v Moravske Toplice, so celotno oddajo posvetili samo temu delu Slovenije. Mislim, da je ta prispevek veliko pripomogel k prepoznavnosti Prekmurja, odločilne pa so bile seveda nizke cene.«

Čeprav so se prebivalci britanskega kraljestva selili v druge dežele, še preden so odkrili Slovenijo, v zadnjem času sta jim bili najzanimivejši Španija in Francija, pa je kar nekaj razlogov, ki jih privabljajo v naše kraje. Sem ne prihajajo zaradi razkošja, zabave ali česa podobnega, saj imajo tega dovolj doma, iščejo pa mir in neokrnjeno naravo. Tega v velikih mestih ni, tempo življenja je pri nas počasnejši, zato mnogi prihajajo dokaj pogosto. Pot od Londona na Goričko traja le nekaj ur, prihajajo z nizkocenovnim letalskim prevoznikom do Gradca in ni neobičajno, če ostanejo le nekaj dni, saj se tudi za krajši čas splača priti.

Večina priseljencev pri obnovi ali gradnji hiš veliko bolj sledi tradiciji okolja kot domačini.

Računi brez krčmarja

Na začetku so bile res cene tiste, ki so Angleže spodbujale k nakupu nepremičnin na Goričkem, saj so te dobili že za ceno avta srednjega razreda. Kupovali so vsevprek, stare hiše, tudi takšne že na pol podrtje, gospodarska poslopja, vikende in tudi nove hiše. Precej starih hiš so tako prav oni rešili pred propadom, vendar so morali zato toliko več vložiti v njihove obnove. Mnogi so kupili več stavb v pričanju, da bo zanimanje zanje med tujci še naraščalo in jih bodo pozneje lahko prodali po

re je Britancem skoraj nemogoče priti do denarja za naložbe v nepremičnine, še posebej pa jih je prizadel padec vrednosti funta, s čimer so se njihovi prihodki v primerjavi z evrom zmanjšali skoraj za tretjino, in to je glavni razlog, da se številni med njimi odločajo za prodajo tukajšnjih hiš in se selijo drugam.

Med tistimi, ki jim je začetno navdušenje nad Slovenijo splahnelo in jih je tukajšnja vsakdanjost postavila na trdna tla, je Jerry Lee, ki se je pred tremi leti preselil v Lemerje. Anglijo, kjer je živel v vasi 60 kilometrov severno od Londona, je zapustil,

samostojnosti in podjetnosti ljudi, prav nasprotno, zavrata jo,« se priduša, »v Angliji je to drugače, tam samozaposleni na mesec plača kakšnih 50 evrov prispevkov in to je vse.« Čeprav njegovim poslovnim načrtom bolj slabo kaže, nad Slovenijo še ni obupal, zato se v upanju, da mu bo posel lažje stekel, seli v Maribor, kamor ga vleče tudi bolj pestro kulturno dogajanje.

Ljubezen na prvi pogled

V nasprotju z Angleži, ki jim je bilo Prekmurje očitno le kratka postojanka v življenju ali pa v svoje hiše občasno prihajajo le na oddih, je v nekaterih goriških vaseh mogoče najti tudi prave »priseljence«, ki so odločeni ostati. Domačini so svojih novih sosedov večinoma veseli, problem je le v sporazumevanju, nemško domačini še obvladajo, angleščina pa jim je tuja. Nekateri so se že naučili nekaj angleških besed, da se pozdravijo, za več si pomagajo z rokami. Pa tudi posamezni Angleži so se že naučili nekaj slovenskih besed. Sylvia Mooney, upokojena blagajničarka iz Prestona pri Manchesteru, zdaj pa lastnica 30-arskega posestva s stanovanjsko hišo in bungalovom v Stanjevcih, najbolj obvlada besede *paradajz*, *zelnje*, *česneke*, *rdeča paprika* in druge izraze za zelenjavo, ki jo pridela na svojem prvem zelenjavnem vrtu v Stanjevcih. Sylviina prijateljica Karmen iz lokalne gostilne pa nam je zaupala, da že toliko razume slovensko, da si je kakšen šaljivec ne more več tako zlahka sposoditi. Goričko si je za svoj novi dom izbrala pred štirimi leti, ker se je že na prvi pogled zaljubila v pokrajino, ko se bo upokojil tudi mož, ki zdaj dela na Bližnjem vzhodu za britansko letalstvo, se ji bo pridružil še on, pa tudi za sina in hčerko so tu kupili hiši. Zdaj stike z njimi, kakor tudi z mamo in taščo ter brati, ki živijo v Angliji, vzdržuje po internetu, vendar jih kljub temu močno pogreša. »Žal ne moreš imeti vsega, a tukajšnji način življenja sem tako vzljubila, da drugod ne bi bila več srečna,« pravi. V novo okolje se je neverjetno hitro vživela, med Prekmurci ima veliko tesnih prijateljev, s skupino domačinov redno hodi na pohode, v zavetišču Mala hiša spremlja pse, s sosedi si vzajemno pomagajo pri opravih okrog hiše, ne izdajajo pa je niti več registrske tablice na avtomobilih, tako kot druge priseljence, saj jih je zamenjala s slovenskimi.

Petra Kranjec
Ludvik Kovač

Gorička Angležinja ali angleška Goričanka – Sylvia Mooney se je že docela vživela v novo okolje in namerava tu ostati za stalno.

nekajkrat višji ceni, spet drugi so računali, da bodo tukaj lahko lagodno živeli od svojih pokojnin ali drugih prihodkov iz Velike Britanije, kar nekaj pa jih je prišlo sem na vrat na nos, misleč, da se bodo že kako znašli. Vsem tem je načrte prekrizala gospodarska in finančna kriza, zaradi kate-

kot se je izrazil, zaradi anarhičnih družbenih razmer, kriminala, težav s priseljenci, grabežljivosti, odtujenosti, in ker vsega tega po njegovem mnenju pri nas ni, mu je tukaj prijetno živeti. Že ob prvem stiku z našo deželo ga je očarala tudi raznovrstna pokrajina, zaradi katere je dal prednost Sloveniji pred Hrvaško, na vse pretege hvali naša vina, ki jih je bil pripravljen tržiti na Otok, razočarala pa ga je predvsem tukajšnja birokracija, ki ga ovira pri njegovi poslovni dejavnosti. Po preselitvi v Prekmurje je namreč začel organizirati izlete za britanske in druge turiste po tukajšnjih vinorodnih območjih, še posebej v Krajinskem parku Goričko, pri čemer je združil svoje izkušnje dolgoletnega turističnega vodnika in zanimanje za vina. »Povedali so mi, da bom dobil državno spodbudo, če odprem s. p., nihče pa mi ni rekel, da bom moral vsak mesec plačevati socialne in pokojninske prispevke, in ker so bili moji prihodki prenizki, sem bil prisiljen dejavnost odjaviti. Ježi me, da slovenska birokracija in davčni sistem ne spodbujata

O Dereku Smithu in njegovih nepremičninskih poslih je bilo v zadnjem času prelitega kar nekaj črnih, toda nesporno je, da je do hiše v Prekmurju pomagal več kot stotim rojakom in da skrbi za to, da so njihove hiše in okolica vzdrževane, tudi ko jih ni tu.

takšnih nakupov le 93, do maja letos samo še 19, vzroke za to pa je prav gotovo treba iskati tudi v svetovni finančni in gospodarski krizi. Največ kupcev nepremičnin prihaja iz držav Evropske unije, med njimi prevladujejo Angleži, prihajajo pa tudi od drugih, iz Švice in celo iz Združenih držav Amerike.

je v Južnoafriški republiki, v Indiji, na Karibih, Libiji, Grčiji, na Malti, vendar nikjer ni ostal dlje kot štiri leta. V Murski Soboti se je leta 1993 poročil z domačinko in ostal, je pa tudi glavni »krivec«, da so začeli Angleži v Prekmurju množično kupovati nepremičnine. Najprej je dober glas o Prekmurju širil med poslovnimi, s ka-

Ob robu tragične nezgode, v kateri je življenje izgubil Jože Kovač iz Čentibe Odšel po drva, a se ni več vrnil

Nesrečnika, ki je zaradi hudih poškodb dvanajst ur po nesreči umrl v bolnišnici, ni rešila niti varnostna čelada – Vsaka naglica pri delu v gozdu je odveč

Pred tednom dni je med delom v gozdu blizu Doline pri Lendavi življenje izgubil triinštiridesletni Jože Kovač iz Čentibe. Potem ko je podrli drvo, je pokojniku veja zlomila varnostno čelado in ga udarila v glavo. Četudi so mu takoj dali prvo pomoč in ga z reševalnim vozilom odpeljali v murskosoboško bolnišnico, je zaradi hudih ran po dvanajstih urah izgubil boj za življenje.

Policijski preiskovalci so ugotovili, da so trije moški odšli v gozd pripraviti drva za kurjavo. »Triinštiridesletni moški je takoj po prihodu v gozd z motorno žago požagal debelejšo drevo in se zaradi varnosti umaknil od padajočega drevesa v zavetje k drugemu drevesu. Med padanjem je krošnja požaganega drevesa zadela ob drugo drevo. Pri tem se je odlomila večja veja, ki je nato padla na tla v neposredno bližino moškega, del veje pa se je odbil od tal in ga zadal v desni predel glave. Sila je bila tako močna, da je moškemu zlomila varnostno čelado, ki jo je uporabljal

pri delu,« je povedal Jožef Prša, uradni govorci pomurske policije.

»Iz analize nesreč v gozdu sledi, da ne uporabljamo osebne varnostne opreme, kot so čelada, sekaške hlače, rokavice in primerna obutev, ampak uporabljamo zastarela in slabo vzdrževana delovna sredstva in naprave. Tudi ne poznamo ali ne upoštevamo varnih tehnik dela, psihofizična pripravljenost izvajalcev del v gozdu je slaba ipd. Skratka: na delo v gozd se podajajo tudi ljudje, ki za tako nevarno in težko fizično delo niso več najprimernejši,« pa opozarja, čeprav so med delom v gozdu pri Dolini uporabljali zaščitno opremo, Štefan Kovač, vodja murskosoboške območne enote zavoda za gozdove. In dodaja, da je največ nezgod ob sobotah, glede na čas pa med pol četrto in pol peto uro popoldan. »Ljudje pridejo utrujeni iz službe in gredo naravnost v gozd, potem pa se zalomi, denimo pri zadnjem drevesu. V gozd nikoli ne gremo z namenom, češ to moramo narediti,« še svari Štefan Kovač.

Andrej Bedek

Delo v gozdu je nevarno in ga ne smemo podcenjevati. Foto: A. B.

Kolo namesto avtomobila

V Murski Soboti se je večer začel teden mobilnosti. Končal se bo v torek z dnem brez avtomobila, ko bo zaprto mestno središče.

»Vsak prekolesarjen ali prehojen kilometer, vsak kilometer manj, prevožen z avtomobilom, je dejaven prispevek k varovanju podnebja. Kolo ne onesnažuje okolja, je tiho, gospodarno, nevsiljivo, na voljo je vsem družinskim članom, predvsem pa je za kratke razdalje v mestu hitreje od avtomobila,« pravi Hugo Maučec, oddelek za infrastrukturo, okolje in prostor ter gospodarske javne službe soboške mestne občine. Sicer se bo zvrstil še cel kup aktivnosti: od okroglih miz do sajenja dreves in množičnega kolesarjenja. Za malčke in šolarje bodo organizirane različne delavnice na temo prometne varnosti, namenu pa bo predana kolesarska pot Murska Sobota–Markišavci. Tomaž Trajbarič, vodja policijskega okoliša Murska Sobota, vse obiskovalce in voznike prosi, da med tednom mobilnosti upoštevajo spremenjen prometni in parkirni režim. Tudi na

A. B.

Mladi Ljubljancani v Ljutomeru prodajali heroin

Enajstega septembra so policisti v Ljutomerskem parku zasačili tri Ljubljancane, stare 18, 20 in 23 let, ki so dvema tamkajšnjima dekletoma, 19 in 20 let, prodali 100 gramov heroína.

Prijeli so tudi 35-letnika, ki je v parku oprezal za policisti, da bi posel nemoteno stekel. Družina na bo ovađena, 18-letnik in 20-letnica pa sta končala v priporu. Gram heroína zadostuje za pet ali šest »šutov« oziroma odmerkov. Uživalci heroína za »šut« plačajo do 20 evrov.

A. B.

Foto: A. B.

O izsiljevalcih spet novembra

Nadaljuje se sojenje četverici Romov, bratoma Boštjanu in Francu Bajiču, Ivanu Kolarju in Ignacu Horvatu, vsi so doma na Pušči, so brez premoženja in kot brezposelni prejemniki socialne pomoči, ki jim tožilec Bojan Misja poskuša dokazati, da so izsiljevali soboške lokale Cubo, Maranello in Spartacus. Lastnika lokalov Boštjan Lucu in Drago Bračko sta na sodišču enkrat že spregovorila o tem, kako sta se avgusta 2007 znašla v primežu domnevnih pobiralcev »reketa« ali varščine. Včeraj je ponovno pričal Lucu. Ponovil je, da ni pristal na zahteve domnevnih izsiljevalcev o plačilu, zato so ti prišli v njegov lokal ter pretepli goste. Sojenje se bo nadaljevalo novembra, ko bo znova pričal Bračko, ki je izsiljevalcem plačal 2000 evrov. »Določene nejasnosti moramo razjasniti,« je odločitev pojasnila sodnica Natalija Pavlič Goldinski. A. B.

Foto: L. M.

Najboljši so šratovski gasilci

Regijski gasilski svet in poveljstvo Pomurja, Gasilska zveza Ljutomer in Prostovoljno gasilsko društvo Ljutomer so pripravili izbirno tekmovanje pomurske regije za memorial Matevža Haceta. Devetindeset ekip se je pomerilo v mokri taktični vaji, kjer so tekmovalci morali premagovati tudi ovire na progi – napadalca preplezata oviro, vodarja pa vajo skleneta na lestvi. Na državno tekmovanje so se uvrstili gasilci iz Šratovec, Korovec, od Svetega Jurja, iz Dolnjih Slaveč, Podgorja in Ljutomer ter gasilke iz Bodonec, Rogašovec, Černelavec, Markišavci in Borec. L. M.

Poskusni trki vozil za večjo prometno varnost

Lutke so lahko tudi otroci

S trki vozil so prikazovali, kaj se zgodi z neprijetim otrokom med nesrečo

Na poligonu centra Španik je skupina strokovnjakov, ki jih je vodil Jože Škrilec, diplomirani inženir prometa, opravila poskusne trke vozil, s katerimi so prikazovali, kaj se med nesrečo dveh avtov zgodi z otrokom, ki ni pravilno pripasan.

»Kaj se dogaja z neprijetimi otroki med trčenjem, smo pokazali na način, ki se bo staršem in otrokom za vedno vtisnil v spomin. Tisti, ki so si ogledali poskusne trke, bodo zagotovo pozornejši, kako se prevažajo njihovi otroci v osebnih avtomobilih. Starši, ki so si trk ogledali, bodo opozarjali tudi druge na to, kaj se zgodi z neprijetim otrokom med trčenjem. Otroci pa se bodo pogovarjali z vrstniki, kaj se je zgodilo z lutkami v vozilu in kje so bile po trku lutke, ki niso bile pravilno pripete v otro-

Lutka, ki ni bila pravilno pripeta v otroškem varnostnem sedežu, je po trčenju s 40 kilometri na uro končala pred voznikom pod armaturno ploščo. Foto: A. B.

škem varnostnem sedežu,« je pričrkan Škrilec. Simulacije trkov so namreč pokazale, da je že trk s hitrostjo 40 kilometrov na uro

lahko usoden za otroka, če ta ni pravilno pripet v otroškem varnostnem sedežu.

Andrej Bedek

Foto: A. B.

Avtobus povozil motorista

V torek je voznik avtobusa v Lukavcih zakrivil prometno nesrečo, v kateri je življenje izgubil 18-letni Jernej Gungl iz Logarovec. Pokojni je peljal motor po cesti mimo kapelice, ko mu je, kot so ugotovili policisti, z zavijanjem v levo prednost odvzel voznik avtobusa. »Da bi motorist preprečil trčenje, je z motornim kolesom začel močno zavirati, zaradi česar sta s sopotnikom padla na levi bok in nato bočno drsela po cestišču in trčila v bočno stran avtobusa. Po trčenju je voznik motornega kolesa zdrsl pod zadnje kolo avtobusa. Pri tem ga je kolo prevozilo čez glavo. Voznik je zaradi telesnih poškodb umrl na kraju nesreče. Sopotnik na motornem kolesu je dobil pri trčenju lažje telesne poškodbe. Oba sta uporabljala varnostno čelado,« je nesrečo opisal Jožef Prša, tiskovni predstavnik Policijske uprave Murska Sobota. Prizorišče nesreče sta obiskala preiskovalni sodnik in državni tožilec. Letos je na pomurskih cestah umrlo pet ljudi, lani v enakem obdobju pa 16. A. B.

Po naših znanih poteh

Turistične prireditve

Bogojina – V petek, 18. septembra, se bo v Bogojini začela tridnevna prireditev Trenje in preja lanu, ki jo pripravlja TD Bogojina. Ob 11. uri bo pri Amerikanskem križu otroška delavnica trenja in likovna kolonija.

Cven – V petek, 18. septembra, ob 10. uri bo na Gruntu Turističnega društva Cven prireditev Babica pogače pečejo, dedek koruzo trgajo. Ob 10. uri bodo babice pokazale, kako se pečejo pogače, dedek pa bo koruzo trgal ob 14. uri.

Ljutomer – V petek, 18. septembra, ob 17. uri bo v domu kulture prireditev ob 25-letnici Folklorne skupine društva upokojencev Ljutomer.

Fokovci – V petek, 18. septembra, med 15. in 19. uro bo na OŠ Fokovci prvi dan šeste prireditve Lujpanje kukorce. Začelo se bo z trganjem koruze, ob 19. uri pa bo ocenjevanje jedi ter likovnih in literarnih del, ki so prispela na natečaj. Prireditev pripravljajo Pevsko društvo Selo, OŠ Fokovci in TIC Moravske Toplice.

Paričjak – V soboto, 19. septembra ob 13. uri, bo pri Vinogradniški hiši prireditev Praznik jeseni in traminca, ki jo pripravlja Društvo vinogradnikov in ljubiteljev vin Kapela Občina Radenci. Na turistično-gastronomski prireditvi bodo med drugim razstava traminca, družabne igre in zabavni program.

Bogojina – V soboto, 19. septembra, ob 15. uri bo pri Amerikanskem križu osrednji del prireditve Trenje in preja lanu, kjer bodo predstavili ves postopek predelave lanu na stari način. Predstavili bodo tudi orodje in lanene izdelke, vse skupaj pa bodo dopolnili še s kulturnim programom, v katerem bodo nastopili ljudski pevci in godci. Pripravili bodo še literarno-glasbeni recital na temo zelišč in lanu, prikaz kmečke malice na polju, otroški program, tržnico izdelkov iz lanu in drugo.

Selo – V soboto, 19. septembra, ob 18. uri bo pri rotundi v Selu prireditev Lujpanje kukorce, ki jo pripravlja Pevsko društvo Selo. Nastopili bodo ljudski pevci in godci ter folklorne skupine, posebni gostje bodo člani Turističnega društva Banjšice pri Novi Gorici. Za dobro voljo bo po osrednjem delu prireditve skrbela skupina Plamen.

Cven – V soboto, 19. septembra, ob 17. uri bo na Gruntu TD Cven prireditev Kožuhanje, na kateri bodo prikazali, kako se nekoč spravljali koruzo. Obenem bo tudi kulinarčna razstava.

Grad – V soboto, 19. septembra, ob 14. uri bo v Viteški dvorani gradu odprte razstave Tujerodne vrste – prezrta grožnja, s katero želijo opozoriti na grožnjo tujerodnih vrst.

Ljutomer – V soboto, 19. septembra, med 8. in 12. uro bo na Glavnem trgu Turistična tržnica, ki jo organizira LTO Prlekija Ljutomer. Med ponudbo bodo tudi izdelki ljudske obrti in domače dobrote.

Sebeborci – V soboto, 19. septembra, ob 9.30 se bo začel deveti pohod Gostilne Marič, ki ga ob kolektivu gostilne pripravlja DKŠT Žlaki Sebeborci. Proga je dolga štirinajst kilometrov in ni zahtevna.

Radomerje – V nedeljo, 20. septembra, ob 11. uri bo prireditev Preša, vino in veselje, na kateri se bodo preselili v čas dedkov in babic. Organizator je TD ŽD Radomerje.

Bodonci – V nedeljo, 20. septembra, ob 11. uri bo v gasilskem domu prireditev Praznik buč s kulturnim programom, razstavo buč, kmečko tržnico, otroškim koticom ter luščenjem in pobiranjem bučnega semena. Prireditev pripravlja Društvo kmečkih žena Klas Bodonci.

Moravske Toplice – V nedeljo, 20. septembra, ob 11. uri bo v galeriji hotela Ajda Term 3000 odprte slikarske razstave ter orodja, ki se uporablja pri predelavi lanu.

Foto: J. Z.

Tešanovci vladajo

Ob 13. prazniku Občine Moravske Toplice je župan Franc Cipot s predstavniki TIC-a podelil priznanja najlepše urejenim krajem, vrtcem in šolam v občini, ki so sodelovali v akciji Moja dežela – lepa, urejena in čista. Za najlepše urejeni kraj je štiričlanska občinska komisija razglasila Tešanovce. Predstavniki tešanovske krajevne skupnosti je dobil za nagrado bon v vrednosti 500 evrov. Na drugem mestu so pristali Martjanci, na tretjem pa Prosenjakovci (na fotografiji predstavniki krajevnih skupnosti). V tekmovanje so bili vključeni vsi kraji in naselja v občini, razen naselja Moravske Toplice, ki je izrazito turistični kraj, ter vasi Bogojina in Selo, ki sta izletniška kraja in ju bo ocenila Turistična zveza Slovenije. OŠ Bogojina je to leto najlepše urejena šola v občini, na drugo mesto se je uvrstila DOŠ Prosenjakovci, na tretje pa OŠ Fokovci. Zmagovalna šola je dobila za nagrado bon v vrednosti 150 evrov. Najlepše urejen vrtec je v Moravskih Toplicah, drugo mesto je zasedel vrtec v Martjancih, tretje pa vrtec v Filovcih. Tudi najlepši vrtec je dobil za nagrado bon v vrednosti 150 evrov. T. K.

V Lipovcih tridnevni praznik buč

Najboljši bučni golaž skuhalih Hrvati

Govorili tudi o koristi bučnega semena in zdravilnih zelišč za zdravje

Turistično društvo Lipovci in Zavod za zdravstveno varstvo Murska Sobota sta od petka do nedelje v športno-rekreacijskem centru Lipovci sedmič organizirala mednarodno prireditev Praznik buč – pozdrav jeseni.

S to prireditvijo se krajani spomnijo, da so bile okoliške njive v preteklosti zasajene z bučami in da so bili daleč naokrog znani po tej poljščini, ki so jo znali vedno vključiti v domačo kulinariko. Začelo se je v petek, ko so izdelovali aranžmaje iz buč, pripravili pa so še razstavo starega poljedelskega orodja. Delavnico za otroke v izdelovanju mavričnega krožnika sta vodili Gordana Toth in Cilka Sušec z Zavoda za zdravstveno varstvo Murska Sobota, otroci iz vrtca in osnovne šole pa so slikali buče ter izdelovali portrete, figure in plastike iz buč.

Otroci so pokazali, kaj znajo narediti iz buč.

V kuhanju bučnega golaža se je pomerilo osemnajst ekip iz petih držav. Foto: J. G.

V soboto je bil ob bučah poudarek še na različnih zdravilnih zeliščih, ki rastejo v naši okolici. Predavanje in razpravo o zdravilnih zeliščih sta vodila Gordana Toth in Nikolaj Szepessy. Ob tem so ustanovili Klub zeliščarjev Občine Beltinci ter pripravili razstavo zelišč in degustacijo zeliščnih namazov in zeliščnega peciva. Obiskovalci prireditve so si lahko ogledali tudi razstavo lipovskih izdelkov iz slame ter poskusili zdravo malico iz buč.

V nedeljo dopoldne je na prireditvenem prostoru dišalo po bučnem golažu, ki ga je kuhalo osemnajst ekip iz petih držav, ob slovenskih so sodelovale še ekipe iz Hrvaške, Poljske, Francije in Madžarske (Slovenci iz Porabja). Po oceni komisije, v kateri so bili Janez Gjergjek, Branislava Belovič in Gorda-

na Toth, je najboljši bučni golaž, v katerem je ob bučah lahko bila tudi teletina, skuhalo ekipa iz Hrvaške. Druga je bila ekipa iz Ižakovec, tretja pa ekipa koordinatork akcije Živimo zdravo.

Podelili so tudi nagrado za naj... domačijo v kraju družini Toplak-Vegič. Najtežjo bučo so na prireditev prinesli člani Turističnega društva Stara Cesta.

Na osrednji prireditvi, na kateri so zaznamovali tudi petnajstletnico delovanja Turističnega društva Lipovci, je bil slavnostni govornik predsednik Turistične zveze Slovenije Dominik S. Černjak, ki je društvu podelil priznanje. Priznanje mu je podelila tudi Pomurska turistična zveza.

Jože Gabor

Pri Perkičevih v Bakovcih uredili kmečki muzej

Kmečko orodje je Branko zbiral dvajset let

Na Perkičevi domačiji v Bakovcih je Branko Perkič skupaj z drugimi družinskimi člani in prijatelji predstavil zbirko kmečkega orodja, ki ga je začel zbirati pred dvajsetimi leti.

Ob tem so na dvorišču pripravili kulturni program z nastopom ljudskih pevcev in folkloristov. Obiskovalci prireditve, med njimi je bilo veliko takih, ki so Branku orodje podarili, so si lahko ogledali več kot dvesto primerkov kmečkega orodja, ob njem pa v hiši še veliko gospodinjstskih in drugih starih predmetov.

Branko pravi, da se je odločil, da bo kmečko orodje zbiral, ko je videl, kako veliko predmetov, ki so vrsto let rabili prednikom za delo na kmetiji, trohni v kletih in na podstrešjih, potem pa pogosto konča na odpadu. Že takrat je čutil navezanost na te predmete, sčasoma pa mu je zbiranje postalo hobi. Mnogi predmeti so bili že v precej slabem stanju in jih je bilo treba restavrirati. Ko so videli njegovo navdušenje nad kmečkim orodjem, so mu ga podarili tudi nekateri vaščani in znan-

ci od drugod. Meni, da je na domačijah še kar nekaj takega orodja, saj se ljudje očitno zavedajo njegove vrednosti, so čustveno navezani nanj in ga niso mogli kar vreči v stran, čeprav ga na uporabljajo več. Med predmeti, ki jih ima v zbirki, je tudi molitvenik iz leta 1913. Ker so bili njegovi predniki tudi čevljarji, je v hiši shranjenih precej predmetov, ki so jih uporabljali pri tej obrti: »Ko sem bil še majhen, smo še imeli kmetijo, saj sta kmetovala tako moja dedek in babica kakor tudi oče in mama, sam pa s to tradicijo nisem nadaljeval, zato pa sem z navdušenjem zbiral kmečko orodje. Zbirko si lahko ogledajo obiskovalci, sodelujemo pa tudi z bakovsko osnovno šolo in se tako lahko mladi s pomočjo naše zbirke kaj naučijo o preteklosti, seveda pa smo pripravljeni sodelovati še z drugimi šolami, če bodo pokazale zanimanje. Seveda bom zbiranje starih predmetov nadaljeval, res pa je, da bo treba za to urediti še kak prostor, saj so že sedaj prostori, ki so namenjeni zbirki, določeno zapolnjeni.«

J. G.

Foto: J. G.

Branko Perkič je zbral veliko kmečkega orodja, ki so ga nekoč uporabljali na njivah in travnikih.

Košarka: Pismo pomurskih navijačev iz Poljske

Kako stoterica preglasi 6.000 ljudi

Če se nisi bil na večjem športnem tekmovanju, vstopiš v dvorano, ki sprejme približno 12.000 ljudi, z mešanimi občutki. Prestrašen, ker si v primerjavi z dvorano majhen, a hkrati vsemogočen, ker boš del občinstva evropskega prvenstva. Poleg tega je tudi vidljivost s kateregakoli sedeža odlična. Seveda vidiš več tekme, če ostaneš doma in jo spremljaš po televizijskem zaslonu, ampak hkrati se občutka, da si del tekme, tudi ne da zamenjati za bolj ali manj ležerno sedenje v fotelju.

ni. To, da so nas redarji nadlegovali, nas ni motilo. Število Slovencev je bilo dve- ali morda trimestno, zato smo vedeli, da moramo biti skupaj, če želimo, da se nas sliši, čeprav je to pomenilo pomik na slabši del tribun, kot smo imeli kupljene vstopnice. Če je to pomagalo, ne vem. Nam se je zdelo, da smo bili skupaj močnejši oziroma glasnejši. Dejstvo pa je, da je Slovenija premagala Litvo. Za debelih 20 točk. Mi verjamemo, da tudi zaradi nas. Kar so na neki način priznali tudi litvanski navijači, ko so sicer poklapali odhajali s tekme mimo nas in nam s stiskom rok ali kako drugače da-

tudi njih smo preglasili. Še posebej proti koncu tekme, ko je bilo jasno, da bo slovenska košarkarska ekipa dobesedno zmlela poljsko ekipo. A tudi oni so ob koncu tekme športno priznali veliko razliko v koših med obema ekipama in nam kimali v pozdrav. Nekateri so se z nami celo želeli fotografirati.

Ko to berete, je že znano, ali je slovenskim navijačem uspelo preglasiti turške. Tudi teh ni malo in delujejo zelo organizirano. Med pisanjem tega teksta pa šest Prekov iz Košarkarskega društva Ljutomer – samooklicani jazbeci –, Prekmurec in Prekinja še ne vemo, kakšen

MINULI TEDEN

TENIS

Na teniškem turnirju v **Murski Soboti** je med 16 tekmovalci zmagal Borut Horvat, ki je v finalu z 9 : 5 premagal Saša Babiča z rezultatom 9 : 5. Oba sta iz Murske Sobotice. Tretje mesto je zasedel Žiga Starčič iz Radenec, četrti je bil Mitko Nasevski iz Murskih Črnc.

Na teniškem turnirju za slovensko jakostno lestvico v kategoriji U 14 je v Kopru **Žiga Gaber** iz Črnelavec, član TK Maxi, v četrtfinalu premagal Valentina Horvata (Litija) z 2 : 1, v polfinalu pa je izgubil s prvim nosilcem Maticem Špecem iz Maribora z 0 : 2. Od torka dalje sodeluje Žiga Gaber na mednarodnem turnirju v Umagu.

STRELJANJE

Strelsko društvo **Varstrov iz Lendave** je bilo organizator 12. Pokala Lendave v streljanju s standardno zračno puško, ki se ga je udeležilo 12 strelskih društev iz Madžarske, Hrvaške in Slovenije. Prvo mesto je na tekmovanju premočno zasedlo SD Sebeborci iz Sebeborca s 1094 krogi pred SD Jezero iz Dobrovnika s 1061 krogi. V posamični konkurenci je prvo mesto zasedel Steven Vočanec iz Ormoža s 376 krogi.

KEGLJANJE

V prvem krogu **slovenske kegljaške A-lige** je v Dravogradu Interokno premagalo slovenske podprvake kegljače Radenske s 7 : 1.

Komentar

Ustavite konje!

Pomurci smo lačni nogometa. To je dejstvo. V tem recesijskem času in socialno šibkem okolju je za mnoge konektedenski odhod na žogobrc še edini način sprostitve. In iskanje užitka. Ki ga je v resničnem življenju vse manj. Devetdeset minut plus tretji polčas ob pivu omogočajo odklop od vsakdanjika. Zbadanje sodnika in komentiranje neposrečenega predločka je ritual. Kot žvižganje, ko se nasprotnik valja po tleh, da bi kradel čas. Ali pa ko cela severna tribuna skandira ime kluba. In debata o nedovoljenem položaju. Poznam ljudi, ki že petnajst let in več nepretrgoma hodijo na tekme kluba iz Fazanerije. Preživeli so pokalni naslov in tudi tretjo ligo. In vsa ta leta počnejo isto. Do potankosti. Dobijo se najmanj pol ure pred prvim žvižgom. Obudijo spomin na tisti dan končano tekmo v malem nogometu. Devetdeset minut v popolni adrenalinski ekstazi podoživljajo igro svojih ljubljencev. Ko klub gostuje kje blizu, seveda sledi romanje. Izlet. Kot pred dnevi. V Kidričevem jih je bilo slabih tristo. In po dolgem času so bili zadovoljni. Veseli. Srečni. Padla je tudi kakšna runda. Dve ali tri. Pa pica. Čeprav je bil za koga med njimi ta teden zadnji v službi. Zato predusem zaradi njih, vi, ki sedite v klubskih foteljih, ustavite konje. Dovolj je bilo kupčkanja in igre »ena na ena«. Še kar mirno naprej grizljajte svoj obložen kruhek in srkajte zastoj pijačo v polčasu. Ali pleskavico. Pa kakšno provizijo. A njim dajte nogometne užitke. Vse prevečkrat ste jih namreč že pustili na cedilu.

Andrej Bedek

NAMIZNI TENIS Zmaga Plohla

Na prvem državnem turnirju za člane in članice so z izjemo Tokiča in Slatinska nastopili vsi najboljši igralci. V prvi jakostni skupini je bil odlični Pucunčan Zvonko Plohl, ki je zmagal (9 : 2). Prvi favorit v odsotnosti najboljših slovenskih igralcev Mitja Horvat (8 : 3) je bil šele tretji. Bojan Roposa je zasedel četrto mesto (7 : 4). Od Sobočanov je prijetno presenetil še Gregor Kocuvan, ki je bil šesti (6 : 5). Manj od pričakovanj pomeni sedmo mesto reprezentanta Jana Žibrata (5 : 6). Tomaž Roudi je bil enajsti (4 : 7). V drugi skupini je zmagal Dominik Škraban (9 : 2) in se tako uvrstil v prvo skupino. Najmlajši udeleženec turnirja Ervin Železen je bil deseti (4 : 7). Pri dekletih je Staša Matis zasedla deveto in Laura Perčič enajsto mesto.

M. U.

Konjske dirke v Ljutomeru

Jerneju Slaviču pokal Občine Križevci

Križevci pri Ljutomeru so zelo povezani s konjeniškim športom. Prav na območju tega kraja so bile leta 1874 prve tukajšnje dirke s konjsko vprego, zato je tudi osrednja septembrska kasaška prireditev na ljutomerskem hipodromu potekala v znamenju križevskega občinskega praznika. Tokrat so dveletni kasači tekmovali tudi na prvi dirki v spomin na letos preminulega Ozvalda Tučiča.

no dolgih progah, od 2140 do 2180 metrov. V nastopu deveterice se je najbolje izšlo 3-letni Fordeni z Jernejem Slavičem, ki je takoj po startu prevzela vodilno pozicijo in jo obdržala do cilja, hkrati pa tudi prvič slavila v letošnji sezoni.

Rezultati: prva dirka, 2-letni kasači, 1600 metrov: 1. Lamiral (Rene Hanžekovič, Ljutomer) 1:17,8, 2. Piton 1 (Franko Slavko, Šentjernej) 1:18,3, 3. Dawson MS (M. Slavič, Ljutomer) 1:18,6. Peta dirka, denarni handicap, 3- do 14-letni ljutomerski kasači z zaslužkom do 8000 evrov, 2140–2180 metrov: 1. Fordena (Jernej Slavič, Ljutomer) 1:21,0, 2. Rufus Alar (Aleš Pavšič, Posavje Krško) 1:21,7, 3. Dinica (Darja Dolinšek Trontelj, Ljubljana) 1:21,8. Šesta dirka, grand prix Zürich, drugič tek, 3- do 14-letni kasači, 1600

z zaslužkom do 8000 evrov, 1600 metrov: 1. Lady Luna (Rene Hanžekovič, Ljutomer) 1:17,8, 2. Piton 1 (Franko Slavko, Šentjernej) 1:18,3, 3. Dawson MS (M. Slavič, Ljutomer) 1:18,6. Peta dirka, denarni handicap, 3- do 14-letni ljutomerski kasači z zaslužkom do 8000 evrov, 2140–2180 metrov: 1. Fordena (Jernej Slavič, Ljutomer) 1:21,0, 2. Rufus Alar (Aleš Pavšič, Posavje Krško) 1:21,7, 3. Dinica (Darja Dolinšek Trontelj, Ljubljana) 1:21,8. Šesta dirka, grand prix Zürich, drugič tek, 3- do 14-letni kasači, 1600

Zmagovalca dirke za pokal občine Križevci: 3-letna Fordena in Jernej Slavič Foto: N. Š.

Sicer pa je v sedmih dirkah nastopilo 66 kasačev iz vseh slovenskih klubov. Po pričakovanju je največ zmag, pet, ostalo doma, član ljutomerskega kluba Rene Hanžekovič pa se je veselil prvega mesta kar v dveh nastopih. Najpomembnejša dirka 17. tekmovalnega dne letošnje kasaške sezone je bila za 3- do 14-letne ljutomerske kasače na razli-

trov: 1. Rambo (Branko Seršen) 1:19,3, 2. Menelik (Andrej Antolin) 1:19,6, 3. Fijona (Branko Slana, vsi Ljutomer) 1:20,2. Tretja dirka, 3- do 14-letni kasači z zaslužkom do 2500 evrov, 1600 metrov: 1. Pontiac (Darja Dolinšek Trontelj, Ljubljana) 1:18,3, 2. Can Star (Janez Zaletel, Šentjernej) 1:18,5, 3. Fiora (Saša Seršen, Ljutomer) 1:18,6. Četrta dirka, 3- do 14-letni kasači

metrov: 1. Jo HV (Mirko Gregorc, Domžale) 1:15,5, 2. Jasin GL (Matej Osolnik, Komenda) 1:15,9, 3. Inter (Dušan Zorko, Ljutomer) 1:16,2. Sedma dirka, 3- do 14-letni kasači, mednarodna dirka, 1600 metrov: 1. Lester (Jože Sagaj ml., Ljutomer) 1:16,3, 2. Tubbe BE (Milan Zan, Komenda) 1:16,8, 3. Alain Delon (Dušan Zorko, Ljutomer) 1:16,9.

N. Š.

Šest Prekov iz Košarkarskega društva Ljutomer – samooklicani jazbeci –, Prekmurec in Prekinja so preglasili Litvance in Poljake. Foto: J. D.

Prva tekma drugega dela v Lodžu je bila za slovenske košarkarje proti Litvi. Za slovenske navijače to ni bila enostavna tekma, saj si, kamorkoli si pogledal, videl litvanske rumeno-zeleno-rdeče barve. Kaj kmalu smo se Slovenci med sabo prepoznali, skoraj ni bilo navijača, ki ne bi imel kakšnega razpoznavnega slovenskega znaka, in se združili na isti tribu-

jali vedeti, da nam iskreno čestitajo za dobro navijanje, in priznavali, da je sedanja slovenska košarkarska reprezentanca res dobra.

Da o tekmi proti domačinom Poljakom ne govorimo. Če se nam je v soboto zdelo, da je ogromno litvanskih navijačev, potem besede, ki bi opisovala število poljskih navijačev, ni mogoče najti. Ampak

je izid tekme, in preračunavamo, s kom in kdaj bodo igrali četrtfinalno tekmo. O tem, da se bodo navkljub poškodbam v ekipi izkazali, ne dvomimo. In tudi vemo, da mi ne bomo varčevali z navijanjem. Navsezadnje smo imeli med vsako tekmo dan odmora, da so si naše glasilke odpočile. Ali pa morda tudi ne ...

Jerneja Domajnko

ROKOMET Klopčičev memorial slavlencem

Dvaindvajseti Klopčičev memorial, ki ga Rokometni klub (RK) Arcont Radgona vsako leto pripravlja v spomin na svojega prehitro preminulega vratarja Mateja Klopčiča, je bil letos zaradi jubileja kluba še slovesnejši kot običajno.

Na članskem turnirju so bili gostitelji iz RK Arcont premočni, saj so

slavljenci brez težav ugnali tako Cerklje kot Pomurje. Sobočani so izgubili tudi proti Cerkljam in bili tretji. Tekmovali sta še veteranski ekipi Radgone in Kropa, ki sta odigrali ekshibicijsko tekmo in pokazali, da igralci še vedno dobro vihtijo rokometno žogo. Rezultati tekem: Arcont Radgona – Pomurje 25 : 16, Pomurje – Cerklje 11 : 17, Cerklje – Arcont Radgona

23 : 28. Veteranski dvoboj: Radgona – Krog 9 : 17. Najvišje priznanje ob jubileju kluba je prejel Brank Klun, ki je bil v minulih 46 letih igralec, trener in vrsto let tudi uspešen tajnik kluba. »Kot rokometni veteran si najbolj želim, da bi odigral vsaj še eno tekmo v novi športni dvorani v Gornji Radgoni,« je ob tem dejal Klun.

T. G., O. B.

Na članskem turnirju so bili gostitelji iz radgonskega Arconta premočni. Foto: D. M.

MINULI TEDEN

AVTOMOBILIZEM

Na četrthi avtomobilistični dirki v pospeševalni vožnji na 402 metra dolgi progi v Tokolu na Madžarskem je nastopilo 13 avtomobilistov Street race teama iz Murske Sobote. Med 150 avtomobilisti sta Jure Špindler in Igor Kovačič v svojih kategorijah zasedla drugi mesti. Kovačič si je že pred zadnjo dirko, ki bo 10. oktobra v Tokolu, zagotovil drugo leto zapored naslov prvaka v razredu nad 1550 ccm.

GORSKI TEK

Na svetovnem prvenstvu v gorskih tekih na Sljemenu nad Zagrebom je na 8,3 km dolgi progi v svoji starostni kategoriji U-70 Lojzka Brautuša osvojila naslov svetovne prvakinja. Jožica Siftar je v kategoriji U-55 zasedla 4. mesto in bila zelo blizu bronaste medalje.

MODELARSTVO

Na Madžarskem je potekalo dnevno modelarsko tekmovalje v kategoriji F5J – radijsko vodeni jadralni modeli na elektromotorni pogon. Tekmovanja so se udeležili tudi člani Modelarskega kluba Ftič Mlajtinci Tadej Miholič in Nino Jerebic iz Odranec in Aljoša Grgurič iz M. Sobote. Najuspešnejši med njimi je bil Nino Jerebic, ki je v kategoriji F5J Unlimited zasedel odlično 5. mesto med 24 tekmovalci. Med juniorji je bil najboljši.

HOKEJ NA TRAVI

V prvi tekmi mednarodne inter lige v hokeju na travi sta se pomerili ekipi Moravskih Toplic in lipovske Plive. Zmagala je Pliva, a mnogo težje, kot je bilo pričakovati. Za Moravske Toplice sta bila strelca Boštjan Puhan (2) in Peter Fras, za Plivo pa Dominik Mesarič, Uroš Stanko, Martin Mesarič in Franc Maučec.

PLES

V Bratislavi je potekalo svetovno prvenstvo v street dancu in evropsko prvenstvo v disco dancu. Tekmovanja se udeležilo tudi 9 plesalcev iz Pomurja, ki trenirajo pod vodstvom Dejana Zečeviča. Najbolje se je na svetovnem prvenstvu uvrstila mala skupina street show, ki je med mladinci zasedla 3. mesto in naslovu evropskih podprvakov na Češkem 2009 dodala še eno medaljo. V skupini so nastopili Bianca Ferš, Anja Kerčmar, Teja in Sandra Rupnik, Tjaša Štornik, Danaja Kuhanec in Aleš Ivanuša.

KARATE

Shotokan karate-do klub Cankova vpisuje v začetniški in nadaljevalni tečaj tradicionalne šole karate-do-ja. Vpis poteka vsak ponedeljek in četrtek od 17.00 do 18.30 v telovadnici Osnovne šole Cankova.

BILJARD

V Kegl City Planetu je potekal 8. turnir Pomurske lige v biljar-du. Rezultati: 1. mesto: Daniel Tinev (MS), 2. mesto: Andrej Mešič (MS), 3. mesto: Dejan Aleksič (MS) in 4. mesto: Sašo Barbir (MS). Skupna razvrstitev po 8. turnirjih: 1. mesto: Miha Rihtaršič (MS), 2. mesto: Daniel Tinev (MS) in 3. mesto: Dare Dvanajšek (GR).

LOKOSTRELSTVO

Na lokostrelskem tekmovalju Fita – krog na nogometnem igrišču v Kamniku je nastopilo 80 tekmovalcev iz vse Slovenije. Med njimi so bili tudi lokostrelci iz Ljutomera. Najbolje se je odrezal med dečki z ukrivljenim lokom Dejan Perčič, ki je zasedel prvo mesto. Med veterani pa je bil Uroš Vrbančič drugi.

KOŠARKA Hrastnik padel, Meško najboljši

V prvem krogu za slovenske pokala Spara je Radenska Creativ v Murski Soboti premagala člana I. slovenske B-lige Hrastnik z rezultatom 75 : 60.

Za Radensko Creativ so dali največ košev Marko Meško (14), Mitja Majc (12), Robert Šuran (10) in Uroš Pavlovič (9). V naslednjem drugem krogu pokala bo Radenska Creativ v petek ob 20. uri igrala v Murski Soboti z ekipo Dravograda. V nadaljevanju pokalnega tekmovanja se igrajo povratne tekme.

T. G.

Foto: J. Z.

Tek: 107 tekačev na osmem soboškem teku

Zmagala Davor Gregorinčič in Melita Hajdinjak

V soboški Fazaneriji je 107 udeležencev sodelovalo na 8. mednarodnem soboškem teku v organizaciji SZ Murska Sobota in Združenja atletskih sodnikov.

V absolutni članski konkurenci je pri članih na 10 kilometrov dolgi progi zmagal Davor Gregorinčič, doma iz Dokležovja, član Atletskega kluba Panvita. »Bilo je prijetno, sicer brez hude konkurence, toda 10 kilo-

metrov je bilo ravno dovolj, da sem na čudoviti progi v soboški Fazaneriji opravil z vso konkurenco,« je dejal zmagovalec. Drugo mesto je zasedel Zdenko Klemenčič iz Tekaske sekcije Radenske in tretje Aleš Zver

iz Odranec. V ženski konkurenci je bila na 8 kilometrov dolgi progi najhitrejša Melita Hajdinjak iz Tropovec, članica Športnega društva Turbo MS iz Murske Sobote. »Nisem posebna specialistka za tek, toda ker imam rahlo poškodbo, ki mi trenutno ne omogoča plavanja v triatlону, kjer največ tekmujem, sem se odločila za tek v Murski Soboti, kjer sem se vedno dobro počutila, tokrat ob zmagi pa še posebno,« je bila vesela Hajdinjakova. Druga je bila Evo Rojko in tretja Vlasta Lunežnik, obe iz Tekaske sekcije Radenske. V hobi teku na 2 kilometra dolgi progi sta zmagala Štefan Fujs iz predanovskega Triglava in Špela Fujs iz soboške Panvite. V teku očkov in mamic sta zmagala Patrik Ukmar iz Murske Sobote in Staša Horvat iz Mačkovec. V mlajših kategorijah so bili v Murski Soboti zmagovalci Marko Miličević iz Mačkovec, Fabijan Marič Vild iz Murske Sobote, Mario Zrnec iz Benedikta in Sandor Bobely iz Madžarske. Med dekletki so zmagale Lara Pajnhart iz AK Panvita, Zala Janža iz Beltinec, Maja Šadl in Doroteja Osojnik (obe Vaneča) in Špela Fujs (Panvita). Med tekmovalci slovenske policije so bili po kategorijah zmagovalci Avgust Sobočan, Jože Lukinovič in Simona Toth.

T. G.

V teku očkov in mamic sta zmagala Patrik Ukmar iz Murske Sobote in Staša Horvat iz Mačkovec. Foto: J. Z.

MINULI TEDEN

ATLETIKA

Na finalu svetovnega atletskega pokala v Solunu je na 1500 metrov tekla tudi Sonja Roman s Hodoša in s časom 4:17,78 zasedla 9. mesto. Zmagala je Kenijka Nancy Langat s časom 4:13,63.

Prvi dan državnega prvenstva v atletiki za mlajše kategorije so v Kopru tekmovalci Atletskega kluba Panvita osvojili pet medalj. Med 16-letniki je naslov državne prvakinja v teku na 300 metrov osvojila Anja Benko, v teku na 1000 metrov pa je bila Katja Vrdjuka tretja. Odlično sta tekli tudi štafeti 4 x 100 metrov. Moška štafeta, za katero so tekli Gregor Bakan, Dominik Horvat, Luka Berke in Danilo Horvat, je bila druga, podobno kot ženska štafeta, za katero so nastopile Sonja Neger, Mateja Bukvič, Anja Benko in Urška Jelenovec. V mlajših kategorijah, med 12-letniki, je 3. mesto zasedla soboška štafeta 4 x 200 metrov, za katero so nastopili: Luka Žerjav, Niko Car, Marko Horvat in Kristjan Lukač.

Na 25. mednarodnem atletskem mitingu v Brežicah so uspešno nastopili tudi pomurski atleti. V teku na 1500 metrov je drugo mesto zasedel David Horvat iz Kroga, član Atletskega kluba Štajerska, z novim osebnim rekordom 3:59,16, na isti razdalji je Tomaž Rozmarič iz Atletskega kluba Pavnita zasedel 6. mesto. Odlično je tekla na 100 metrov tudi Tina Jureš iz soboškega atletskega kluba Panvita, ki je zasedla drugo mesto, dosegla je čas 11,93.

ROKOMET

V pripravljani prijateljski rokometni tekmi za novo sezono v prvi slovenski B-ligi so igralke Tenzorja s Ptuja premagale ekipo Mileniuma od Svetega Jurija ob Ščavnici z rezultatom 38 : 32. Največ zadetkov za Milenium so dosegle Doroteja Jaušovec, 9, Barbara Rajh, 7, in Tina Kotnik, 6.

Hokej na travi – Razsvetljava in mednarodni turnir v Predanovcih Triglav trikrat najboljši

V športnem centru v Predanovcih so slovesno predali namenu novo razsvetljavo na hokejskem in nogometnem igrišču. Naložba je stala 40 tisoč evrov, sredstva pa so zbrali od sponzorjev in tudi s prostovoljnimi delom. Športni klub Triglav je ob otvoritvi razsvetljave obiskovalcem predstavil tudi novo spletno stran Športnega društva Triglav: www.hk-triglav.com.

Na slovesni otvoritvi so bili številni gostje, med njimi tudi puconski župan Ludvik Novak. »Nova pridobitev za največje športno društvo v puconski občini je tudi priznanje za njihovo delo. Ponošen sem, da so se odločili za turnir v hokeju na travi z mednarodno udeležbo igralcev in v spomin na prežgodej preminulega hokejista Saša,« je dejal Novak. Predsednik Športnega društva Triglav Stanislav Šebjanič je povedal, da se je na spominski hokejski turnir odzvalo deset klubov iz šestih držav. »Naša gostovanja mladih hokejistov po svetu so prispevala k temu, da smo

Na spominskem turnirju v hokeju na travi je sodelovalo deset ekip iz šestih držav. Foto: J. Z.

navezali številna prijateljstva, to pa je pomembno za nabiranje dragocenih izkušenj na različnih področjih,« je še dodal Šebjanič.

Na dvodnevem hokejskem turnirju za memorial Saša Fajsa so zmagali v kategoriji U 10 mladi hokejisti Triglava iz Predanovec, dru-

ga je bila ekipa Plive Lipovci, tretja pa srbska Subotica. U 12: I. Akademik (Bolgarija), 2. WAC (Avstrija) in 3. Triglav. U 14: I. Triglav, 2. Zrincevac (Hrvaška) in 3. WAC (Avstrija). U 16: I. Triglav, 2. Epitök (Madžarska) in 3. Slavija (Bolgarija).

T. G.

POMURSKA NOGOMETNA LIGA PETIŠOVCI PREHITELI GRAD

5. krog: Črenšovci – Dobrovnik 2 : 0, Petišovci – Hotiza-la Storia 1 : 0, Turnišče – ZMG Gančani 0 : 2, Bogojina – Aqua Ižakovci 0 : 2, NK Polana – Virs Bistrica 0 : 3, Šalovci – Rakičan 1 : 1, Grad – Kema Puconci 2 : 2. 6. krog: Rakičan – Grad, Hotiza-la Storia – Kema Puconci, Virs Bistrica – Šalovci, Aqua Ižakovci – NK Polana, ZMG Gančani – Bogojina, Dobrovnik – Turnišče, Petišovci – Črenšovci.

Petišovci	4	5	0	0	11 : 0	15
Grad	4	4	1	0	15 : 5	13
Bistrica	4	3	1	1	9 : 5	10
Rakičan	4	2	2	1	13 : 6	8
Kema	4	2	2	1	12 : 5	8
Črenšovci	4	2	2	1	7 : 4	8
Gančani	4	1	3	1	7 : 9	6
Ižakovci	4	2	0	3	3 : 5	6
Hotiza	4	1	2	2	7 : 7	5
Dobrovnik	4	1	2	2	4 : 7	5
Šalovci	4	1	1	3	3 : 6	4
Bogojina	4	1	1	3	6 : 12	4
Turnišče	4	1	1	3	5 : 13	4
Polana	4	0	0	5	1 : 19	0

SŽNL PRVAKINJE PREMOČNE ZA PREKMURKE

V 3. krogu slovenske ženske prve nogometne lige so v derbiu aktualne prvakinja, igralke novomeške Krke, v Beltincih premagale domačo ekipo Pomurja s 6 : 0 (3 : 0). Zadele so: Malinič 2, Stipič, Govek, Pavlovič in Gruden. Pomurke so igrale oslabiljene, saj njihova najboljša igralka Mateja Zver še vedno igra v prvi islandski ligi. Pred 100 gledalci je sodil Zver iz Beltinec.

F. B.

Čeh zadel v 92. minuti

Nafta – Hit Gorica 2 : 1 (0 : 0)

Stadion v mestnem parku v Lendavi, 1400 gledalcev, sodnik: Vojko Goričan (Loče pri Poljčanah).

Strelci: 1 : 0 Mujakovič (48), 1 : 1 Kršič (78), 2 : 1 Čeh (92).

Rumeni kartoni: Ošlaj, Bunc, Sebök, Matjašec, Mujakovič; Velikonja, Kršič, Balažic, Galešič (78), Osterc (89).

Rdeči kartoni: Balažic (66), Galešič (84).

Nafta: Murko, Matjašec, Bunc, Ošlaj, Mujakovič, Koplarevics (Vassiljev, 26), Jankovič (Horvat, 46), Zemljič, Sebök, Čeh, Volaš (Miljovič, 72), Trener: Nebojša Vučičević.

HIT Gorica: Pirihi, Đukič, Nikolič, Balažic, Gorinšek, Komel (Škarabot, 58), Rakušček, Kršič, Demirovič (Galešič, 20), Osterc, Velikonja. Trener: Miran Srebrnič.

V izredno pomembni tekmi za obe moštvi so bolje začeli gostitelji, ki so že v 7. minuti zadeli vratnico. Po kotu Mujakoviča z desne strani je z glavo v gneči pred vrati namreč streljal Ošlaj. V 19. minuti se je ponudila izjemna priložnost za Koplarevica, a je po podaji Volaša iz bližine le zadel Piriha. Eden od obrambnih igralcev gostov je v 25. minuti igral z roko v svojem kazenskem prostoru, vendar se piščalka sodnika Goričana ni oglasila. Edino priložnost so imeli gostje šele v 37. minuti prvega dela, a se po prostem strelu napadalcı gostov niso najbolje znašli pred vrati domačih igralcev. V naslednjem napadu je imel priložnost Sebök po podaji Bunca, vendar je Pirihi njegov udarec obranil. Z roba kazenskega prostora je nato poskušal še Čeh, njegov strel pa je končal visoko prek vrat. V 42. minuti beležimo odlično priložnost Vassiljeva. Ta se je po protinapadu sam znašel pred Pirihiom in ga je poskušal ugnati z lobom, vendar neuspešno, saj je goriški vratar žogo z lah-koto ujel. Iz prostega strela je v 44. minuti poskušal zadeti Gorinšek s kakih 25 metrov, a je njegov strel Murko uspel ukrotiti.

Med odmorom ni bilo zatišja, saj so organizatorji mladim nadebudnim nogometašem podelili priznanja za značko nogometaša.

Aleš Čeh (z žogo) je bil tokrat mož odločitve. Foto: N. J.

V začetku drugega dela so domačini povedli že zgodaj, in sicer v 48. minuti. Po zadetku za Lendavčane so se gostje iz Gorice »odprli« in začeli nekoliko več napadati. Zato se je igra v drugem delu razživela. Ve-

Zadetki

1 : 0 (48): Na povratno žogo Volaša iz kazenskega prostora je čakal Mujakovič, ki je z močnim strelom z roba kazenskega prostora zadel v levi zgornji kot vratarja gostov Piriha.

1 : 1 (75): Kršič je izvajal prosti strel z desne strani s 35 metrov. Njegova žoga je presenetljivo končala v desnem kotu Murkovih vrat.

2 : 1 (92): Po nevarnem napadu Lendavčanov po levi strani je Bunc žogo poslal pred vrata. Tam se je najbolje znašel Čeh, ki je okroglo usnje potisnil v mrežo Piriha.

liko je bilo priložnosti na obeh straneh. S »škarjicami« je pri gostih v 59. minuti zagrozil Galešič. V nadaljevanju je bila še priložnost za Seböka, ki ni znal izkoristiti lepe podaje Vassiljeva, saj je streljal prek vrat. Ponovno je bil Sebök tisti, ki bi lahko zadel v 61. minuti z roba kazenskega prostora. Na nasprotni strani je Galešič znova z desetih metrov streljal preko Murkovih vrat. Nato je zaradi ugovaranja sodnik Goričan pod prho poslal Balažica, tako da so gostje nadaljevali igro z desetimi igralci. V 69. minuti se je spet ponudila priložnost gostiteljem, vendar Volaš ni realiziral predložka Vassiljeva pred vrata. Gostje so kljub igralcu manj zadeli v polno v 78. minuti. Kmalu zatem je z osmih metrov prečnik zadel Miljkovič. V 84. minuti je sodnik v slačilnice poslal še Galešiča zaradi prekrška nad Buncem. Tako so igrali gostje ob koncu srečanja le z devetimi igralci v polju. A kljub temu so imeli priložnost za zadetek v 87. minuti. Iz protinapada je namreč Velikonja slabo streljal po odlični podaji Osterca. Končni izid srečanja je postavil Čeh v sodnikovem podaljšku.

To je bila zaslužena zmaga domačih, saj so si ustvarili veliko priložnosti za gol in navsezadnje tudi dvakrat zadeli. Povprečno srečanje

si je ogledal tudi predsednik združenja klubov 1. SNL Branko Florjančič, ki s prikazanim verjetno ni bil pretirano zadovoljen.

Izjavi po tekmi

Bojan Malačič, pomočnik trenerja Nafta: »Čestital bi moštvu HIT-a Gorice za dobro predstavo. Obe ekipi sta se znašli v nenavadnem položaju in obe sta potrebovali točke. Prvi del srečanja smo odigrali precej nezanesljivo. Veliko žog smo izgubili na sredini igrišča. Drugi del smo začeli bolj agresivno in si ustvarili veliko priložnosti pred vrati gostov. Oni so imeli ob koncu celo lepo priložnost za zmago. Naši igralci so se borili srčno vse do konca. Enkrat se je sreča nasmehnila tudi nam.«

Miran Srebrnič, trener HIT-a Gorice: »Tekma je bila zelo čudna. Gostitelji so imeli v prvem delu več od igre. Ustvarili so si veliko priložnosti. A v prvem delu je bilo srečanje v glavnem nezanimivo. Po zadetku domačinov smo se pobrali. Izključitve si takšni igralci ne bi smeli privoščiti. V nadaljevanju se nam je ponudila priložnost še za zadetek. Na žalost smo ga v 92. minuti prejeli. Čestitam Nafti za zmago.«

F. H. M.

NOGOMET

1. SNL NAFTA UŠLA Z REPA LESTVICE

8. krog: Nafta – HIT Gorica 2 : 1 (0 : 0), Olimpija – CM Celje 4 : 2 (0 : 1), Maribor – Labod Drava 2 : 2 (1 : 1), Rudar – Interblock 2 : 1 (1 : 0), Domžale – Luka Koper 1 : 1 (1 : 0).

Pari 9. kroga (19. septembra): Koper – Nafta, Interblock – Maribor, Celje – Domžale, Gorica – Rudar, Drava – Olimpija.

Koper	8	6	2	0	15 : 8	20
Rudar	8	6	1	1	14 : 5	19
Celje	8	4	1	3	11 : 11	13
Interblock	8	3	2	3	11 : 9	11
Olimpija (-2)	8	4	0	4	13 : 11	10
Maribor	8	3	1	4	11 : 10	10
Drava	8	2	3	3	10 : 13	9
Nafta	8	2	1	5	9 : 14	7
Gorica	8	2	0	6	10 : 14	6
Domžale	8	1	3	4	9 : 18	6

2. SNL MURA ZASLEDUJE PRIMORCE

5. krog: Aluminij – Mura 05 0 : 1 (0 : 1), Primorje – Bela krajina 3 : 0 (1 : 0), Dravinja Kostroj – Krško 2 : 0 (1 : 0), Garmin Šenčur – MU Šentjur 0 : 2 (0 : 1), Livar – Triglav 0 : 3 (0 : 1).

Pari 6. kroga: Mura 05 – Primorje (20. septembra ob 16. uri), Triglav – Aluminij, Bela krajina – Šenčur, Dravinja – Livar, Krško – Šentjur.

Primorje	5	5	0	0	15 : 2	15
Mura 05	5	4	1	0	14 : 2	13
Aluminij	5	3	0	2	17 : 3	9
Triglav	5	3	0	2	5 : 6	9
Dravinja	5	2	1	2	6 : 5	7
B. krajina	5	2	0	3	3 : 9	6
Šenčur	5	2	0	3	4 : 11	6
Livar	5	1	1	3	5 : 13	4
Šentjur	5	1	1	3	6 : 15	4
Krško	5	0	0	5	1 : 10	0

3. SNL VZHOD USPEŠNI POMURCI

Zaostala tekma 4. kroga: Tehnostroj Veržej – Čarda 0 : 0;

5. krog: Mons Claudius - Tehnostroj Veržej 0 : 4 (0 : 2) – Sreš, Flisar, Grah 2; Stojnci – Tromejnik G-Kalamar 1 : 1 (1 : 0) – Vršič; Odranci – Kovinar Štore 1 : 0 (1 : 0) – Raduha; Čarda – Zreče 1 : 0 (0 : 0) – Vinko; Tehnotim Pesnica – Malečnik 1 : 3 (0 : 2), Šmartno 1928 – Paloma 4 : 2 (3 : 1), Simer Šampion – Koroška Dravograd 1 : 1 (0 : 1).

Pari 6. kroga: Tehnostroj Veržej – Zreče, Tromejnik G-Kalamar – Odranci (20. sept. ob 16. uri), Malečnik – Čarda, Koroška Dravograd – Tehnotim Pesnica, Paloma – Simer Šampion, Mons Claudius – Stojnci.

Dravograd	5	2	3	0	13 : 6	9
Odranci	5	2	3	0	9 : 4	9
S. Šampion	5	2	2	1	10 : 5	8
Tromejnik	5	2	2	1	11 : 9	8
Zreče	5	2	2	1	3 : 2	8
Šmartno	5	2	1	2	13 : 10	7
Stojnci	5	2	1	2	11 : 10	7
Veržej	5	2	1	2	9 : 9	7
Čarda	5	2	1	2	3 : 4	7
Malečnik	5	2	1	2	11 : 13	7
Kovinar	5	2	0	3	12 : 9	6
Pesnica	5	2	0	3	7 : 10	6
Claudius	5	2	0	3	9 : 19	6
Paloma	5	0	1	4	7 : 18	1

Mura z desetimi »ukrivila« Aluminij

Aluminij – Mura 05 0 : 1 (0 : 1)

Športni park v Kidričevem, 800 gledalcev, sodnik: Matej Jug (Tolmin).

Strelci: Kremenovič (20).

Rumeni kartoni: Bingo, Toplak, Letonja; Kokol, Kljajič.

Rdeči karton: Kljajič (47).

Aluminij: Lipovac, Topolovec, Bingo, Krajcer, Milec, Rotman (Krajnc, 82), Medved (Toplak, 55), Letonja, Purišič, Djokič (Vračko, 55), Kmetec. Trener: Bojan Špehonja.

Mura 05: Gačevski, Kljajič, Filipovič, Blagus, Drahno, Božič, Maruška, Kokol, Ristič, Slavic (Bohar, 46 /Puc, 86/), Kremenovič (Markovič, 60). Trener: Primož Gliha.

Nogometaši Mure 05 so v Kidričevem slavili pomembno zmago v boju za vrh prvenstvene lestvice proti nevarnemu nasprotniku, ki jih je v prejšnji sezoni na tem igrišču premagal kar s 4 : 0. S to minimalno zmago so se črno-beli zdaj otresli zasledovalca Aluminija na tretjem mestu, sami pa še vedno dihaajo za ovrtnik doslej popolnoma uspešnemu Primorju (vseh 5 zmag) na prvem mestu. V naslednjem kro-

gu, 20. septembra, pa se nam obeta v Fazaneriji doslej največji derbi te sezone med Muro in Primorjem, kjer bi Sobočani lahko z zmago skočili prav na vrh druge lige.

V Kidričevem se je Mura tokrat predstavila z močnejšo zasedbo kot v prejšnji sezoni. Soboški klub je spet spremljala invazija simpatizerjev in navijačev, saj je bila med gledalci skoraj polovica tistih, ki so stiskali pesti za črno-bele. A vsi ti v prvem polčasu niso videli kaj posebnega, če ne štejemo edinega zadetka na tekmi. Igra je v glavnem potekala na sredini igrišča, trener Primož Gliha pa se je odločil za bolj zaprto različico samo z enim napadalcem. Zato so imeli nekaj več priložnosti domači nogometaši, a jih je vse ukrotil mladi soboški vratar Gačevski. Na drugi strani pa je Kremenovič le enkrat streljal z glavo, njegov ne preveč močan strel pa je domači vratar Lipovac odbil v kot. Nato je poskušal še Slavic, a so njegov strel domači branilci blokirali. V 20. minuti so gledalci videli edini gol na tekmi. Kljajič je hitro prodrl po levi strani, za sabo pustil domačo obrambo in podal visoko žogo na desno stran, kjer je bil Kremenovič, ki je z volem premagal vra-

Veselje nogometašev Mure in njihovih navijačev je bilo po tekmi nepopisno. Foto: Fotoultras

tarja Aluminija. To je bil že njegov četrti zadetek v črno-belem dresu, čeprav je za Muro zaigral šele v drugem krogu.

Drugi polčas je bil neprimerno bolj razburljiv in napet. Že v 47. mi-

nuti je sodnik Jug, ki sicer niti ni sodil slabo, Kljajiču malce prestrogo pokazal drugi rumeni karton in ga poslal z igrišča. Pred Muro je bila sedaj težka naloga: vzdržati z igralcem manj do konca tekme proti moštvu,

v katerem igrajo nekdanji »Muraši« Kmetec, Bingo in Toplak ter poletni kandidat za črno-beli dres Letonja (v lanski sezoni strelec treh zadetkov proti Muri). Vse bi bilo lahko kmalu rešeno, saj so domačini v hi-

trem protinapadu Mure v svojem kazenskem prostoru za dres povlekli Maruška in naredili prekršek za najstrožjo kazen. To pa je slabo izvedel Kremenovič, saj je njegov strel v desni spodnji kot vratar Lipovac ubranil. Nato so sledili valovi napadov igralcev Aluminija, ki so se končali v betonski obrambi Mure na čelu z odličnim Božičem in koristnim Drahnom ali jih je fenomenalno ubranil Gačevski. Menjava z mladim in premalo močnim Boharjem se Glihi ni posrečila, zato je moral soboški up znova na klop, namesto njega pa je v igro prišel bolj robustni Puc. Mura je imela samo nekaj priložnosti iz protinapadov, a jih je preveč raztreseno zapravila. Proti koncu srečanja so se Sobočani reševali tudi s kakšnim simuliranjem prekrška ali krča. A na koncu je cilj upravičil sredstva: srčnost, nepopustljivost in izkušnje so prinesle nove tri točke, s katerimi lahko črno-beli napadejo prvo mesto. Bo to že v naslednjem krogu?

Izjava po tekmi

Darjan Slavic, kapetan Mure 05: »Naša zmaga je bila zaslužena, saj bi lahko dosegli še kakšen gol.«

Tomo Kôleš

Z gumpiči se učimo tujih jezikov

Polž

Polž je mehkužec in ima izjemno veliko sorodnikov, na kopnem in v vodi. Večina polžev si je zgradila hiše, nekateri pa se plazijo brez nje. Tak je črvar, ki so ga v Sloveniji našli edino na območju Prekmurja. V zadnjih letih pa po naših vrtovih lezejo zagoreli polži, prišli so iz Španije in Portugalske. Polže odlikuje (ne)hitrost, zato pravimo s polžo hitrostjo, in so znani, da se slinijo, v smislu »sliš se kot polž«. Lahko se plazijo po britvici, ne da bi se urezali. Polži jedo našo hrano, solato, jagode ..., mi pa lahko jemo polže. Manj znano je, da so nekateri mesojedi. Prav nobena polžja hišica pa ni prazna, saj se v njej skriva gumpič.

Prevode besed pripravljajo učitelji tujih jezikov z Ljudske univerze v Murski Soboti, za esperanto skrbi Jovan Mirkovič, gumpiče pa ilustrira mag. Marjan Vaupotič. Izgovorjavi lahko prisluhnete na Murskem valu v oddaji Mali radio, ki je na sporedu vsak četrtek od 18. do 19. ure.

Angleški jezik: snail (snejl)

Nemški jezik: die Schnecke (šneke)

Madžarski jezik: a csiga (a čiga)

Španski jezik: el caracol (el karakol)

Italijanski jezik: la chiocciola (kiočola)

Francoski jezik: l'escargot (leskargo)

Esperanto: heliko (heliko)

Moje počitnice

V začetku počitnic kar nisem mogla verjeti, koliko prostega časa sem imela na razpolago. Ni mi bilo treba zgodaj vstajati, nisem imela domačih nalog, skratka skoraj nobenih obveznosti. Od začetka sem kar malo pogrešala šolski direndaj, ne pa dni brez pouka. Zjutraj sem seveda dalj časa poležavala, po zajtrku pa sem si včasih ogledala risanko. Če me je mama potrebovala, sem ji seveda z veseljem pomagala. Pomagala sem ji pri pripravi kosila ali sem pomila in pospravila posodo v predale. Vsak dan sva hodili na sprehod.

Veliko sem se rolala in vozila s kolesom. Ko je očka prišel iz službe, smo imeli kosilo in se po kratkem počitku šli ven igrat. Zelo rada igram badminton, in če je bilo lepo vreme, smo ga skupaj vsak dan igrali. Na dvorišču smo postavili bazen. Kopanje je bilo moje najljubše opravilo. Ker smo imeli v šoli plavalni tečaj, sem seveda z veseljem razkazovala plavalne sposobnosti. Moj bratranec se mi je velikokrat pridružil v bazenu. Takrat je bila voda v bazenu podobna razburkanemu morju, saj sva v vodi počela norčije.

Zadnji konec tedna v počitnicah smo se odpravili na obisk k bratrancu Nikiju v Leibnitz, kjer smo se šli kopat na veliko kopališče. Vozila sem se po velikem vijugastem toboganu in pri tem zelo uživala. Tudi počitnice so počasi privijugale do konca in sem res vesela, da smo se spet vsi sošolci in sošolke skupaj z našo učiteljico Mihaelo srečali v šolskih klopih. Pa se pustimo presenetiti, kaj nam bo prineslo to šolsko leto.

Tjaša Šalamon, 3. a, OŠ Bakovci

Prispevke, komentarje in menja o vsebinah pošiljajte po elektronski pošti na naslov nana.rr@vestnik.si ali po pošti: Vestnik, za stran Barve otroštva, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota.

Bober, jež in podgana

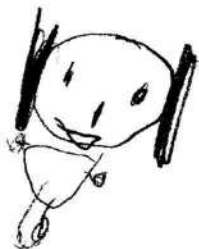
Ko se srečata jež in podgana,
je bobrova krčma razmetana.
A za to se ne menita jež in podgana,
njiju zanima le hitra hrana.

Rada imata hamburger in kolo,
včasih pa kateri poje solo.
Vozita se s kolesom in rolko,
ponavadi pa plešeta polko.

Podgana in jež sta velika prijatelja,
poznata tudi bobra, pisatelja.
Ta knjige za njiju piše,
v slikanice pa tudi kaj nariše.

Z njim nogomet igra,
včasih pa tudi kakšen gol da.
Tudi svojo krčmo ima,
saj je bila v pesmi že omenjena.

Jaka Godec, OŠ Križevci pri Ljutomeru

TO SEM JAZ

Ella Litrop, 2,5 leta

Foto: A. N. R. R.

Mali pozvačini

Odrasli smo zgled svojim otrokom. Pomembno je, kar jim povemo, in še bolj, kar vidijo sami. Tako sta tudi petletni David in štiriletni Luka Sabo iz Lipe pogosto opazovala svojega soseda Franca Jerebica, kako upodobi pozvačina.

Neizmerno jima je bila všeč obleka, pa tudi ježevka in seveda pisan klobuk. In ko jima je

najbolj znani pozvačin povedal, da bo tudi njima naredil klobuk, jima ta ponudba nikakor ni dala miru. Spati nista mogla zaradi tega! Neprehoma sta spraševala, kdaj bosta dobila klobuk, in potem se je Franc odločil, in da jima uresniči željo.

Naredili pa so jima tudi pravo pozvačinsko obleko in tako sta postala čisto prva mala pozvači-

na, ki bosta morda nadaljevala tradicijo svojih prednikov. Bila pa sta med tistimi, ki so med poletnim beltinskim folklornim festivalom pričakali predsednika države. Franc Jerebic, ki že 30 let opravlja delo pozvačina, vabi na poroke in je nepogrešljiv na prireditvah, pa bo tu in tam lahko odložil svojo ježevko.

A. N. R. R.

Foto: A. N. R. R.

Tina in David sta imela Rock Otočec

Otroci si hitro najdejo ideje in prostor za igro. Tudi Tina iz Grlave in David iz Kristanec sta si jih. In tako je na domačem dvorišču nastala tale simpatična fotografija, ki nam jo je poslala Klavdija. O tem, kako sta se znašla v blatu, ne poročajo, možnosti pa je veliko. Najmanj verjetna je, da so ju kar starši poslali tja. Morda pa je kateri od njiju padel v blato, pa se je drugi prijateljsko pridružil. Zakaj pa ne? Užitek mora biti res pravi in nepozaben! Morda je malo manj prijetno, ko je bilo treba sprati blato. Ampak nič zato, saj imamo vodo in milo, in zakaj ne bi kdaj ušpičili kaj takega, kar nam pusti tako lepe spomine. In fotografijo! Na veliko igrač bosta Tina in David, ko bosta velika, pozabila, vedno pa se bosta z nasmehom spomnila, kako sta se na domačem dvorišču skopala v blatu.

A. N. R. R.

Vrednost otroških risbic

Prvi krogec, ki bolj spominja na krompir, obraz, ki ima sicer vse – nos, oči in usta pa tudi ušesa, ampak niso simetrično razporejeni – glava, ki ima noge ... risbice, kjer je naša družina pa naš avto ... Vse te umetnine, ki so jih ustvarili drobni prstki naših otrok, radi skrbno hranimo. Kupček pa z leti raste in raste.

Ko pa imamo veliko pospravljanje, se vedno ustavimo pri risbica in se vprašamo, kaj narediti z njimi. Vreči ali spraviti? Selekcija je res težka, ko pa so vse risbice tako simpatične, vsaka je značilna

za kakšno obdobje, vsaka ima kakšno malenkost, detajl ... Težko se odločimo, da bi kaj od tega pristalo v košu. No, nekateri otroci, ki so bolj umetniško nadarjeni, pa nam poslikajo stene našega stanovanja. Tam lahko pustimo kakšen detajl.

Nasploh se je težko ločiti od drobnih stvari svojih otrok, risbic, majhnih majic, nogavičk. Otroci pač prehitro zrastejo, potem pa nam ostanejo ti spomini. Tu pa so že fantje in dekleta, ki so večji od nas, imajo večje čevlje in nikoli več ni nič narišeno.

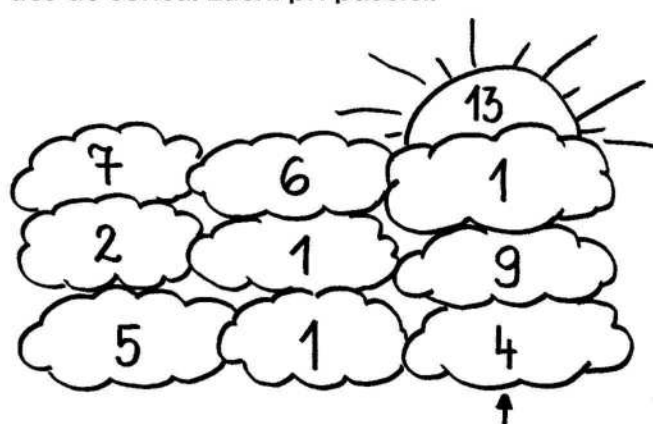
Nana Rituper Rodež

S. P. in A. P.

Potuj po oblakih, tako da s seštevanjem prideš do sonca. Začni pri puščici!

Dober dan, šola!

Pričakala si nas s pisano avlo, novimi svetlimi okni in strožjim šolskim redom. Verjamem, da bomo iz dneva v dan vstajali zjutraj boljše volje in se odpravili k tebi po nova znanja in nova prijateljstva.

Pia, 8. b

Dober dan, učitelj!

Želim, da se boš z nami, učenci, počutil dobro. Mi nikoli nismo srečni, ko moramo znova v šolske klopi, ne ko sprašuješ za oceno ne ko pišemo teste. Srečni pa smo, da si z nami, da smo mi s tabo, da nas vodiš. In ponosni smo, ko smo s tvojo pomočjo uspešni na različnih področjih.

Tjaša, 8. b

Dober dan, prijateljca!

Dolgo se nisva videli. Rada te imam in pogrešala sem te. Hvala, da si še moja prijateljca in da bova sosed v klopi. Veliko si morava povedati, saj je vsaka od naju doživela v počitnicah zanimive stvari. Aha, že govorim neumnosti, ti pa se mi le nasmihaš, ker me dobro poznaš in veš, da sem prava klepetulja.

Sara, 8. a

Dober dan, prijatelj!

Želim ti več uspeha kot lani. Pozdravljam te v našem razredu. Čeprav si zbežan in nesrečen, boš kmalu spoznal, da si v najboljšem razredu.

Jernej, 8. c, učenci OŠ III Murska Sobota

VESTNIK – 17. september 2009

Soboški metalci z novim albumom

Več kot uro dolgih deset minut

Vračajo se tudi thrash metalci

Soboška skupina metalcev Vulvathrone je izdala svoj drugi album. Po uspešnem prvencu Bukkake se tokrat predstavljajo z albumom Passion of Perversity. Oba sta izšla pri kamniški založbi On Parole, s katero po besedah vodje skupine Saša Hermana radi sodelujejo. Zasedba je že doživela številne spremembe in jo trenutno sestavljajo Sašo Herman (kitara), Jure Lindič (vokali), Matjaž Kamničar (bobni) in Ozren Kokol (bas), besedila za skladbe pa je tudi tokrat prispeval Sebastjan Vörös - Temnovid.

Kot pravi Herman, je ostala glasba bolj ali manj enaka kot na prvencu, s tem da se skupina

Vulvathrone razvija tudi v glasbenem smislu. Še vedno gre za porno grindcore, ki pa tokrat vsebuje več elementov brutal death metala. To med drugim pomeni, da je struktura skladb na novem albumu bolj kompleksna, kot je bila prej. Novo ploščo so nameravali izdati že septembra lani, vendar se je izdaja nekoliko zavlekla, ker je Temnovid zamujal s teksti. Na pomoč so jim morali priskočiti člani zasedb Dickless Tracy in Carnivorous Cunt.

Dan pred našim pogovorom so nastopili na festivalu Metal Kramp v Zagorju. Tam bi morali nastopiti ob pol sedmih zvečer. Ker je skupina, ki naj bi nastopila pred njimi, nastop odpovedala, so jih organizatorji povpraša-

li, ali lahko stopijo na oder že ob šestih, kar so fantje skupine Vulvathrone brez pomislekov naredili. Ko se je proti koncu nastopa Herman obrnil proti »stage managerju« in ga povprašal, koliko časa še imajo, je ta odvrnil: »Deset minut.« Ko so nato zaigrali še dva komada, ki po Hermanovih besedah nista ravno kratka, se je zopet ozrl proti »stage managerju«, ki je spet pokazal, da naj igrajo še deset minut. Ko so še dvakrat »zažagali« in z zanimanjem spet pogledali človeka, ki jim je sporočal, kako dolgo naj igrajo, je ta tokrat odvrnil: »Še petnajst minut!« Ker torej ni bilo niti skupine, ki naj bi nastopila za njimi, se je nastop zavlekel na več kot eno uro.

Že tretjič so nastopili tudi na največjem metalskem festivalu pri nas Metal Campu v Tolminu. Prav tako so že nastopali skupaj s številnimi uveljavljenimi metalskimi skupinami, kot so Napalm Death, Dying Fetus in Incantation. Pred novim letom pa jih čakajo še nastopi v Lienzu in Dornbirnu v Avstriji, Kranju, Ptuj in Stuttgartu. Vulvathrone je ena redkih pomurskih glasbenih skupin, ki se lahko pohvali z velikim številom nastopov v tujini, kar Herman pojasnjuje z dejstvom, da gre za zelo specifično glasbeno zvrst, ki je ne igra zelo veliko skupin. Kaj pa metalska scena v Sloveniji? »Soboški MIKK je ena boljših lokacij v Sloveniji, kjer lahko igraš, ker se ljudje zelo odzivajo in naredijo dober žur,« meni Herman. Tudi na predstavitvi novega albuma so se te besede potrdile za pravilne, saj so glasbeniki skupine Vulvathrone navdušenemu občinstvu igrali več kot dve uri. Dobro občinstvo je možno najti tudi na Primorskem, medtem ko je ljubljansko včasih preveč statično.

Skupina Vulvathrone ima prepoznaven način nastopanja, glasbeniki se na odru vedno pojavijo obuti v velike sobne copate v obliki kosmatih živali, družbo na odru pa jim prav tako dela napihljiva lutka Ančka. »Sedaj iščemo nove copate, ki pa jih še nikjer ni mogoče dobiti, ampak 'sezona copatov' se počasi začenja in upamo, da jih bomo dobili. Novo napihljivo lutko pa nam bo zagotovil kolega Simon, ki jo je pred nedavnim dobil za rojstni dan,« v smehu razlagata Sašo in Jure. »Metal nikoli ni izginil,« odgovarja Herman na mojo pripombo, da je metalska scena »vstala od mrtvih«. V zadnjih časih pa je po Hermanovih opažanjih mogoče srečati tudi pravo poplavo thrash metalcev, vključno z že pozabljenimi podobami, ki vključuje kavbojske jakne, ozke hlače itd.

Timotej Milanov

Sašo Herman z novim članom zasedbe Juretom Lindičem, ki je tudi član zasedbe Before the Murder. Foto: T. M.

Frisk 2009

Z znanjem ni krize

Danes se v Murski Soboti začenja že tretji festival računalništva in sodobnih komunikacij. V dveh dneh se bo v soboškem gradu zvrstilo kar nekaj predavanj in delavnic s področja informacijsko-komunikacijskih tehnologij.

Tako bo med drugim na festivalu mogoče igrati računalniške igrice, poslušati intervju z Ano Jud in poskušati prekmurske kulinarične dobrote. Na festivalu se bodo s svojimi izdelki predstavila tudi nekatera pomurska računalniška podjetja. V sodelovanju s soboško občino bo potekalo tudi zbiranje stare računalniške opreme za pomoči potrebne šolarje. »V mestni občini se je v zadnjem letu povečalo število družin, ki zaradi finančne stiske svojim šoloobveznim otrokom ne morejo zagotoviti računalnika ...,« so zapisali v sporočilu za medije. V sklopu festivala bodo potekale tudi tri okrogle mize. Prva z naslovom Vpliv finančne krize na IKT se bo začela danes ob 10.30. Celotni program festivala najdete na spletnem naslovu www.frisk.si.

Krvodajalska akcija KPŠ

Tvoja kri moje srce poganja

Klub prekmurskih študentov organizira krvodajalsko akcijo, ki bo 23. septembra med 7. in 11. uro na Oddelku za transfuzijsko medicino Splošne bolnišnice Murska Soba.

Organiziran bo tudi avtobusni prevoz iz Murske Sobotice do bolnišnice in nazaj. Ob osmih jutraj bo krenil avtobus s postaje pred soboško Gimnazijo, ob 8.05 pa z osrednje avtobusne postaje v Murski Soboti. Avtobus bo posebej označen. Izmed tistih, ki se bodo udeležili krvodajalske akcije, bodo izžrebali dva, ki bosta prejela enodnevni izlet v Gardaland.

Mislišče: verstva

Pahor in Gulič z roko v roki do narodove omike?

Ne gredo mi iz misli nekateri politični dogodki, ki so se nedavno zgodili na slovenski zemlji. Pretresen sem nad imenovanjem Aleša Guliča za direktorja Urada za verske skupnosti in proslavo ob stopetdesetletnici prenosa sedeža lavantinske škofije iz Št. Andraža v Maribor. Res čudni smo Slovenci, da na položaje postavimo take osebe, da nas zastopajo, vodijo našo državo in nam voščijo ob praznikih (če nam sploh in kako). Oba dogodka sta me naredila razočaranega, prizadetelega, nezadovoljnega, ogorčenega ...

Ta dva dogodka sta se pravzaprav zgodila hkrati in oba sta »padla« od najvplivnejših ljudi v naši državi. Res, prismojeno čudna je ta država, da goji leglo takšnih voditeljev.

Ni mi jasno, kako lahko vlada dovoli, da mesto direktorja Urada za verske skupnosti zavzame nekdo, ki je deklariran ateist, hkrati pa član moto kluba Satanovi bratje. V ZDA bi temu rekli oksimoron. Problem današnje Evrope, s tem pa tudi Slovenije, je zlasti v tem, da ne znamo voditi medkulturnega dialoga, ki je v resnici medverski dialog. Vprašajmo se, zakaj ga ne znamo. Odgovor, ki sledi: ker je Slovenija sekularizirana dežela. Kako bo medverski dialog vodil nekdo, ki

ni veren? Vera ni zgolj ideologija, ampak je tudi komuniciranje, način življenja in čutenja. Če teh čustev ne nosiš v srcu, ne boš nikoli razumel ne vernika in ne vere in tudi ne Cerkve. Povejte mi, kako bo Urad za verske skupnosti pravično vodil nekdo, ki ne loči pojma enakost in enakopravnost? Naša država je s to potezo stopila spet nazaj v obdobje, ko se je po veri in vernikih pljuvalo. Z imenovanjem novega direktorja so na vero in vernike znova pljunili. Tega koraka me je kot Slovenca zares sram, čeprav pri izboru nimam popolnoma nič. Sramotno je, ker se bomo s takim načinom razmišljanja predstavili svetu. Po presoji so bili menda primerni štirje kandidati in Gulič je bil najboljši med njimi. Ne vem zakaj, ampak v tej državi še vedno ždi duh preteklih dni, ko se je živelo »drugače«.

Druga stvar, ki me moti, pa je prireditev ob stopetdesetletnici prenosa škofijskega sedeža. Dogodek smo proslavili v mariborski Festivalni dvorani. Koncertu sta bila dodana zgolj govor predsednika vlade Boruta Pahorja in priredba Slomškove Večernice. Ta pa je bila brez besedila, ki je pri tej pesmi ključno. Če je prenos škofijskega sedeža državne-

ga pomena, zakaj potem nismo prireditve začeli z državno himno? Zakaj na odru nismo videli Slomškovega portreta? Ob Pahorjevem govoru sem imel občutek, da je govoril v stilu, »naj vam bo«. Zbrane v dvorani in pred televizijskimi ekrani ni nagovoril kot ponosen Slovenec, ampak kot nekdo, ki mora opraviti zgolj formalnost, saj veste, kako sta si država in vera na Slovenskem. Borut Pahor je med drugim citiral znani Slomškov rek Sveta vera bodi vam luč, materni jezik pa ključ do zveličavne narodove omike. Res me zanima, ali se je Borut Pahor kdaj vprašal, kakšno luč je prizgal na Uradu za verske skupnosti in kako bo ta luč svetila za narodovo omiko. Po dogajanju v dvorani večer ni bil posvečen Slomšku, saj je tisto drobtinico, ki sta jo dala skladba Večernica in Pahorjev zanikrno posredovan govor, popolnoma poteptala zahtevnost koncerta, ki je sledil začetnemu delu. Ta je večino ljudi, tudi politike, dolgočasil. Le kdo je po tem iz dvorane v srcu odnesel Slomška in njegov pomen za Slovence?

Bojan Zadavec

Na sceni

23

Tudi Goričanci prispevali za žrtve poplav v Güssingu

Najboljši je bil »Vladojov pajdaš«

Avstrijsko mesto Güssing, ki leži nedaleč od severne pomurske meje, so poleti prizadele velike poplave, ki so naredile precej škode in ogrozile eksistenco nekaj družinam in skupnostim.

Herwig Rüdissler, pevec skupine Opus Foto: W. W.

Zato sta poslanka dežele Gradiščanske Verena Dunst ter radijski in televizijski voditelj prof. Frank Hoffman (nekoč znan kot voditelj odlične filmske napovedne oddaje Trailer na ORF-u) organizirala dobrodelni koncert, na katerem so nastopili izvajalci popolnoma različnih zvrsti: mestna pihalna godba in mestni zbor iz Güssinga, večglasni bend Avalon, ki poje priredbe znanih pesmi, mladi indie rock bend Stereoface, ki je svojo skladbo Xcess posodil tudi za nadaljevanje uspešne avstrijske shrhljivke In 3 Tagen Bist Du Tot (V treh dneh si mrtev), izvrstni klasični in džez kitarist Helmut Jasber s svojim triom, svetovno znani blues kitarist Hans Theesink in najbolj uspešna avstrijska rock skupina Opus, ki letos slavi 40 let delovanja. Sprva je bilo mišljeno, da bi bil koncert na dvorišču mističnega gradu, ki se dviga nad Güssingom, toda slaba vremenska napoved je prispevala k temu, da so organizatorji predstavili koncert v večnamensko dvorano.

Seveda je bil večer na dan koncerta jasen in posut z zvezdami, a tudi dvorana je bila premajhna za vse obiskovalce. In da takoj zarezemo v bistvo – najboljši od vseh je bil tisti, ki je nastopil najbolj sam: Hans Theesink. Nizozemski blues, funk in rock kitarist, ki ima v svoji kariери izdanih že več kot petindvajset albumov, je zapustil dvorano ob pravih ovacijah, saj je s preigravanjem svojih skladb in pesmi legendarnih avtorjev, kot sta Fats Domino in Chuck Berry, predvsem pa s svojim humorjem popolnoma navdušil občinstvo. Med njimi tudi Štefana z Goričkega, ki je prišel s svojim kolegom prav tako na koncert: »Sicer ne bi rada izdala kraja, odkoder sva doma, ker sva tukaj bolj 'incognito', vsaj kar se najinih punc tiče (smeh), sva pa prišla ravno zaradi Theesinka, saj veva, da je 'pajdaš od našoga Kresojca'.« In imela sta prav, saj je Hans ta večer promoviral tudi svoj zadnji dvojni CD Birthday Bash, na katerem so zaigrali številni znani gostje (Donovan, Terry Evans, Allan Taylor ...), med njimi pa tudi naš Vlado Kreslin.

T. K.

Najdražji kos pohištva

Najdražji kos pohištva ni omar ali postelja, ampak skrinja. In to prav posebna. Pred dvajsetimi leti jo je naročil 19-letni tretji grof Beaufortski, Henry Somerset. Mojstri so jo oblikovali kar šest let, zanjo pa so porabili nekaj kilogramov dragih in poldragih kamnov. Skrinjo, ki je krasila grofovo rezidenco v Gloucestershiru, krasijo vzorci rajskih ptic in kraljevih lilij. Njegovi potomci so jo leta 1990 na dražbi prodali za 15,1 milijona dolarjev, njen novi lastnik pa je na dražbi dobrih sedem let kasneje za leseno lepoticco iztržil neverjetnih 36,7 milijona dolarjev.

Napoleon ni bil majhen

Vsesplošno mnenje je, da je bil Napoleon majhen, a to ni res. Visok je bil 170 centimetrov, kar je bilo v 18. stoletju več od povprečja. Mali mož (Le Petit Corporal) so mu rekli zato, ker je začel kariero kot običajen vojak in potem zelo hitro napredoval.

Nabodenje

To se ne dogaja samo v grozljivkah. Ob močnih viharjih lahko ostri predmeti letijo po zraku z nepredstavljivo hitrostjo, pa tudi rekreativne dejavnosti, kot sta ribolov in lokostrelstvo, so lahko nevarne.

V primeru, da se vam kaj zabode v telo, to velja tudi za oko, predmeta nikar ne odstranjujte. Predmet morda stiska arterijo, ki lahko začne divje krvaveti, če ga na silo izderete iz telesa. Če se vam je v telo zadrila veja ali kak drug večji predmet, poskusite odlomiti del, ki štrli iz telesa, vendar predmeta ne vlecite ven.

Skrbimo za naše male živali

Nega ušes pri psih in mačkah

Če se vaš mačji ljubljeneček, še posebno mladček, izjemno dosti praska po ušesih, nemudoma preverite, ali se je morda okužil z garjami, ki se najpogosteje razvijejo prav na uhljih in notranji strani ušes. Ker pa smo o tej nadležni nalezljivki boleznici že pisali v eni izmed prejšnjih števil, smo z mag. Nastjo Jagličič Korpič iz soboške Veterinarie tokrat ugotavljali, katere bolezni še lahko prizadenejo ušesa naših mačk in psov in predvsem, kako te nevšečnosti preprečiti.

Po mnenju veterinarke pri mačkah posebna higiena sluhovoda, razen ob garjavosti, ni potrebna, drugače pa je pri psih, ki se jim v uhlju nabirajo ušesni izločki črne barve, zaradi teh pa lahko imajo številne težave. Zato je treba že mladega psa navaditi na tedensko čiščenje

Petra Kranjec

uhljev, ki se ga lahko lotimo sami s posebnim čistilom, ki ga dobimo v veterinarski ambulanti, in vatrano palčko, še bolje pa je, da umazanijo pobrišemo z vato, ovito okrog prsta. Ker imajo psi zunanji sluhovod zelo dolg, je težko priti do bobniča, tako da se nam ni treba bati mehanskih poškodb. Pri pasjih štirinožcih z visečimi ušesi, ki imajo poraščeno tudi notranjost uhljev, je odstranjevanju nesnage treba dodati še striženje dlačic v ušesni školjki, saj te dlačice lahko skupaj z izločki zamašijo sluhovod in povzročajo vnetje. Da naša žival trpi za vnetjem ušesa, opazimo po tem, da postane nemirna, glavo nagiba v eno stran ali z njo nenavadno veliko stresa, običajno pa nam tudi ne bo pustila, da se dotaknemo bolečega ušesa. Poleg pomanjkljive higiene lahko vnetje povzročijo še glivice ali pa je posledica alergične reakcije na kakšno snov. Kot opozarja Jagličič Korpičeva, morajo biti lastniki pozorni tudi na tujke v ušesih, zlasti nevarna so semena trav, ki se zarijejo v sluhovod in ga lahko precej poškodujejo, neprijetne posledice pa ima lahko tudi voda v ušesih, zato psu po kopanju ušesa očistite.

POMURSKÉ LÉKARNE

razkrivajo zdravilne skrivnosti

Kako pride do interakcij med zdravili?

Z interakcijami opisujemo spremembo, povečanje ali zmanjšanje pričakovanega učinka zdravila, ki je posledica medsebojnega delovanja dveh ali več zdravilnih učinkovin. Da bi bolje razumeli interakcije med zdravili, moramo pogledati, kaj se z zdravilom v telesu dogaja.

Zdravila različnih farmacevtskih oblik (tablete, kapsule, peroralni praški) najpogosteje zaužijemo. Da bi delovala, morajo prispeti do določenega mesta v telesu, ki ponavadi niso prebavila. Transportni sistem je kri, ki jih vsrka (absorbira) iz prebavil, bodisi že iz želodca bodisi iz tankega ali celo iz debelega črevesa. Absorpcija učinkovine je prva možnost, ko lahko zdravila drugo drugemu »nagajajo«. Zdravila, ki spremenijo želodčni pH, lahko drugim, katerih absorpcija je odvisna od kislosti želodčne vsebine, bistveno zmanjšajo učinek. Druga možnost je tvorba skupkov, ki se ne absorbirajo. Posledica je lahko zmanjšana absorpcija in s tem manjša učinkovitost. Poleg tega lahko nekatera zdravila vplivajo na gibljivost prebavil in celo malabsorpcijo, posledica česar je lahko zmanjšana, včasih pa celo povečana absorpcija nekaterih hkrati uporabljenih zdravil.

Ko se učinkovina znajde v krvi, se od tam lahko prenese v preostale dele telesa. Največkrat ob pomoči beljakovin, ki so transportno sredstvo. Ko dve učinkovini tekmuje za vezavo na isto beljakovino, je pričakovati, da bo ena izmed njiju manj uspešna, kar bo lahko vodilo do spremembe učinka.

Zelo pomemben proces, ki mu je podvržena večina učinkovin, je njihova pretvorba. Pravzaprav so učinkovine, ki se izločijo iz telesa nespremenjene, zelo redke. Večina se jih v telesu spremeni, ponavadi v neaktivno obliko, ki se izloči iz telesa. Proces biotransformacije ali metabolizma (presnavljanja) lahko poteka v različnih delih telesa, najpogosteje v jetrih. Poteka lahko ob pomoči različnih encimskih sistemov. Če gre za metabolizem dveh učinkovin preko istega encimskega sistema, smemo zagotovo pričakovati medsebojni vpliv. Nekatere učinkovine

pospešijo razgradnjo drugih, nekatere spet nasprotno, razgradnjo drugih zavrejo. Posledica je znižana oz. zvišana plazemska koncentracija, kar se kaže v zmanjšanem oz. povečanem učinku določenega zdravila.

Če se že vsa zdravila ne presnavljajo, pa se prav vsako zaužito mora izločiti iz telesa. Izločanje poteka bodisi ob pomoči žolča bodisi z urinom. Tudi tukaj poteka postopek po določenih poteh, ki se v primeru, ko se dvema učinkovinama pota križajo, kažejo

v spremembi časa zadrževanja v telesu. Ob daljšem času, ko se učinkovina zadrži v telesu, se tudi učinek lahko podaljša in tako poveča. In obratno.

Niso pa to edine možnosti, ko lahko pride do interakcij med zdravili. Pomembne interakcije so tudi podobni ali nasprotni učinki dveh zdravil. Učinek na telo bo tako v prvem primeru večji, v drugem pa manjši, kot bi bil, če bi zaužili samo eno zdravilo.

Kot vidite, je možnosti za interakcije zares veliko. Tako verjetno ne preseneča, da je ob več hkrati zaužitih zdravilih odsotnost interakcije prej izjema kot pravilo. V pristojnosti zdravnika in farmacevta je, da možnost klinično ovrednotita ter ustrezno ukrepata. Vsaka interakcija še ne pomeni potrebe po spremembi odmerka, kaj šele kontraindikacije. Klinično pomembnih interakcij je manj, a ob povečevanju porabe zdravil pogostost pomembno narašča.

Bojan Madjar, mag. farm.

Odstranjevalec madežev

Evkaliptusovo olje je naravno antiseptično olje, poleg tega pa je odlično tudi pri odstranjevanju madežev (maščobnih in madežev od znoja) s tkanin. Na čisto suho krpo kanite nekaj kapljic evkaliptusovega olja in rahlo popivajte madež od zunanjih robov navznoter. Pustite nekaj minut, nato oblačilo operite kot običajno.

Krči

Če ste v globoki vodi, zajemite sapo, ulezite se na hrbet in plavajte mrtvaka. Če vas je zgrabil mišični krč (najpogosteje v mečih), lebdite v vodi z obrazom navzdol, primite se za prste na nogi in jih potisnite proti sebi. Če imate krč v trebuhu, se ulezite na hrbet, razširite roke in noge in samo plavajte mrtvaka, dokler ne zmorete odplavati nazaj na obalo.

Zaupajte šestemu čutu

Tudi pri pomembnih življenjskih odločitvah bi se morali bolj zanašati na svojo intuicijo, saj s to pridemo do ustrežnejših sklepov kot s premišljenim tehtanjem pozitivnih in negativnih strani, ugotavlja študija univerze v Halleju. Bolj kompleksna je odločitev, bolj bi morali zaupati nezavedni obravnavi informacij, meni psihologinja, ki je sodelovala v raziskavi, in kot primer navaja iskanje stanovanja. Med ponudbami se večina ljudi odloča na podlagi višine najemnine, lokacije, opreme in drugi stvarnih dejavnikov, čeprav bi bila odločitev, ki temelji na nezavednem, ugodnejša, saj pripelje do objektivno boljšega stanovanja.

Zdravilo za izbris spomina

Da bi se spominjali le lepih stvari, švicarski znanstvenik razvija zdravilo, s katerim bo mogoče izbrisati neprijetne spomine. Živali, ki so jim vbrizgali pripravek, so izgubile strah pred zvokom, ki so ga prej povezovali z električnim udarcem.

Zdravilo naj bi med drugim uporabljali v vojski, da bi vojaki lažje preboleli posttraumatske depresije.

Popoldansko spanje le v manjših količinah

Tako med strokovnjaki kakor tudi nasploh med ljudmi so različna stališča glede tega, ali popoldansko spanje koristi zdravju in kako vpliva na spanje ponoči. So si pa strokovnjaki dokaj enotni, da je kratko popoldansko spanje koristno in zato priporočljivo, vendar ne pozno popoldne, torej ne po 16. uri. Pa tudi, da popoldansko spanje naj ne bi bilo praviloma daljše od pol ure, saj več ur popoldanskega spanja lahko povsem poruši ritem spanja, zaradi česar se mnogi potem počutijo še slabše.

Združenje potrošnikov Pomurja svetuje

Ara in plačilo obresti

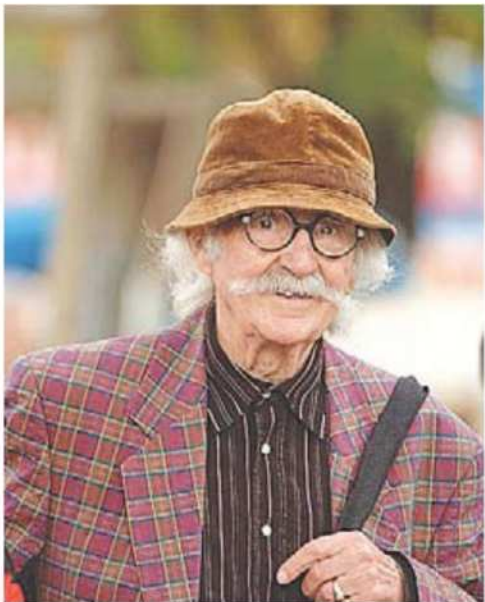
Potrošnik, ki nas je poklical, želi s prodajalcem avtomobilov skleniti dogovor o nakupu vozila. Ker bo moral ob sklenitvi pogodbe plačati tudi del zneska v obliki are, nas sprašuje, ali ima pravico do obresti. Če podjetje zahteva predplačilo kot pogoj za nakup blaga ali izvedbo storitve, je dolžno potrošniku ob dobavi blaga ali izvedbi storitve obračunati in plačati obresti po obrestni meri, po kakršni se obrestujejo hranilne vloge, vezane nad tri mesece. Vendar to ne velja za predplačilo v manj kot treh delovnih dneh pred dobavo ali opravljanjem storitev in tudi ne, če prodajalec zahteva plačilo are (41. člen Zakona o varstvu potrošnikov). Torej potrošnik ni upravičen do obresti, če je dogovorjeno plačilo are.

Andrej Cimer

Prehrana za daljše življenje

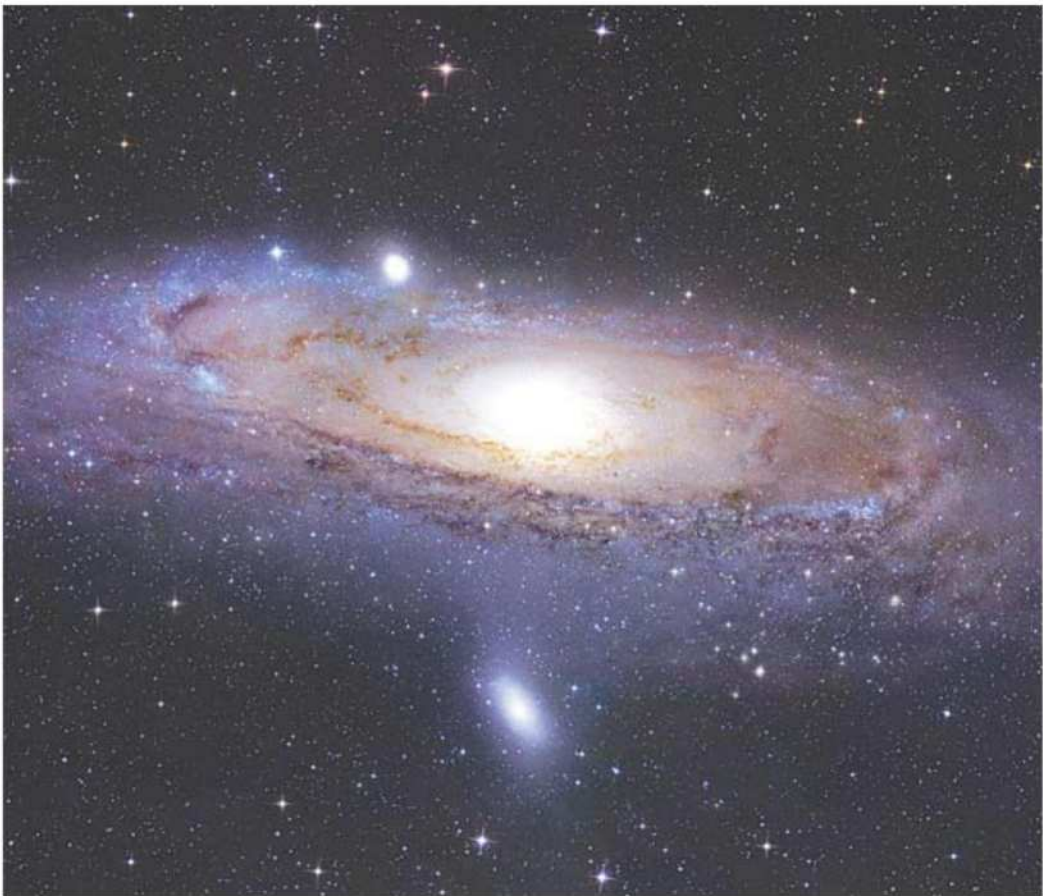
Dobro znano je, da moramo za boljše zdravje na svojem jedilniku zmanjšati količino hamburgerjev, zrezkov in klobas, desetletna študija, ki so jo opravili na 545.000 Američanih, pa je to še dodatno podkrepila. Raziskovalci so ugotovili, da imajo ljudje, ki na dan pojedjo približno 100 gramov govedine ali svinjine (to je količina, ki jo vsebuje povprečno velik hamburger), vsaj za 30 odstotkov več možnosti, da bodo umrli mladi, kot tisti, ki dnevno zaužijejo le 30 gramov mesa ali manj.

Izsledki raziskave ne pomenijo, da se morate povsem odpovedati govedini in svinjini. Vsekakor velja, da morate manj jesti. Pri ljudeh, ki so pojedli več rib, piščančjega in puranjega mesa, so med študijo opazili manjše tveganje za smrt, zato naslednjič za mesno štruco uporabite puranje meso, za nabodalo pa perutnino ali nekaj kosov govedine in veliko zelenjave.

Vesolje je obilno

»Vsak veliki učitelj, ki je kdaj hodil po tem planetu, vam je povedal, da je življenje mišljeno kot obilje.« James Ray

Vse kar nam prihaja naproti, je posledica misli in občutkov v nas. Naš um je ustvarjalna sila vsega. Zakaj pa se vseeno spoprijemamo s pomanjkanjem marsičesa? Rhonda Byrne trdi, da je to nemogoče, saj je naša sposobnost zamišljanja neomejena, zato so tudi stvari, ki jih lahko priključimo z mislimi, neomejene. Pri tem poudarja, da to velja za vsakogar.

V potrditev tega dejstva navaja v knjigi Skrivnost resnično zgodbo belizeškega naftnega podjetja. Upravitelj belizeške družbe Belize Natural Energy Limited so se izobraževali pri dr. Tonyju Quinnu, specialistu za urjenje s humanistično fiziologijo. Po treningu pri dr. Quinnu so bili upravitelji prepričani, da lahko uresničijo svojo mentalno sliko Belizeja kot ene od držav, ki so uspešne proizvajalke nafte. Pogumno so se odločili za vrtanje v vasi Spanish Lookout in odkrili veliko zalogo kakovostne nafte, in to tam, kjer jo je brez uspeha iskalo že petdeset drugih družb. Uresničili so svoje sanje in Belize je postala država, ki proizvaja nafto zaradi izredne skupine ljudi, ki je verjela v neizmerno moč svoje vizije.

S tem ko živimo, imamo v rokah veliko ustvarjalno moč. Zase lahko ustvarjamo vse, kar si želimo, ne moremo pa ustvarjati namesto drugih ljudi. Ne moremo misliti namesto njih. Če jim poskušamo

vsiliti svoje mnenje, bomo tudi k sebi pritegnili nekaj podobnega. Soljudem moramo pustiti, da sami ustvarjajo svojo resničnost in s tem svoje življenje. Posebej zato, ker vesolje ponuja vse stvari vsem ljudem. Pri tem pa imamo na voljo zakon privlačnosti. In še enkrat smo sami sposobni, da izberemo, kar si želimo, in to tudi ustvarimo. Ob tem pa ni bojazni, da je zaloga česar koli omejena. Ni bojazni in vsak izmed nas ima na osnovi svojih misli in občutkov zmožnost seči v nevidno in neomejeno zalogo.

Lisa Nichols pravi, da je vse, kar si želimo – vse veselje, ljubezen, obilje, blaginja, blaženost –, že tu, pripravljeno, da vzamemo. Moramo se nameniti, da bomo to dobili. Ko to postane naš resnični namen, potem v sebi začutimo navdušenje in Vesolje nam prinese prav vsako stvar, ki si jo želimo. Zato se moramo začeti zavedati vseh lepih in osupljivih stvari okrog sebe, moramo jih blagosloviti in hvaliti. Hvaljenje in blagoslavljanje razpršita negativnost. Zato bi morali hvaliti in blagoslovljati naše sovražnike, saj če jim namenjamo negativne besede, se te vrnejo k nam in nam škodujejo. Prav tako ne smemo trošiti energije za pritoževanje nad stvarmi, ki v našem življenju ne delujejo tako, kot si želimo. Vse, kar si želimo, objemimo in tako bomo dobili še več tega.

Mag. Simona Šarotar Žižek

»Če vam česa primanjkuje, če ste žrtev revščine ali bolezni, je to zato, ker ne verjamete ali ne razumete moči, ki je v vas. Sploh ni vprašljivo, ali vam bo Vesolje dalo. Vesolje namreč vsakomur ponuja vse – in pri tem je popolnoma nepristransko.« Robert Collier

Z našega štedilnika

Janez Gjergjek Radenci

Avokado s krompirjem v solati

2 zrela avokada, 600 g krompirja, 4 žlice oljčnega olja, sok ene limone, sol in poper, posodica kreše.

Krompir operemo in celega skuhamo ter ohlajenega narežemo na rezine. Avokada olupimo, razpolovimo, odstranimo koščici in narežemo na vzdolžne rezine. V primerni skledi zmešamo limonin sok s soljo, poprom in oljčnim oljem. Polovico kreše zmešamo v marinado, dodamo krompirjeve rezine in narahlo premešamo. Na sredino krožnika nadevamo krompirjeve marinirane rezine, okrog pa dekorativno zložimo avokadove rezine in potresemo s preostalo krešo.

Bučna kremna juha

800 g buč, 2 dl kisle smetane, žlička soli, 1 l čiste juhe, 2 žlici masla, 2 žlici naribanega sira, 2 rezini belega kruha, ščepec naribanega muškatnega ore-

ška, skodelica mleka.

Pečico segrejemo na 180 °C. Buče olupimo, odstranimo seme in narežemo na majhne kocke. Kislo smetano zmešamo z mlekom, soljo, poprom, maslom, muškatnim oreščkom in juho ter na koncu vmešamo bučke. Juho vlijemo v globok pekač ali nepregorno posodo in v pečici pokrito kuhamo približno 40 minut. Kruhowe rezine narežemo na kocke in oprazimo na maslu. S paličnim mešalnikom juho premešamo in vročo nalijemo v krožnike. Po juhi porazdelimo kruhowe kocke in potresemo z naribanim sirom.

Gratinirana svinjska zarebrnica

800 g svinjskega hrbta, 400 g kolerabice, 200 g brokolija, sol, poper, olje za pečenje, 20 g masla, 40 g gladke moke, 2,5 dl sladke smetane, 100 g macele, 2 rumenjaka.

Kolerabico olupimo, v slani vodi skuhamo in narežemo na lističe. Brokoli odrežemo s stebila, stresemo v vrelo vodo in kuhamo približno štiri minute. Brokoli odcedimo in shranimo na toplem. Svinjski hrbet narežemo na štiri kose ter začинimo s soljo in poprom. V ogreti ponvi ga na obeh straneh popečemo, nato ga pečemo v pečici, ogreti na 180 stopinj C še približno šest do osem minut. Medtem pripravimo smetanovo omako. Maslo zgnetemo z moko, v kozici zavremo sladko smetano, vmešamo zmes moke in masla, ponovno zavremo in odstavimo. Malo ohladimo in vmešamo oba rumenjaka ter po okusu solimo in popramo. Pečene kose mesa

nadevamo po dnu nepregorne posode. Meso obložimo s kolerabico, brokolijem in tankimi rezinami macele. Vse skupaj prelijemo s smetanovo omako, damo v pečico, ogreto na 200 stopinj C, in zlato rumeno popečemo ter vroče ponudimo.

Skutni žličniki na paprikovi omaki

350 g skute, 3 jajca, 50 g kruhovih drobtin, 50 g moke, 50 g naribanega parmezana, 30 g stopljenega masla, ščepec muškatnega oreščka, sol in poper.

Omaka: 2 rdeči sveži papriki, 2 žlici oljčnega olja, 1 čebula, 350 g pelatov, 1,5 dl vode.

Čebulo na drobno nasekljamo. Očiščeni papriki zapečemo v ponvi ali žaru. Olupimo in narežemo na kockice. Na segretem olju pražimo čebulo in papriko približno pet minut, nato dodamo nasekljane pelate in vodo. Solimo, popramo in kuhamo še dobrih deset minut. V skledi dobro premešamo skuto, jajca, drobtine, parmezan, moko, muškatni orešek in sol. Masa mora biti dovolj čvrsta, vendar ne pretrda. V dovolj veliki posodi zavremo vodo, solimo in vanjo polagamo žličnike, ki jih kuhamo približno pet minut. Kuhane previdno poberemo iz kroga in jih pretresemo na stopljenem maslu. Vročo paprikovo omako nalijemo na krožnike in nanjo naložimo žličnike, ki jih potresemo s parmezanom.

Radičeva solata s pečenimi šampinjoni

1 glava radiča, 200 g rukole, 5 žlic oljčnega olja,

Univerzalnost črne torbice je njena največja prednost, zato gre pri nakupu za vredno naložbo v »torbično« garderobo. Nekateri jih zbirajo, obožujejo in kupujejo enako kot čevlje ali ure. In niso samo domena žensk. Vse več je tudi športnih in računalniških torb, ki postajajo čedalje zanimivejše za oba spola. Naj bodo velike ali majhne, pomembne so zato, ker večinoma skrivajo osebne stvari.

Torbica govori o svojem nosaču veliko več; razkriva osebnost oz. zgodbo, ki jo ta živi ali jo hoče živeti. Podobno kot ura, s tem da ure ne menjavamo tako pogosto. Z različnimi torbicami razkrivamo različne plati svoje osebnosti, vendar pogosto nosimo prav tisto najbolj klasično in univerzalno, ki nam vliva največ zaupanja, saj se zlahka kombinira. Čiste linije so pri izbiri te torbice, ki mora pokrivati najširši spekter našega oblačenja ob različnih priložnostih, pomembne.

Barve klasične torbe

S črno nebarvo je težko zgrešiti, a namesto črne in rjave si lahko izberemo nam ljubo barvo, ki bo spremljala vse naše hitre in počasne korake življenja. Elegantno delujejo tudi rdeča, oranžna, srednji odtonek nebesno modre, barva gorčice ali smetane. Vse te barve lahko delujejo zelo nevtiralno. Poljubno jih kombinirajmo z elegantnimi ali manj elegantnimi oblačili!

Materiali

Usnje je res hvaležno za našo najbolj klasično torbico, vendar ne edino. Vse več je acetatnih tkanin, ki se hvaležno upirajo dežju, hkrati pa dajejo sijaj. Primerjati ju nikakor ne gre, saj se ponášata s povsem drugačnimi lastnostmi, videzom in namenom. Presenetljivo pa je, ko ju vidimo v kombinaciji, ki deluje športno in elegantno. Drznost je včasih nujna, saj le tako pridobimo pri rezultatu.

Namen žepov

Svojo najljubšo torbico lahko nosimo tudi zato, ker ima posebne žepke za posebne stvari. Vsak žep, ki nosi posebne elemente, kot so ključi, šminka, denar in robčki, ima dodano vrednost. Olajša nam marsikateri trenutek negotovosti, ko iščemo ključe, mobilni telefon in še kaj.

Prejeli smo

»Konj je moj in z njim lahko počnem kar hočem«

Ker sem se v članku, objavljenem 3. 9. 2009 v Vestniku, prepoznal, se čutim dolžnega, da pojasnim pravo resnico in odgovorim na nekatere izkrivljene ugotovitve v zvezi z omenjenim dogodkom.

Res je, da sem tega dne, ko sta na terasi lokala sedeli dve prijateljici, pripeljal konja na povodcu v ograjen prostor. V dveh ločenih prostorih sta praviloma vedno oba moja konja, ki sta zelo navezana drug na drugega. Tokrat pa ni bilo drugega konja, saj je na zdravljenju zunaj hipodroma. Konji so čredne živali in so zelo rade v družbi. Konj pa ta dan ni našel svoje prijateljice v sosednjem ograjenem prostoru, zato ni bil poslušen, ampak se je obrnil in stekel do konjev v izpustu, oddaljenem 400 metrov. Znano je, da žrebci ne smejo biti drug poleg drugega, saj se borijo za prevlado in se pri tem lahko poškodujejo. Posebno velja to za tekmovalne konje, ki so fizično zelo dobro pripravljene, saj lahko pride do poškodb. Istočasno je bil na tekmovališču trener z dvema konjema, obstajala je možnost, da moj konj zavije na tekmovališče, kjer bi lahko prišlo do nesreče, konji bi ušli nadzoru trenerja in se poškodovali. Zato sem zavestno reagiral in skušal najhitreje priti do mojega konja, ga odvrniti od drugih in pospremiti nazaj v omejeni prostor. Vzel sem svoj avto in se hitro odpeljal do izpustov, kjer so bili konji že v stiku, na srečo še brez poškodb, hitro odvrnil konja od drugih in ga napodil nazaj proti prostoru, kjer je vsak dan. Konj je stekel prav v tisti prostor, ki je namenjen zanj. Hčerka je to videla in odhitela do ograje ter z lesenim drogom zaprla vrata.

Ko sem se pripeljal z avtom nazaj k ograji, sem vzel povodec, ne pa usnjene jermene, povodec je iz tekstilnega pletiva, in šel v ograjen prostor h konju, ga hotel spraviti v kot in odvesti v hlev, saj ne bi hotel biti sam zunaj brez svoje prijateljice. Ker ga nisem mogel ujeti, sem proti njemu vrغل povodec, a ga nisem niti zadel, zato sem odšel na teraso lokala.

Tam se je dogajal drugi del zgodbe, kot ga omenjata dve prijateljici. Hčerka mi je povedala, da sta jo nadržli, češ kaj delamo s konji, zato sem šel na teraso, bil sem rahlo razburjen in vprašal, kaj bi radi. Bil sem deležen enake »pohvale« kot hčerka, zato sem izrekel omenjene besede, kot so »smrklja in konj je moj in lahko z njim počnem kar hočem«. Trije gostje, ki so se zavzeli zanje, pa niso pili kave, ampak pivo. Še na dva metra nista videli, kaj pijejo, videli pa sta, da sem udaril konja približno sto metrov daleč. Za moje izrečene besede se opravičujem, zahtevam pa tudi opravičilo za skrajno neprimerno pisanje in vmešavanje dveh na pol slepih prijateljic v mojo družino in v delo s konji na hipodromu. Ponosen sem, da sem član kluba s 135-letno tradicijo v kasaškem športu, in nisem le eden iz band, ki pretepajo naše konje, kot bi me radi prikazali.

Lastnik omenjenega konja, rejec kasaških konj in tekmovalec Slavko Makovec

Vestnik lahko kupite tudi na večini pošt v Pomurju, bencinskih servisih ter skoraj v vseh trgovinah in trafikah.

Podjetje za informiranje, d. d., Ulica arhitekta Novaka 13, Murska Sobota

Svetniško pismo

Po odhodu smo v bližnjem Vrčku dosegli več soglasja!

V odmevih na burno razpravo pri glasovanju za častnega občana in nagrado Občine Moravske Toplice smo v bolj sproščenem vzdušju »po skupinskem odhodu ven« (namreč trem svetnikom, ki smo pri 3. točki dnevnega reda protestno zapustili 23. sejo občinskega sveta, so se po nekaj minutah na terasi okrepčevalnice Vrček pridružili še preostali svetniški kolegi) precej hitro prišli do širšega strinjanja v nekaj točkah, zaradi katerih je bila razprava v občinski sejni sobi tako »vroča«. Ugotovili smo, da je eden od kolegov z dolgoletnim svetniškim stažem glasoval v nasprotju s podpisanim predlogom za častnega občana in pred sejo (komisija za izbor je svoj predlog prav tako posredovala šele na seji) vloženim svetniškim predlogom za častnega občana in nagrado občine, kjer se je osem od 15 svetnikov z izjavo in lastnoročnimi podpisi opredelilo glede teh dveh nazivov. Strinjali smo se, da je malce nenavadno in nelogično prositi predlagatelje (ki se jih je tako postavilo v neprijeten položaj) za prekvalifikacijo njihovih predlogov, kar je storila komisija za priznanja in nagrado, in to pet dni pred sejo, ko bi občinskemu svetu že morala posredovati potrebno gradivo. Prav tako smo se strinjali, da določilo komisije, ki so ga zapisali v svojem dopisu občinskemu svetu in nam ga posredovali ob začetku seje, »če soglasja (za prekvalifikacijo) ne pridobimo, kandidatov ne predlagamo občinskemu svetu«, ni primer dobre prakse in da gre za nenavadno početje, ki ga v preteklosti še ni bilo. Komisija soglasij ni pridobila, razen enega od sedmih, a je oba kandidata potem vseeno predlagala občinskemu svetu.

ČLANI OS MORAVSKE TOPLICE

Moravske Toplice, 28.08.2009

OBČINA MORAVSKE TOPLICE
Župan FRANC CIPOT
Kranjčeva 3
9226 MORAVSKE TOPLICE

Zadeva: Predlog skupine svetnikov za podelitev priznanj in nagrade občine za leto 2009;

Spoštovani g. Cipot,

v okviru 3. točke dnevnega reda, 23. redne seje Občinskega sveta Občine Moravske Toplice, ki kateri nisem prejel gradiva, skupina spodaj podpisanih svetnikov predlaga naslednje:

1. da naziv Častni občan Občine Moravske Toplice za leto 2009 prejme g.ŠTEFAN MOLNAR, iz Moravjevec,
2. da nagrado Občine Moravske Toplice za leto 2009 prejme ga. JOŽEFA SAKOVIČ, iz Vojke Gomle.

Oba kandidat in kandidata sta bila predlagana v roku, ki je bil razpisani v občinskem glasilu Lepica in sta s svojim dosedanjim uspešnim delom popolnoma primerna kandidata za podelitev tovrstnega priznanja. Glede na dejstvo, da predloga komisije nismo prejeli z gradivom za sejo, le tega ne poznamo, zato predlagamo, v kolikor je za omenjeni naziv in nagrado izbran drug kandidat oz. kandidata, da se jima postoi eno izmed preostalih priznanj (Velika zahvalna listina oziroma Priznanje Občine Moravske Toplice).

Skladno s podpisanim predlogom bomo glasovali na seji Občinskega sveta.

Člani Občinskega sveta:

Zap.	Ime in Priimek (Tiskano):	Podpis:
1.	STEFAN BOGDAN	
2.	TIBOR J. VOROS	
3.	STEFAN MOLNAR	
4.	ANDREJ BELIC	
5.	HANJ PARSAS	
6.	VILBERT CACAR	
7.	IVAN VOROS	
8.	ANKETA BELIC	
9.		
10.		

ZAPIS

sejo komisije za priznanja in nagrado Občine Moravske Toplice, ki jo bila 24. avgusta 2009 z začetkom ob 16. uri v sejni sobi občine. Sejo je vodil predsednik Ludvik Sočič, prisotni so bili člani: Manica Barbarič, Grgorij Žolnar, Olga Goman in Jozef Matič.

Dnevni red:

1. Obehrava pripetih predlogov za podelitev priznanj in nagrade Občine Moravske Toplice
2. Predlog za podelitev priznanj in nagrade

A4 U

Ugotovljeno, da je na razpis, objavljen v 76. številki Lepice 6. julija 2009, pravočasno prišlo 10 (deset) zapadlih listov z naslednjimi predlogi:

1. Štefan Bogdan, MNSS občine M. Toplice, KTD Ady Endre Prosenjakovi in KD Jozef Antila Moravjevec predlagajo za častnega občana Stefana Molnarja, Moravjevec 99.
2. OŠ Fekovec predlaga za nagrado OMT Jozefa Sakovič iz Vojke Gomle.
3. Lavrla družina Bogojna predlaga za nagrado Jozefa Sakovič iz Vojke Gomle 74A.
4. KTD Avgust Gajpovec Vojka Gomle predlaga za nagrado Jozefa Sakovič iz Vojke Gomle 74A.
5. Skupina občanov iz Telnovec s prvo podpisanim Nikolajem Cipotom, predi KS Telnovec, predlaga za priznanje skupno imenila, ki jo ustanovljajo Goren Kozar, Aljola Emila, Nika Nemec in Tjaja Nemec.
6. Jozef Kaluz, Prosenjakovi 99 predlaga za častnega občana OMT bivlega predstnika RS g. Milana Kadana 7.
7. Geca Džuhalič predlaga za občinsko nagrado kmetija Ludvika Novaka, Ivanovci 51.
8. Župan Franc Cipot predlaga za podelitev naziva častne občane dr. Cvetko Grašič Kuhar.
9. Cvetka Davidovski Moravske Toplice predlaga za priznanje Dajana Harja in Belo Zakar, obo iz Moravskih Toplic, in Martinu Lihovalec za nagrado.
10. KO Ivanč, družbo Solana Ivanč in večino Ivance predlaga za priznanje Franca Magdita, Ivanč 6.

Člani komisije smo ugotovili, da so nekateri predlogi zgolj nametani, brez ustrezne utemeljitve (C. Davidovski). Soglasati smo, našelje, da najpomo preneha elementar za to, da predlagamo za priznanje nosilce akcije, karžna je čistoje občine OŠ v Telnovec, saj podobne protestne akcije potekajo tako redno v vseh krajih občine, neprav ne želimo zmanjševati pomena samostojnosti in pravstojnosti.

Komisija predlaga dve prekvalifikaciji, in sicer, da se:

1. Stefana Molnarja iz Moravjevec 99 (predlaganemu za naziv Častni občan) podeli Velika zahvalna listina, če se bodo s predlogom spremenilo strinjali predlagatelji.
2. Jozefa Sakovič iz Vojke Gomle (predlagan za nagrado) podeli Priznanje Občine Moravske Toplice, če se bodo s spremembo strinjali tudi predlagatelji.

Tajnitveno občine nemudoma pismeno naproji predlagatelje za soglasje s predlojo, da ga oddajo do določenega roka. Če soglasja ne pridobimo, kandidatov ne predlagamo Občinskemu svetu.

Zapisi: Ludvik Sočič

Faksimile podpisnikov, ki so predlagali Štefana Molnarja za častnega občana in Jožefa Sakovič za nagrado, in faksimile pravočasno vloženih predlogov

Julija smo bili priča županovega sprejema štirih novih doktorjev znanosti (trije iz Tešanovec), zato bi bilo mogoče primerno razmisliti o podelitvi posebnih priznanj vsem štirim ob občinskem prazniku in to prakso izvajati za vse strokovnjake s tovrstnim nazivom v občini. Zaradi proceduralnih zapletov, ko imajo predsedujoči na sejah občinskega sveta pogosto težave z glasovanjem in ugotavljanjem večine, smo po tej seji prišli do jasnih ugotovitev, ki izhajajo iz zapisnikov seje, da je včasih potrebna »navadna večina navzočih«, včasih pa »večina opredeljenih navzočih« svetnikov oziroma članov odborov, kar bo, upajoč na pomoč občinske pravne službe, v prihodnje postalo zares nedvo-

umno jasno. Pri eni točki le nismo uspeli priti do konkretnega zaključka: od 9. 8. 2009 do 23. 8. 2009 je bil med vodilnimi političnimi akterji v občini glavni favoririt za častnega občana nekdanji predsednik države Milan Kučan. Po »uskaljevanju« med »koalicijskimi« partnerji je v ospredje prišel nov, kasneje tudi zmagovit predlog – dr. Cvetka Grašič Kuhar, kandidat Štefan Molnar, ki so ga v razpisnem roku, do 6. 8. 2009, predlagali štirje različni predlagatelji, pa je bil prekvalificiran v predlog za veliko zahvalno listino. Ob dejstvu, da tovrstno nagrajevanje poteka že več let, je nerodno razumeti, da nihče od predlagateljev, ki so zunaj funkcije župana ali podžupana, nekako

ne zna »oceniti primernosti kandidatov« za častnega občana ali nagrado občine. Kajti če pogledamo predlagatelje kandidatov in potem izbrane kandidate, se hote ali nehoite moramo zamisliti. Ostaja upanje, da naslednje leto ne bo prineslo ponovnega manevriranja občinskih oblasti, kako čim bolj spretno prilagajati postopke in proceduro, kar bi predsednika komisije znova postavilo v neroden položaj pri obrazložitvi predlogov, temveč bodo postopki izbora izpeljani tako prepričljivo in veličastno, kot je bilo med proslavo in podelitvijo minuli teden v Prosenjakovih. Štefan Kodila, član Občinskega sveta Občine Moravske Toplice

Senzacija prvič v Sloveniji kača Boa z dvema glavama

REPTILIEN-WORLD PREDSTAVLJA

ANACONDA

Kača velikanka (150 kg, 7 metrov), krokodili (160 kg, 2,5 metra), pajek velikan - želve (60 kg), pajki, škorpioni ... in še veliko več - do 300 živali.

Največja mobilna razstava v Evropi!

MURSKA SOBOTA – športna dvorana osnovne šole 3, v soboto, 19. in nedeljo, 20. septembra od 10. do 20. ure

www.reptilien-ausstellung.de

Izrežite oglas za 1,-€ POPUST

Plazilci v Murski Soboti

BOA Z DVEMA GLAVAMA

Potujoča razstava plazilcev Anaconda, ki jo uvrščajo med največje v Evropi, po uspešnem gostovanju v več slovenskih mestih ta konec tedna prihaja v Mursko Soboto. V športni dvorani pri osnovni šoli III bo na ogled okrog 300 plazilcev, med njimi kače velikanke, krokodili, kuščarji, pajki, škorpioni, želve ... Največje atrakcije razstave so boa z dvema glavama, ogromni krokodili, pajek velikan in 60 kilogramska želva.

Direktor razstave Rene Spindler, ki je zbirko prevzel od očeta in z njo potuje že osem let, pravi: »V kolekciji imamo dva tisoč živali, večina se jih je skotila v živalskih vrtovih po Evropi, sicer pa med gostovanji tudi od obiskovalcev odkupujemo plazilce. Živali, ki ne bodo na razstavi v

Murski Soboti, so doma, in sicer blizu Münchna.« Povedal nam je še, da z razstavo želijo prispevati k boljšemu poznavanju in razumevanju teh fascinantnih bitij, ki pri večini ljudi zbujajo strah in celo stud, kajti človek ima lahko rad le tisto, kar pozna. Radovednim obiskovalcem bodo zaupali številne skrivnosti o razstavljenih živalih. Na primer piton poje dve podgani dvakrat tedensko, anakonda pa tri do štiri zajce na teden. Tisti pogumnejši bodo lahko pitona in še katero od razstavljenih živali celo pobožali.

V zadnjih letih je priljubljenost zasebne reje plazilcev skokovito narasla, vendar je tako izjemne primerke možno videti le na razstavi. V Murski Soboti bo za to priložnost samo ta konec tedna, zato ogleda ne kaže zamuditi.

Slovenski regionalni razvojni sklad, Ribnica na Dolenjskem, na podlagi razglaš Okrajnega sodišča v Murski Soboti objavlja

ODREDBO o tretji javni dražbi nepremičnin,

in sicer parc. št. 600, 601, 603, 604, 786, 787, 853, 1164, 1165, 1166, 1167, 1168, 1169, 1182, 1183, 1217, 1265, 1275, 1276, 1277, 1278, 1279, 1320, 1321, 1350, 1358, 1359, 1360, 1361, 1367, 1368, 1372, 1373, 1374, 1375, 1376, 1377, 1385, 1463, 1464, vpisanih v vl. št. 78, k. o. Radovci, parc. št. 478/9, vpisane v vl. št. 157, k. o. Lemerje.

Javna dražba bo na Okrajnem sodišču v Murski Soboti, Slomškova ul. 21, 9000 Murska Sobota, v sobi št. 25, 22. 9. 2009 ob 9.45.

Dodatna pojasnila o nepremičninah in druge informacije lahko dobijo interesi na Okrajnem sodišču v Murski Soboti ali na Skladu, tel. št. (01) 83 61 953 (ga. Širaj), oz. spletni strani www.rdf-sklad.si.

WWW.
pomurje.si

ŽELITE VIŠJO IZOBRAZBO? MOŽNOST IZREDNEGA ŠTUDIJA!

Študij turizma tudi v višješolskem izobraževalnem programu

EKONOMIST VI/1

Vabljeni na **INFORMATIVNI DAN IZREDNI ŠTUDIJ** v sredo, 23. septembra 2009 ob 16.00 uri v prostorih VSŠES

NAJNIŽJA SOLNINA V REGIJI DO DIPLOME V 2 LETIH PERSPEKTIVNE USMERITVE (turizem, računovodstvo, komerciala, podjetništvo, mednarodna mednjava ...) **PREPROSTO DO VSŠ IZOBRAZBE VI/1**

VIŠJA STROKOVNA ŠOLA EKONOMSKA MURSKA SOBOTA

Ekonomška šola Murska Sobota, Višja strokovna šola
Noršinska ulica 13, Murska Sobota
tel: 02 521 34 51
e-mail: info@vis-ms.si

MINULI TEDEN

ATLETIKA

Na 13. mednarodnem polmaratonu v Wildonu v Avstriji so med 1200 tekači nastopili tudi člani Tekaske sekcije Radenske. Na 21 km dolgi progi je Boris Kaučič zasedel tretje, Štefan Buzeti četrto in Roman Klančar šesto mesto, vsak v svoji starostni kategoriji. Na 9,5 km dolgi progi so 3. mesta v svojih starostnih kategorijah zasedli Eva Rojko, Marjan Jakopec in Karli Vrhnjak. Vlasta Lunežnik je bila 6. in Zlatka Jakopec 12.

JUDO

Na slovenskem regijskem tekmovanju za starejše dečke in deklice so ekipo Pomurja zastopali tekmovalci in tekmovalke iz judo kluba M. Sobota in Ljutomer. Ekipa starejših dečkov je zasedla 1., ekipa starejših deklic pa 4. mesto. Na tekmovanju so nastopale Pomurska, Štajerska, Koroška, Ljubljanska in Primorsko-Gorenjska regija. Med starejšimi dečki so zmagali Žiga Šeminger, Tilen Semenič, Filip Tratnjek, Luka Roudi, Gregor Ivanjšiči, Damir Miholič, Alen Bolkovič in Marsel Lackovič.

ODBOJKA

Igralci Galexa Pomurja iz M. Sobote so v okviru priprav na novo sezono gostovali na mednarodnem turnirju v Gleisdorfu v Avstriji. V prvi tekmi so premagali Gleisdorf s 3 : 1 in v drugi izgubili z ekipo Harberga z 0 : 3.

KOŠARKA

Na 21. poletnih olimpijskih igrah gluhih, ki potekajo na Tajvanu, med 4000 športniki iz 81 držav nastopajo tudi slovenski športniki. Za slovensko košarkarsko reprezentanco je nastopal tudi Damjan Šebjan iz M. Sobote. V prvi tekmi je Slovenija premagala Rusijo s 65 : 63, nato pa izgubila proti Španiji z 72 : 87 in Ukrajini z 69 : 98. Damjan Šebjan je na treh tekmah dosegel 11 točk. V drugem delu tekmoovanja za uvrstitev od 9. do 15. mesta je Slovenija premagala Turčijo z rezultatom 81 : 62 (Šebjan 14 točk) in nato še Japonsko s 104 : 80 (Šebjan 4 točke).

V prijateljski mednarodni košarkarski tekmi so pionirke Pomurja Skinyja na Hrvaškem premagale Koprivnico z rezultatom 57 : 38. Za mlade soboške košarkarice so največ točk dosegle: Jana Vrbancič, 20, Zala Tirš in Tina Štihec, po 8.

SAMOSTREL

Na državnem prvenstvu s samostrelom v Leskovcu pri Krškem je naslov državnega prvaka osvojil Robi Markoja iz Strelskega društva Štefana Kovača Turnišče, ki je zadel 573 krogov. Markoja bo zdaj odpotoval na reprezentančne priprave v Innsbruck, 29. septembra pa bo nastopil na evropskem prvenstvu v Franciji.

POLICIJSKE IGRE

- V Odrancih so bile 5. športne igre delavcev Policijske uprave Murska Sobota, na katerih je sodelovalo 350 udeležencev. Najbolje se je odrezala Policijska postaja Lendava, ki je zmagala v nogometu in moškem pikadu. V odbojki na mivki je bila najboljša soboška Carina, v vlečenju vrvi je zmagala Postaja mejne policije Petišovci, v košarki Policijska postaja Ljutomer in v ženskem pikadu Služba direktorja Policijske uprave Murska Sobota. V revijalni nogometni tekmi je pomurska novinarska reprezentanca Press premagala soboško policijsko upravo z rezultatom 3 : 2.

T. G., F. B., A. B., N. Š.

Jože Pal, slovenski in evropski rekorder Žogo brca pri devetinšestdesetih!

Jože Pal, za prijatelje in znance Koka, je 29. avgusta letos dopolnil 69 let. Vitalen, športno grajen – in tako tudi živi. Znan kot uspešen podjetnik, strasten vinogradnik, predvsem pa se ga spominjamo po izredni športni karieri.

Nogomet je zaznamoval njegovo življenje, a ne gre prezreti (in to vedo le redki), da je leta 1965 kot reprezentant takratne Jugoslavije osvojil ekipno srebrno medaljo v štafetnem teku 4 x 100 metrov na balkanskih igrah v Atenah.

Pal se je vpisal tudi v knjigo rekordov, saj je najstarejši registriran nogometaš v slovenskem prostoru, verjetno tudi v Evropi, za kar je prejel priznanje NZS. Hitrost in »nos za gol« sta bili njegovi odliki že v najboljših letih aktivne kariere. Z žogo se je spoprijateljil v rojstnem kraju, Dolini pri Lendavi, uveljavitev pa doživel v vrstah ljubljanskega Odreda. Leta 1967 je zapustil rdeče-bele in od takrat do današnjih dni je neprekinjeno v vrstah lendavske Nafta. To pomeni kar štiri desetletja, najprej v članski ekipi Nafta in nato še danes pri veteranih Nafta, članu 2. MNL Lendava. Na pragu 70. rojstnega dne še dobiva dovolj minut za igro in občasno tudi zabije kak zadetek! Sicer pa je bil kar nekaj sezon med najboljšimi slovenskimi strelci, tako v prvi kot v drugi SNL. »Igranje nogometa mi je v veselje. Živim športno in vse leto skrbim za kondicijo in pripravljenost, saj se pri teh letih moraš prilagajati svojim zmoglostim. Vsako pretiravanje je namreč lahko škodljivo,« pravi aktivni Koka. Sam se z leti ne obremenjuje. Igral bo pač tako dolgo, dokler ga bo žoga še poslušala in ubogala ...

F. B.

Lahko je vzornik mladim generacijam: Jože Pal na pragu svojih 70. let še skrbi za lastno telesno pripravljenost. Foto: F. B.

Lokostrelstvo

Ljutomerčani dobro zadevajo tarčo

Lokostrelstvo se je v prleški prestolnici uveljavilo po zaslugi Ljutomerčana Uroša Vrbanciča, ki se je s tovrstnim športom začel ukvarjati davnega leta 1973. 25. marca 1977 pa je skupaj s Francem Kolaričem in Slavkom Čehom ustanovil lokostrelsko sekcijo pri domačem TVD Partizanu, ki deluje še danes tudi in predvsem po Uroševi zaslugi, ki kot njen vodja in trener že vrsto let dosega zavidljive tekmovalne uspehe.

Iz preteklosti se spomnimo, da so bili ustanovitelji lokostrelske sekcije (Vrbancič, Kolarič, Čeh) tudi odlični tekmovalci, ki so dosegli največji uspeh s 3. mestom na mednarodni tekmi Alpe-Adria leta 1978 v Ljubljani. Tekmovalni uspehi Ljutomerčanov so bili izrazitejši v minulem in letošnjem letu. Lansko sezono je šest članov sodelovalo na 24 turnirjih v Sloveniji, Avstriji in na Hrvaškem. Še posebej se je izkazal Dejan Perčič v kategoriji mlajših dečkov, saj je zasedel kar 20 prvih mest. Doroteja Žitnik je bila sedemkrat prva, zelo uspešni pa so bili v članski konkurenci tudi Slavko Filipič, Smiljan Perčič in Saša Žuman. Med veterani je izstopal Uroš Vrbancič s štirimi prvimi, enim drugim in tremi tretjimi uvrstitvami. Osvojil je tudi dva naslova državnega prvaka. Dejan Perčič kot perspektivni športnik Občine Ljutomer je v letu 2008 postavil in popravil 11 državnih rekordov. Ob osvojenem naslovu državnega prvaka je bil najuspešnejši na državnih prvenstvih osnovnih in srednjih šol. Enak podvig je uspel tudi Doroteji Žitnik.

Z uspešnimi nastopi na najrazličnejših tekmovaljih doma in v tujini ljutomerski lokostrelci nadaljujejo tudi v letošnjem letu. Ponovno sta v ospredju Dejan Perčič in Doroteja Žitnik, tokrat že kot kadetinja. Izjemen podvig je uspel Perčiču junija na Slovaškem, ko je osvojil najvišji naslov – pokal Slovaške. Sicer pa ljutomersko vrsto ob že omenjenih lokostrelcih sestavljajo še Matej Rocner in Jože Zakovšek med člani, v kategorijo začetnikov pa sodijo učenci Osnovne šole Ivana Cankarja Ljutomer Mark Vintar, Žan Štefanec, Teo Makoter in Matija Režonja.

Niko Šoštarčič

Uroš Vrbancič v elementu Foto: N. Š.

Motorna vozila

VOZILA NA POLOŽNICE PO VAŠI IZBIRI – Z MINIMALNO DOKUMENTACIJO (možnost brez kaska). AVTOMOBILI P. R., Industrijska ul. 9, MB, tel.: 228 30 20, 228 30 00, 031 320 336. m013014

Živali

NESNICE, tik pred nesnostjo, rjave, grahaste naročite: Nemčavci 528 11 90, Petanjci 546 15 05, Beznovci 549 10 25, Grad 553 11 48. m013172

NESNICE, rjave, stare 13 tednov, prodajo po 3,30 evra za kos. Dostava na dom. Tel.: 792 35 71, Marčič, Starošinci 39, Cirkovce. m013826

Posesti

GARSONJERO v Turnišču, 34 m², prodam. Tel.: 041 758 893. m013711

HIŠO na Hodošu ugodno prodam. Tel.: 0043 664 234 98 09. m013812

KUPIM gozd. Tel.: 05 9960 846, 031 309 885. m013814

OPREMLJENO STANOVANJE v Bakovcih damo v najem. Tel.: 041 334 581. m013832

POSLOVNI PROSTOR V CENTRU M. SOBOTE, 80 m2, za poslovno ali trgovinsko dejavnost dam v najem. Tel.: 528 11 39. m013657

Kmetijska mehanizacija

CISTERNE ZA GNOJEVKO, pocinkane, trosilniki hlevskega gnoja, polži in puhalniki zrnja, prikolice, 3,5 in 6,5 ton, in cepilnik drv, 22 ton, naprodaj. Tel.: 041 969 553. m013819

KUPIM kmetijsko mehanizacijo in traktorje. Dobro plačilo. Tel.: 041 679 937. m013193

KUPIM IMT 533 ali 539. Tel.: 031 868 034. m0135632

KUPIM URSUS, tel.: 051 639 777. m013562

TRAKTOR IMT 560, v dobrem stanju, prodam. Tel.: 041 546 392. m013792

STISKALNICO, ročno, 250-litrsko, skoraj novo, prodajo, podarijo pa kužka črne barve. Tel.: 041 723 059. m013799

STISKALNICO, hidravlično, 250 l, brane, dvoosno prikolico, prekucno, in traktorsko škroplilnico prodam. Tel.: 545 17 38. m013802

OBRAČALNI PLUG, trosilnik gnoja, roto brano in traktor IMT 540 prodam. Tel.: 031 232 301. m013831

SUŠILNICO ZA ZRNJE, prevozno, Mecmar, 1250 S, kardanski pogon, prodam. Tel.: 041 339 533, popoldan. m013837

4-BRAZDNI OBRAČALNI PLUG Rabeverk, peresast, traktor Steyr, 18 KM, z reduktorjem, roto brano, dolžine 2,5 m, in »mikser« za koruzo prodam. Tel.: 041 816 269. m013840

VILICE ZA DVE OKROGLI BALI IN valj za valjanje njiv prodam. Tel.: 041 596 234. m013753

Kmetijski pridelki

KAKOVOSTNO VINO prodam. Dostava na dom nad 50 l. Tel.: 041 773 370. m013730

GROZDJE, rizling in šipon ter drugo belo mešano grozdje, prodajo. Tel.: 570 16 34 (samo v soboto 19. 9. 2009) ali 0049 172 9707 317. m013726

GROZDJE NA TRIŠIH, 1950 trsov, pol laški, pol renski rizling, M. Toplice, prodam. Cena po dogovoru. Tel.: 041 971 331. m013788

GROZDJE na Goričkem, različnih sort, in vino prodajo. Tel.: 031 201 963. m013789

JABOLKA, sorte elstar in jonagold, prodam. Pripeljem na dom. Tel.: 031 289 741. m013796

GROZDJE, 6 ton, sivi pinot iz integrirane pridelave, prodam. Tel.: 041 315 553. m013824

GROZDJE, šmarnico in klinton, prodam. Tel.: 556 12 62 ali 041 259 442. m013835

BELO MEŠANO VINO – laški rizling, šipon, beli pinot in sovinjon – prodam za 0,70/l. Ugodno prodam grozdje ali mošt. Tel.: 031 868 410. m013836

GROZDJE, laški rizling, sovinjon in šardone, v Lendavskih goricah prodam. Tel.: 051 389 711. m013841

MENJAM VINO ZA PRAŠIČA do 150 kg ali za 2 pujska. Tel.: 041 547 514. m013844

Razno

KUPIMO hrastovo in orehovo hlodovino. Tel.: 05 9960 846, 031 309 885. m013813

STREŠNO KRITINO ETERNIT, 50 do 100 kosov, kupijo. Tel.: 040 950 623. m013816

ZIMSKE GUME GOODYEAR 195/65R15 s platišči (golf V, octavia), rabljene le 1 sezono, prodam. Tel.: 041 288 022. m013829

Storitve

KREDITI – hipotekarni in gotovinski.

TRGOVINA IN SERVIS
HARMONIK
ZVOK

Milan Žižek, s. p.
Gančani 115 c,
Beltinci

prodaja klavirskih in
diatoničnih harmonik
in drugih glasbil
možna menjava
za rabljene 1 leto
garancije
Tel.: 541 11 11
gsm: 031 862 097

GEO-VRTINA D. O. O.,
Obrtna ulica 40, 9000 Murska Sobota, tel./faks: 02 530 06 70, GSM: 041 741 809

Izdelava vrtin in vodnjakov za zajem podzemnih voda za ogrevanje s toplotno črpalko, oskrba s pitno vodo, zalivanje kmetijskih površin, ponikovanje. Čiščenje vodnjakov, vgradnja potopnih črpalk, izdelava hidrogeoloških poročil.

sgp pomgrad www.sgp-pomgrad.si

Prodaja betona z dostavo in črpanjem
Betonarja Murska Sobota, tel.: 02 534 18 85, gsm: 031 376 126

Prodaja gramoznih in kamenih agregatov
Gramoznica Murska Sobota, tel.: 02 534 18 80, gsm: 041 740 629
Kamnolom Sotina, tel.: 02 558 85 70

Keramičarstvo VOGRINČIČ

-oblaganje tal in sten z naravnim in umetnim kamnom **041 217 375**
-konkurenčne cene **ali 030 349 029**

Keramičarstvo Vogrinčič, Andrej Vogrinčič, s. p., Ropoča 57, Rogašovci

Toyota Yaris z bogato serijsko opremo že za 8.990 €.

Agroservis, d. d., Kroška ulica 58, 9000 Murska Sobota, 02 530 18 88

Kamnoseštvo HORVAT
izdelava nagrobnih spomenikov
02 570 16 41
Kamnosek Jožef Horvat, s. p., Brezovica 21, 9225 V. Polana

KOMUNALA
Javno podjetje, d. o. o., Kopalnika ul. 2 Murska Sobota

KOMPLETNE POGREBNE STORITVE:
UGODNA PRODAJA POGREBNE OPREME
BREZPLAČNI PREVOZI DO 30 km
PRODAJA VENCEV IN DRUGEGA CVETJA

D. E. POGREBNIŠTVO
telefon: 02 521 37 00

UREDITEV DOKUMENTOV
OBJAVA OSMRTNIC V JAVNIH MEDIJIH
UREJANJE ZELENIC
PLAČILO NA VEČ OBROKOV BREZ OBRESTI

24-URNA DEŽURNA SLUŽBA, GSM: 041 631 443

*Ko ob večerih posedam ob
šumenju reke najine,
poslušam v nadi, da bi čula
tvoj prihod.
A tebe, dragi, ni in ni.
Ostajam sama, žalostna,
s spomini na prehojene poti.*

V SPOMIN

Štefanu Gjergjeku

iz Gorice
2002–2009

18. septembra mineva sedem let žalosti od smrti dragega moža, očeta, starega očeta in tasta. Hvala vsem, ki ga ohranjate v lepem spominu, postojite ob njegovem grobu z dobro mislijo, mu podarite cvet ali prižgete svečo.

Vsi tvoji najdražji, ki te imamo radi

*Ljubila si delo, življenje,
kar si zmogla, kar si znala,
v življenju si nam dala.
A brez slovesa nemočna
od bolezni v tistem ranem
jutru utrujena si zaspala.*

ZAHVALA

V 85. letu nas je zapustila draga teta

Irena Kodila

iz Čikečke vasi 15

Lepa hvala vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, darovali v dobrodnele namene in nam izrazili sožalje. Zahvaljujemo se dr. Škaliču, g. župniku, pogrebni službi Banfi in pevcem iz Bogojine za odpete pesmi.

Posebej hvala sosedoma Irmu in Zoliju Polanec ter sosedu Mariji Balajc za vso pomoč.

Žalujoča družina Mlakar

*Ni več tvojega smehljaja,
le trud in delo tvojih pridnih rok ostaja.
Solza, žalost, bolečina te zbudila ni,
ostala je praznina, ki močno boli.*

ZAHVALA

V 83. letu je po kratki bolezni tiho in mirno zaspal naš dragi oče, dedek, tast in brat

Franc Bedernjak

iz Male Polane 9

Z žalostjo v srcih se zahvaljujemo vsem sorodnikom, botrini, sosedom in prijateljem, ki ste nam v trenutkih slovesa stali ob strani, izrekli sožalje ter darovali za svete maše, cvetje, sveče in druge namene.

Posebej hvala g. župniku Francu Kodili za lep pogrebni obred in besede slovesa, pevcem za odpete žalostinke, gospe Aranki Zver za ganljiv govor, Zvezi borcev in pogrebništvu Ferenčak.

*Žalujoči vsi tvoji najdražji,
posebej vnuk Goran, ki te bo zelo pogrešal*

KOMPLETNE POGREBNE STORITVE,
VZDRŽEVANJE POKOPALIŠČ IN ZELENIC,
BREZPLAČNI PREVOZI KRST NA DOM,
BREZPLAČNI PREVOZI DO 40 KM.

PLAČILO TUDI NA VEČ

OBROKOV BREZ OBRESTI

TEL.: 02 53 48 060

FAKS: 02 52 51 170

DAMIR BANFI

S. P., VEŠČICA 17, 9000 MURSKA SOBOTA

**Cvetličarstvo in pogrebništvo Marija Ferenčak, s. p.,
Trnje 58, 9232 Črenšovci**

- izdelava vencev in aranžmajev – dostava zastoj
- pogrebne storitve in oprema
- urejanje zelenic in pokopališč
- prodaja vseh vrst rastlin in cvetja
- konkurenčne cene

Telefon: (02) 570 15 60 ali 031 615 535, 031 653 699

KOMPLETNE POGREBNE STORITVE

UREJANJE POKOPALIŠČ IN ZELENIC

Brezplačni prevozi opreme na dom, brezplačni prevozi
do 40 km, plačilo na več obrokov brez obresti

Vladimir Hozjan, s. p. Šulinci 87 a

Tel.: 02 55 69 046, GSM: 041 712 586

**Nagrobni spomeniki, tlaki, stopnice,
okenske police, kamnite mize, pulti, vaze
in drugi izdelki iz granita in marmorja**

Tel.: 02 542 10 24, faks: 02 542 20 24, GSM: 031 876 949

KEB – kamnoseštvo Erjavec, Marjan Erjavec, s. p.,
Ribiška pot 1 a, 9231 Beltinci

*Ljubil si delo in življenje,
kar si zmogel, si nam dal.
A brez slovesa v tistem
septembrskem jutru
utrujen in nemočen
nenadoma si zaspal.*

ZAHVALA

V 80. letu nas je nenadoma zapustil
dragi mož, oče, tast, dedek in pradedek

Donat Hozjan

iz Velike Polane 43

Z bolečino v srcu se iskreno zahvaljujemo botrini, sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, nam izrekli sožalje, prinesli cvetje in sveče ter darovali za svete maše in druge namene.

Hvala g. župniku za lep pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, govornici za besede slovesa, pogrebništvu Ferenčak in sodelavcem Varstroja.

Žalujoči vsi njegovi

ZAHVALA

V 69. letu nas je nenadoma zapustil
dragi oče, dedek, brat in sorodnik

Karel Kren

iz Kramarovec

Z bolečino v srcu se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, ki ste našega očeta pospremili na njegovi zadnji poti, nam izrekli sožalje ter darovali sveče, cvetje, za mrliško vežico v Kramarovcih in druge namene.

Lepa hvala g. župniku Vöröšu za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, govornici za besede slovesa in pogrebništvu Banfi. Zahvala velja tudi podjetjem KG Rakičan, d. d., Box Mark iz Avstrije, Policijski postaji Gornji Petrovci in KMN Rogašovci veterani.

Vsem še enkrat - iskrena hvala!

Žalujoči vsi njegovi najdražji

V SPOMIN

Mineva šest let od takrat,
ko nas je zapustila draga mama,
babica, sestra in sorodnica

Helena Marič

iz Kramarovec

Iskrena hvala vsem, ki za trenutek postojite ob njenem grobu in z lepo mislijo ali prižgano svečo počastite njen spomin.

Vsi njeni

V SPOMIN

Mineva deset let od takrat,
ko ni več med nami dragega očeta in starega očeta

Beleka
Hajdinjaka

iz Černelavec

Šest let je od trenutka žalosti, ko smo izgubili dragega brata

Jožeta
Hajdinjaka

Minilo je pet let od takrat,
ko nas je zapustila draga mama in babica

Helena
Hajdinjak

Iskrena hvala vsem, ki se jih z lepo
mislijo spominjate in prižigate sveče
na njihovem grobu.

Vaši najdražji, ki smo vas za vedno ohranili v srcih

*Mar prav zares odšel si tja, v neznano?
Kako je mogel, ko smo mi še tu ...?
Nositi moramo vsak svojo rano
molče, da mu ne zmotimo miru.
(Svetlana Makarovič)*

ZAHVALA

V 41. letu nas je mnogo prežgodaj tragično in za vedno zapustil
dragi sin, očka in brat

Andrej Magdič

iz Rakičana

Z žalostjo v srcih se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, kolektivu bolnišnice v M. Soboti, prijateljem, sodelavcem in prijateljem iz Avstrije ter vsem, ki so darovali vence, sveče in za svete maše.

Posebej hvala gospodu duhovniku Leonu Novaku za pogrebni obred, predsedniku KS Rakičan g. Vlaju, gospodu Mitji Slavincu, predstavniku motoristov, in g. Jauku, predstavniku lovcev, za ganljive besede slovesa.

Iskrena hvala vsem članom Moto Miki Kluba in Lovskemu društvu Cankova za vsestransko pomoč in vsem drugim motoristom ter lovcem, ki so se ganljivo posloviili od prijatelja Andreja.

Zahvaljujemo se rogistom in lovskemu pevskeemu zboru za odpete žalostinke.

Posebej hvala družini Kuka za takojšnjo pomoč ob tragediji. Besede zahvale bi radi izrekli tudi gospe Tereziji Raščan in pogrebništvu Banfi za njihovo pomoč pri organizaciji pogrebne svečanosti.

Žalujoči vsi njegovi najdražji, posebno sin Dominik Andrej

V SPOMIN

21. septembra bo minilo žalostno leto
od takrat, ko nas je zapustil naš dragi
mož, oče in stari oče

Koloman
Antalič

iz Sebeborec 38

Hvala vsem, ki se ga spominjate

Njegovi najdražji

*Čeprav utihnil je tvoj glas,
spomin nate je pri nas.
Usoda je tako hotela,
da tebe nam je vzela.
Tvoj večni dom le rože krasijo
in sveče ti v spomin gorijo.*

V SPOMIN

22. septembra bosta minili dve leti
od takrat, ko nas je zapustil najdražji
življenjski sopotnik, ati, sin in brat

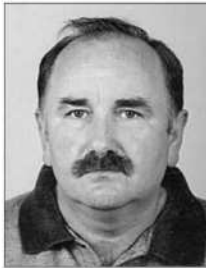
Jožef Franc

iz Kovačevce 3

Iskrena hvala vsem, ki se z lepo mislijo ustavite ob njegovem preranem grobu, prižigate sveče in prinašate cvetje.

Vsi tvoji, ki smo te imeli neizmerno radi

Dragi ati, zelo te pogrešata – tvoj sin Jožek in hčerka Jožica

*Ljubil si svoje življenje,
delo in vse nas, vse si nam dal,
kar si zmogel, kar si znal,
a brez slovesa si za vedno zaspal.*

ZAHVALA

1954–2009

Štefan Zelko

iz Murske Sobote

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, sosedom in prijateljem, ki so ga v velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Hvala vsem za vsa izrečena sožalja, darovane sveče, za svete maše in dobrodnele namene.

Najlepša hvala g. župniku, kaplanu, bogoslovcu Goranu, mežnarju, ključarjem in pevcem soboške stolnice.

Hvala tudi vsem sodelavcem Pomurke, kolektivu OŠ III, servisa gasilske opreme v M. Soboti, GD M. Sobota, vsem pristnim gasilcem, gasilcem iz Dankovec in KMN Satahovci.

Posebej hvala tudi celotnemu osebju intenzivne nege kirurškega oddelka bolnišnice v M. Soboti.

Žalujoči vsi njegovi najdražji

FIKSNA OBRESTNA MERA, FIKSNO ZADOVOLJSTVO.

Ujemite odlično obrestno mero v času, ko le-te padajo in imejte dostop do sredstev. V UniCredit Bank vam ponujamo privlačne 30-mesečne depozite v evrih z nespremenljivo 4,4-odstotno letno obrestno mero, ob tem pa vam zagotavljamo tudi dostop do nadomestnih sredstev v vsakem trenutku. Še niste prepričani? Ob prenosu poslovanja na našo banko vas namreč čaka še dodatna nagrada: 0,4-odstotni pribitek na obrestno mero depozita. Akcija traja od 1. septembra do 31. oktobra 2009 z možnostjo predčasnega zaključka. www.unicreditbank.si/akcijskidepozit

UniCredit Bank

V Vrtcu Murska Sobota rekordno število otrok Selitve otrok razburile starše

Vrtec ostal tudi brez Valyjeve vile – Ravnateljica priznava spodrslija

Tudi v Vrtcu Murska Sobota imajo letos rekordno število otrok, kar 752, sedemnajst se jih bo pridružilo med letom, razporejeni pa so v 45 oddelkov v štiri enote v Soboti in štiri v sosednjih krajih. Med letom bodo odprli še dva oddelka, enega novembra, drugega po novem letu. Poleg povečanja števila otrok je ostal vrtec brez Valyjeve vile, ki je bila v denacionalizacijskem postopku vrnjena lastnikom, otroke pa so morali preseliti v druge prostore, v drug vrtec. Ta odločitev je med starše prinesla nekaj hude krvi, nezadovoljstvo pa je sprožilo novo razdeljevanje otrok po skupinah.

V enem prostoru 44 otrok

Soboški vrtec je z letošnjim šolskim letom za svoje namene odprl prenovljene prostore enote Urška v Prešernovi ulici, kjer so namestili šest skupin iz enote Gozdiček. Rešitev so našli v stavbi, kjer je bil vrtec že leta 1977,

Bernadka Marič, ravnateljica Vrtca Murska Sobota: »Moja napaka je, da staršev nismo pravočasno obvestili in jim povedali, kaj se dogaja. Tako sem se ukvarjala s tem, da bi vsem otrokom zagotovili prostor v vrtcu, da smo premalo pozornosti namenili informiranju staršev, zakaj je prišlo do sprememb. Po sestanku s starši otrok, ki so v vrtcu v Prešernovi ulici, in ko so si na filmu ogledali, kaj vse počnejo in kako se počutijo njihovi otroci, pa so se strasti umirile.« Foto: A. N. R. R.

vmes sta bili osnovna in glasbena šola, ker pa stavba ni bila namenjena za vrtec, so jo po najboljših možnostih prilagodili potrebam vrtca in normativom, ki jih za vrtece predpisuje šolsko ministrstvo.

Zgornje nadstropje stavbe v Prešernovi ulici je bilo prenovljeno, prenoviti pa so morali spodnje prostore za tri skupine otrok. Ena skupina ima svojo igralnico, dve skupini s po 21 in 23 otroki s po dvema vzgojiteljicama, varuška in dvema spremljevalkama za otroke s posebnimi potrebami pa si delita eno igralnico, veliko 62 kvadratnih metrov. Imata skupni vhod in dva izhoda na teraso. Ravno ta skupna igralnica je pri starših sprožila največ negotovanja, čeprav je tudi drugod po vrtcih praksa, da si otroci tematske kotičke delijo in lahko ob tem otroci iz različnih skupin prehajajo in med seboj sodelujejo.

Pa smo pozabili na starše ...

Ravnateljica Bernadka Marič je povedala, da so na hitro morali najti rešitev za vse otroke, ki so se vpisali v vrtec, pa še brez prostorov so ostali. Čeprav je ves čas spremljala prenovo, pa so pri prenovi vmesno steno podrli, ena vrata zazidali in tam namestili inštalacijo, tako da je nastal večji prostor, kamor so namestili dve skupini. Naročili pa so že pregradno steno, ki bo kmalu vgrajena in bo prostor razdelila v dve enoti. Ravnateljica tudi predlaga, da bi mansardo te stavbe preuredili v igralnico, s čimer bi pridobili prostore za igro, delo ali počitek.

V iskanje rešitve, da bi vse otroke sprejeli v vrtec, so iz heterogenih skupin (različna starostna obdobja) naredili homogene (isto

starostno obdobje), kar omogoča, da v eno skupino namesto 21 otrok pride 24. Strokovni tim vrtca pa se je tega lotil preveč »na trdo« in pri ustvarjanju skupin je nastalo kar nekaj težav. »Združili so otroke enega letnika, prazna mesta do normativa pa popolnili s tistimi, ki so se prijavili pozneje ali so »ostali« iz druge skupine. Tako so v posameznih primerih nastale »pisane skupine«, v kate-

**Zmanjkalo je tudi
sredstev in časa, da
bi v celoti uredili
zunanje igrišče, am-
pak otroci imajo do-
volj prostora za igro
in tudi nekaj igral.**

rih so otroci različnih starosti, na primer štiri- in dveletniki.

Marsikdo od staršev pa s spremembo ni bil zadovoljen, saj so o njej izvedeli šele kakšen dan pred začetkom novega šolskega leta. Da skupine niso najbolj posrečeno sestavljene, se danes zaveda tudi ravnateljica, ki poudarja, da jo je zagotavljanje prostorov toliko zaposlilo, da je delitev po skupinah predala drugim, hkrati pa so začeli uvajanje homogenih skupin, kar je prineslo nekaj nepredvidljivih in neljubih situacij.

Ravnateljica je še dejala, da so skupine polne, še vedno pa se najde prostor za posameznega otroka, največ prostih mest je v vrtcu v Bakovcih. Pomembno je tudi, da letos Vrtec Murska Sobota ni zavrnil nobenega otroka, poleg otrok iz mestne občine pa dajejo prostor še 120 otrokom iz drugih občin.

A. Nana Rituper Rodež

SODOBNO POSLOVANJE

V BANKO GRESTE LAHKO TUDI V COPATIH!

Spoznajte vse prednosti sodobnih bančnih poti! Vse o storitvah Bank@Net, mBank@Net, Moneta in SMS - sporoči mi stanje lahko izveste iz prve roke. Obiščite predstavitev sodobnega bančnega poslovanja, ki bo v **BTC Cityju v Murski Soboti 18. in 19. septembra**. Vsi, ki boste v septembru postali novi uporabniki Bank@Neta, Monete ali P@keta 24/7, sodelujete v **nagradni igri** za enega izmed priročnih **netbookov**!

080 17 50 | www.nkbm.si

Nova KBM
Tisoč zgodb, ena banka.

Prispevki za nakup medicinske opreme

- Odvetnik Janez Perš iz Murske Sobotne namesto cvetja za pok. Silvo Čenar – 100; sosedje iz Šerčerjevega naselja v Murski Soboti namesto cvetja za pokojno mamo Biljane Kramberger – 100; Irena Ferencek namesto cvetja za pok. Silvo Čenar – 30; družina Lesjak namesto cvetja za pok. Gabrijelo Hamer Vukan – 50; Vera Sever namesto cvetja za pok. Silvo Čenar – 60; družina Ōri - Kikec namesto cvetja za pok. Kristino Klukovič iz Murske Sobotne – 40; Danilo Hari namesto cvetja za pok. Silvo Čenar iz Murske Sobotne – 50 evrov; sodelavci Vere Rezar namesto cvetja za pok. Pavla Vargo – 80; Irena in Štefan Dominik iz Beltincev namesto cvetja za pok. Belo Celeca – 20; Štefka in Drago Grah z družino iz Beltincev namesto cvetja za pok. Marijo Sukič – 40; Jožko Grah z družino iz Beltincev namesto cvetja za pok. Marijo Sukič – 40; družina Zrinski iz Beltincev namesto cvetja za pok. Evgena Makarija iz Šalamencev – 30 evrov.

Vsem darovalcem se iskreno zahvaljujemo.
Prispevke zbiramo na računu št. 01100-6030278282
s pripisom »za nakup medicinske opreme«.

Splošna bolnišnica Murska Sobota

Hospic
Slovensko društvo

OPORA – SOČUTJE
v hudi bolezni in smrti

OO Murska Sobota
Slovenska ulica 42
Murska Sobota
Tel. 051 442 636

**Ko je hudo, me
poklič!**

telefon
Samaritan
080 1113

Neprekinjeno uspešno in dan!
Kilo je brezplačno, omogoča ga
Telekom

as
televizija

HI-FI VIDEOSTUDIO d.o.o.
Gregorčičeva 6
Murska Sobota
tel.: 02/ 521 30 30
gsm: 051 38 77 77
info@tv-as.net
www.tv-as.net

Televizija AS – z Vami in za Vas!

Napovednik prireditev

OTVORITEV

LENDAVA

V petek, 18. septembra, ob 17. uri bo v predverju gledališke in koncertne dvorane otvoritev razstave del arhitekta, avtorja omenjene dvorane, Imreja Makovcza ob 5. obletnici otvoritve dvorane. Razstava bo na ogled do 18. oktobra.

V petek, 18. septembra, ob 17. uri bo na gradu predstavitev monografije Endreja Gönterja. Ob 19. uri bo na gradu, nato pa v Centru Banffy otvoritev retrospektivne razstave v počastitev 60-letnice slikarja Endreja Gönterja. Pozdravni nagovor bo imel direktor Galerije - Muzeja Franc Gerič. Strokovno predstavitev umetnika bosta podala umetnostna zgodovinarja mag. Franc Obal in dr. Laszlo Kostyal. Razstava bo na ogled do 8. novembra.

KONCERT

BELTINCI

V četrtek, 17. septembra, ob 21. uri bosta v klubu Ambasada nastopila italijanska izvajalca Bob Corn (sad punk) in Musica Da Cucina (folk, ambient).

MURSKA SOBOTA

V ponedeljek, 21. septembra, ob 19. uri bosta nastopila v dvorani glasbene šole pianistka Fada Azzeh in violončelist Samir Azzeh.

MORAVSKE TOPLICE

V ponedeljek, 21. septembra, ob 20. uri bo nastopil v restavraciji hotela Termal v Termah 3000 narodnozabavni ansambel Veseli Begunjčani.

GLEDALIŠČE

ŠTEVANOVCI

V nedeljo, 20. septembra, ob 15. uri bo v kulturnem domu premiera gledališke predstave Kdo je oče? režiserja Branka Pintariča in avtorja Laszla Kovacsza ter v izvedbi gledališke skupine Veseli pajdaši Slovenske zveze iz Števanovec. Nastopila bo še gledališka skupina s Cankove z igro Branka Pintariča V trgovini.

PLES/FOLKLORA

LJUTOMER

V petek, 18. septembra, ob 17. uri bo v kulturnem domu prireditev 25 let folklorne skupine Društva upokojencev Ljutomer.

PREDAVANJE

MURSKA SOBOTA

Do srede, 23. septembra, zbirajo v Pokrajinskem muzeju prijave za delavnice filcanja oz. polstenja, ki bodo med 28. in 30. septembrom. Prijave: 527 17 06 ali tamara.andrejcek@guest.arnes.si.

Kino

Star Max Murska Sobota

(od 17. 9. do 23. 9.)

Ameriška komična drama **Komiki**

Ameriško-nemška vojna akcija **Neslavne barabe**

Ameriška romantična komična drama **Vse moje bivše**

Ameriška romantična komedija **Snubitev**

Ameriška srhljivka **Brez povratka 4**

Ameriški animirana sinhronizirana družinska komedija **Avtomobili**

Francoska romantična komedija **Koliko me ljubiš?** (samo v pon. ob 19.40)

Ljutomer

Sobota, 19. septembra: ob 20.00 britanska domišljajska pustolovščina komedija **Harry Potter in princ mešane krvi**

Nedelja, 20. septembra: ob 18.00 **Harry Potter in princ mešane krvi**

Gornja Radgona

Filme bodo vrteli le občasno!

Hospic
Slovensko društvo

OPORA – SOČUTJE
v hudi bolezni in smrti

OO Murska Sobota
Slovenska ulica 42
Murska Sobota
Tel. 051 442 636

POMURSKO DRUŠTVO ZA BOJ PROTI RAKU
Murska Sobota, Ulica arh. Novaka 2 b,
zbira prostovoljne prispevke občanov
in organizacij na računu pri
Novi Ljubljanski banki: 02340-0019232476.

**ZA DAROVANA SREDSTVA
SE ZAHVALJUJEMO!**

Vse informacije lahko dobite po tel.: 031 512 911.

WWW.
pomurje.si

Napovednik prireditev

DOGODEK

MURSKA SOBOTA

V četrtek, 17. septembra, ob 10. uri se bo začel na grajskem dvorišču letošnji festival računalništva in sodobnih komunikacij, ki bo trajal do petka, 18. septembra, zvečer (delavnice, okrogle mize, forumi, predavanja, tekmovanja, tečaji).

V soboto, 19. septembra, ob 11. uri se bo začel v športni dvorani OŠ III prikaz orjaške anakonde in drugih ne navadnih plazilcev. Živali bodo na ogled tudi v nedeljo, 20. septembra.

V torek, 22. septembra, ob 9. uri bo v mestnem središču, kjer bodo zaprte ulice za promet, končan letošnji Evropski teden mobilnosti. Ob 12. uri bo v Galeriji tradicionalna okrogla miza na temo Dobra klima v mojem mestu.

V sredo, 23. septembra, med 7. in 11. uro bo na oddelku za transfuzijsko medicino v bolnišnici študentska krvodajalska akcija »Tvoja kri moje srce poganja«, ki jo pripravlja KPŠ. Za vse, ki nimajo lastnega prevoza, bo organiziran brezplačni povratni avtobusni prevoz z avtobusnih postaj Murska Sobota in Gimnazija Murska Sobota.

BOGOJINA

V četrtek, 17. septembra, ob 16. uri bo pri OŠ prevzem obnovljenih športnih objektov III. faze (zunanja športna igrišča in obnovljena telovadnica) ob prazniku Občine Moravske Toplice.

LJUTOMER

V petek, 18. septembra, ob 10. uri bo v kulturnem domu Podnebni dan, ki ga je pripravila Gimnazija F. Miklošiča. Po krajšem kulturnem programu bo predavanje v angleškem jeziku avtorja Andreja Ceglarja, dipl. ing. meteorologije, Vpliv in posledice podnebnih sprememb.

GORNJA RADGONA

V petek, 18. septembra, ob 12. uri bo na ploščadi pred OŠ slovesnost Dobra klima v mojem mestu ob Evropskem dnevu brez avtomobila.

ŠPRINC

V nedeljo, 20. septembra, ob 14. uri bo na parceli TND Razkrižje (v bližini kapelice) vinogradniška prireditev s prikazom ljudskih navad in šeg, povezanih z vinsko trgovijo na stari način.

RAKIČAN

Vsak torek ob 18. uri v gradu vpisujejo v šolo joge pri društvu Joga za oseбно rast Murska Sobota.

RADENCI

Do torka, 22. septembra, zbirajo v TD prijave za izlet na Koroško, ki bo 27. septembra. Prijave: 565 18 89 ali td.radenci@siol.net.

POMURJE

Društvo Joga v vsakdanjem življenju vabi na vadbo joge v različnih krajih Pomurja: Murska Sobota, gasilski dom (tor. 15.30, sredo 17.30), Gornja Radgona, OŠ (čet. 17.00), Ljutomer, Gimnazija F. Miklošiča (čet. 17.30), Lendava, DOŠ II (pon. 17.30), Beltinci, OŠ (pon. 17.30), Gornja Bistrica, OŠ (pon. 17.30), Rakičan, Dom starejših (pon. 19.40).

RAZSTAVE

MURSKA SOBOTA

V Galeriji je do 4. novembra na ogled razstava akademskega slikarja Marjana Gumilarja.

RADENCI

V avli DOSOR-ja je do 10. oktobra na ogled fotografska razstava Konji avtorja Bineta Šedivryja.

TURNIŠČE

V Izložbenem oknu (Prešernova 2) je na ogled dokumentarna razstava Ivan Petek – turniški čevljar med filovskimi lončarji.

BELTINCI

Na gradu je do 30. septembra na ogled razstava ob stoti obletnici rojstva prof. dr. Vilka Novaka (1909–2003).

KRIŽEVCI PRI LJUTOMERU

V župnijskem razstavnem prostoru je na ogled razstava z likovne kolonije ob Gajševskem jezeru Prleški umetniki v sliki in besedi.

BOGOJINA

V veroučni učilnici je na ogled razstava slik likovnega društva Likos z motivom cerkve v vzhodnem Prekmurju (XXI. Košičevi dnevi kulture).

ÖRISZENTPETER

V Centru Nacionalnega parka (Siskaszer 26 a) je na ogled razstava likovne sekcije Mozaik iz Društva upokojencev Murska Sobota.

Označite pravilni odgovor in si prislужite vstopnico* za ogled filmov v Star Maxu!

V Star Max prihaja film o legendarni modni oblikovalki. Kako je ime naslovni junakinji filma?

- a) Coco Chanel.
b) Alenka Hranitelj.

Kupon nalepite na dopisnico in odgovor pošljite na naslov: Vestnik, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota. Odgovor s svojimi podatki prav tako lahko pošljete po elektronski pošti na naslov pomurje@p-inf.si.

*Vsak teden bomo petim izrebrancem podelili po dve vstopnici, ki jih bodo prejeli po pošti. Upoštevali bomo dopisnice in elektronsko pošto, ki bo prispela do četrta, 24. 9. 2009.

Radio Murski val - 94,6 Mhz in 105,7 Mhz
srednji val 648 kHz

PETEK, 18. septembra: 00.00 SNOP - 05.00 Dobro jutro, Marjan Dora - 06.45 Poročilo OKC - 07.40 Mariborsko pismo, Asja Matjaž - 08.00 Poročila - 09.30 Kultura in šport ob koncu tedna - 10.30 Mali oglasi - 11.15 Zamurjenci - 12.00 Poročila - 12.30 Od petka do petka - 13.15 1. oseba ednine (Jernej) - 13.20 Predstavljamo vam - 14.30 Romskih 60 - 15.30 Dogodki in odmevi - Popoldanska voditeljica Nevenka Emri - 17.00 Osrednja poročila - 17.30 Murski val nagraduje - 17.40 Mali oglasi - 18.00 Knjižne novosti - 19.15 Mladi val (Nika Škof, Maša Misja) - 20.05 Zimzelenčki, Bojan Peček - 24.00 SNOP

SOBOTA, 19. septembra: 05.00 Bolj počasno vstajanje ... - 08.00 Poročila - 08.30 Mali oglasi - 09.15 Biba buba baja, ponovitev oddaje - 9.30 Kultura in šport ob koncu tedna - 10.15 Potepajte se z nami ... - 12.00 Poročila - 12.05 Obvestila - 12.30 Ponovitev oddaje Od petka do petka - 13.15 1. oseba ednine (Marjan Dora) - 14.00 Poročila - 14.05 Obvestila - 14.15 Oddaja tedna: Klavdija Topolovec, enologinja, intervju - 15.00 Literarni drobci - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.00 Koper:Nafta, javljanja s prvoligaškega nogometa (Bojan Peček) - 17.00 Osrednja poročila - 17.30 Murski val nagraduje - 17.40 Mali oglasi - 18.00 Pesem našega srca, narodnozabavna lestvica - 19.00 Poročila - 19.15 Kdor poje ... oddaja o zborovskem petju, nato Najlepše želje s čestitkami in pozdravi - 20.00 Zadnja poročila - 20.00 Slovenija, od kdaj lepote tvoje (Bojan Rajk) - 24.00 SNOP

NEDELJA, 20. septembra: 05.00 Nedeljsko prebujanje ob radiu - 07.00 Druga jutranja kronika - 07.30 Panonski odmevi (Silva Eöry) - 08.00 Misel in čas, duhovna misel predstavnikov verskih skupnosti Pomurja - 08.30 Zamurjenci - 09.00 Izbor pesmi tedna - 09.30 Srečanje na Murskem valu - 10.30 Nedeljska kuhinja: Židovstvo oziroma judovstvo: Judita Fuerst ter dr. Marjan Toš, dr. Irena Šumi, židovske šale, glasba (Branko Žunec) - 12.30 Poročila - 12.35 Obvestila - 13.00 Minute za kmetovalce (Silva Eöry) - 13.30 Čestitke, šport - 16.00 EKSKLUZIVNO: MURA - PRIMORJE, nogometni derbi 2. lige, javljanja - 18.00 Na narodni farmi - 19.00 Poročila - 20.05 Samo za vas, Samo Budna - 24.00 SNOP

PONEDELJEK, 21. septembra: 05.00 Začnimo teden! Boštjan Rous - 07.40 Pismo iz Porabja, Marijana Sukič - 08.00 Poročila - 08.30 Šport, poročnišnica - 09.15 Aktualna tema! - 10.30 Mali oglasi - 11.15 Oaj, kak san zlufto! - 12.30 Anketa - 13.15 1. oseba ednine (Silva Eöy) - 13.30 Mali oglasi - 14.15 Za zdravje - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Osre-

Glasbene lestvice na Radiu Murski val

LESTVICA NARODNOZABAVNE GLASBE
GLASBA NAŠEGA SRCA

- POLKA NA ZADRGO – Pajdaši
- PO DEŽJU SONCE POSIJALO BO – Dinamika
- LE ZAPOJ SRCE – Mladi upi
- MED PRIJATELJI – Zreška pomlad
- TVOJA LJUBEZEN – Golte

PREDLOGA

PESEM IZ SRCA – Vrt
DOBRI STARI GODEC – Modri val

LESTVICA OBMURSKE ZABAVNE
GLASBE DOMAČA PLOŠČA

- KRPŮJŠNICE – Vedran Franc Husar
- V TEMI – Blind 4 destiny
- OSTANI Z NJIM – Jože Kovač Uri
- JUŽNI VETER – Daniel Horvat
- MARIJA – Metulj

PREDLOGA

USTAVIVA ČAS – Moira
KAJŽICA NA STARI GORI – Štrk

od petka, 18., do četrтка, 24. septembra

dnja poročila - 17.20 Obvestila - 17.30 Murski val nagraduje - 17.40 Mali oglasi - 18.00 MV DUR - 19.15 Krpanke, oddaja o kulturi - 20.00 Zadnja poročila - Kak je indak fajnbilou - 24.00 SNOP

TOREK, 22. septembra: 05.00 Jutranji! Urška Horvat Ritlop - 07.40 Ljubljansko pismo Aleša Kardelja - 08.00 Poročila - - 08.30 Besede, besede - 10.30 Mali oglasi - 11.15 Kratki stik - 12.30 Potrošniški nasvet, Andrej Cimer - 13.15 1. oseba ednine - 14.15 Sedem veličastnih, oddaja o domači zabavni glasbi, pogovori z najboljšimi - 15.30 Dogodki in odmevi - Popoldanska voditeljica Suzana Panker - 17.00 Osrednja poročila - 17.20 Obvestila - 17.30 Murski val nagraduje - 17.40 Mali oglasi - 18.00 Srebrne niti, oddaja za upokojence (Anica Kološa, Bojan Rajk) - 18.40 Prebiranja, drugačen pogled pomurskih avtorjev - 19.15 Eti ta je muzika - 20.00 Zadnja poročila - 20.05 Jukeboks in Boštjan Rous - 24.00 SNOP

SREDA, 23. septembra: 05.00 Jutranje prebujanje! Gabriela Granfol Peurača - 07.40 Peter Potočnik iz Beograda - 08.00 Poročila (Lidija Magdič) - 08.45 Džoužijevo pismo - 9.15 Aktualno v sredo - 10.15 Rezerviran čas - 11.15 Trn v peti, pritožbe, mnenja, prošnje poslušalcev - 12.30 Intervju - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine (Lidija) - 13.30 Mali oglasi - 14.15 NSTSNMV, lestvica tuje zabavne glasbe - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.15 Napoved sporeda (Bogdan Lemut) - 17.00 Osrednja poročila - 17.20 Obvestila - 17.30 Murski val nagraduje - 17.40 Mali oglasi - 18.00 Biba buba baja - 19.00 Poročila - 19.15 Skupaj - együtt - vküper - 20.00 Zadnja poročila - 20.05 Mursko-morski val (Simona Špindler) - 24.00 SNOP

ČETRTEK, 24. septembra: 05.00 Zbudite se z dobrim radiem! Nataša Špindler - 06.40 Preteklih 24 - 07.00 Druga jutranja kronika - 07.20 Obvestila - 07.30 Vreme, ceste, radarji - 07.45 Zvočno pismo iz Gradca, Sara Rajh - 08.00 Poročila (Jernej Šavel) - 08.15 Kmetijski strokovnjak - Sejem - 09.15 Kuharski nasvet - 09.30 Pregled Vestnika (Petra Kranjec) - Dopoldanski voditelj Boštjan Rous - 10.30 Mali oglasi - 11.15 Reportaža tedna - 11.45 Šport za vse - 12.30 Aktualno - 13.15 1. oseba ednine - 14.15 Domača plošča - 15.30 Dogodki in odmevi - Popoldanski voditelj Milan Zrinski - 16.40 Pesem tedna - 17.00 Osrednja poročila na Murskem valu - 17.20 Obvestila - 17.30 Murski val nagraduje - 17.40 Mali oglasi - 18.00 Mali radio, Anja Micevski - 19.15 Bilo je nekoč - 20.00 Poročila - 20.05 Geza se zeza - 24.00 SNOP

NAJBOLJŠIH SEDEM TUJIH SKLADB
NA MURSKEM VALU NSTSNMV

- SING WHEN YOU'RE IN LOVE – The Enemy
- I GOTTA FEELING – Black Eyed Peas
- I'LL GO CRAZY IF I DON'T GO CRAZY TONIGHT – U2
- MANOS AL AIRE – Nelly Furtado
- IF A SONG COULD GET ME YOU – Marit Larsen

PREDLOGA

FUNHOUSE – Pink
WE WEREN'T BORN TO FOLLOW – Bon Jovi

LESTVICA SLOVENSKE ZABAVNE GLASBE
7 VELIČASTNIH

- DALEČ – Gal Gjurin
- LOVE SONG – Dan D
- ŽIVIM BREZ NAVODIL – I. C. E.
- DRUGAČNE LUKNJE – Orlek
- ŠE V SEBI SKRIVAM – Nuša Derenda

PREDLOGA

SAMO TI – Anika Horvat
TI VEŠ – Gašper Rifelj

Nagrado Srečanja na Murskem valu dobi: Helena Lepoša iz Lendavske ulice 15, v Murski Soboti

Kupon št. 38 – glasujem za skladbo

GLASBA NAŠEGA SRCA:	NSTSNMV:
DOMAČA PLOŠČA:	7 VELIČASTNIH:
Ime in priimek:	
Naslov:	

Izpolnjeni kupon pošljite do torka, 22. septembra 2009, na naslov: Murski val, UL arh. Novaka 13, 9000 Murska Sobota, za glasbene lestvice.

CENIMO VAŠE MNENJE ...
P I Š I T Epomurje.si
BOLJŠA STRAN SPLETA

Vestnikov koledar

Č - 17. september	FRANČIŠKA
P - 18. september	IRENA
S - 19. september	SUZANA
N - 20. september	SVETLANA
P - 21. september	MATEJ
T - 22. september	MAVRICIJ
S - 23. september	SLAVOJKO

21. septembra bo sonce vzšlo ob 6. uri in 48 minut, zašlo pa ob 19. uri in 1 minuto. Dan bo tako dolg 12 ur in 13 minut. 18. septembra ob 20. uri in 44 minut bo na nebu nastopil mlaj.

Na sobotni prireditvi Lendavska trgatev so predstavile svojo aktivnost tudi članice sekcije vezilj črenšovskega kulturnega društva Marjeta, Irena in dve Mariji. Sekcija deluje tri leta, prvo leto so se posvečale predvsem vezenju murskega cveta, potem pa tudi drugim oblikam vezenja. V sekciji je petnajst članic, za vezenje pa skušajo navdušiti tudi mlade. Foto: J. G.

Vestnik lahko kupite tudi na večini pošt v Pomurju.

Podjetje za informiranje, d. d., Ulica arhitekta Novaka 13, Murska Sobota

Tečajnica Banke Slovenije – referenčni tečaji ECB 15. septembra 2009

X enot nacionalne valute za 1 evro				
Država	Valuta	Ozn. val.	Šifra val.	Tečaj
ZDA	ameriški dolar	USD	840	1,4611
Hrvaška	hrvaška kuna	HRK	191	7,3252
Madžarska	madžarski forint	HUF	348	272,02
Švica	švicarski frank	CHF	756	1,5162
V. Britanija	angleški funt	GBP	826	0,8869

Direktor Naftelendava mag. Mirko Horvat

je lendavske upokojenke popeljal na ogled industrijskega kompleksa v Petišovcih. Ali se jim je prikupil tudi z vprašanjem, kako kaj shajajo s pokojninami, pa nismo izvedeli. Foto: M. H.

Lendavski kavboj je vnet ljubitelj nogometa in direktor Varisa Štefan Sobočan. Kot nekdanjega nogometaša se ga še vedno drži sloves zagrizenega igralca in neugodnega nasprotnika. Foto: N. J.

Mitja Peček, študent novinarstva in poletna pomoč Murskemu valu, se je zelo zavzeto lotil svojega dela – v objektiv smo ga ujeli v pogovoru z Nadjo Malovrh, odgovorno za odnose z javnostjo na Zavodu RS za šolstvo. Foto: B. B. P.

Naredite nekaj zase in se nam pridružite ... I FEEL LOVE NIA

V Zdravilišču Radenci vpisujemo v tečaje:

- ♥ JOGA
- ♥ TELOVADBA – program vaj za ženske po 40. letu starosti
- ♥ AEROBIKA

Vpisujemo do 25. 9. 2009.

Cena tečaja: 110 EUR za odrasle, 95 EUR za upokojenke in študente (možnost plačila na 3 obroke). Za vse dodatne informacije smo z veseljem na voljo po tel., št. je 031 654 380, oziroma miha.veberic@zdravilisce-radenci.si

www.zdravilisce-radenci.si

Direktor direkcije RS za ceste Gregor Ficko, ljutomerski župan Franc Jurša, direktor SGP Pomgrada Tadej Ružič, križevski župan Branko Belec in župan Sv. Jurija ob Ščavnici Anton Slana so zagotovo zadovoljni z odprtjem novega krožišča v Križevcih pri Ljutomeru. Foto: T. M.

Komentar tedna na Pomurje.si – uporabnik Nore o komentarjih uporabnikov glede hude prometne nesreče v Lukavcih: »Tako da se prosim vzdržite glupih komentarjev vsi tisti, ki ne poznate ceste in ste prepame-tni samega sebe, ter si mislite da imate samo vi prav.«

Na prireditvi Pozdrav jeseni v Černelavcih smo zalotili tudi Danico Lovenjak. Na tridnevni prireditvi so si lahko obiskovalci privoščili vrsto kulturnih in kulinarčnih (ter vizualnih) priboljškov. Foto: T. M.

VESTNIK – naročilnica (NAROČILO VELJA DO PISNEGA PREKLICA)

Naročnino bom plačeval za obdobje:

- ☐ trimesečno (13 izvodov) – 18,85 evra
- ☐ polletno (26 izvodov) – 37,70 evra
- ☐ letno (53 izvodov) – 76,85 evra

Po prejemu položnice se lahko oglasite v vaši banki, kjer si uredite plačevanje z mesečnimi obremenitvami.

Ime in priimek:

Naselje, kraj, številka:

Poštna številka in pošta:

Rojstni podatki:

Davčna številka:

Kraj in datum:

Podpis:

☐ Obvezujem se ostati naročnik časopisa vsajeno leto. Za nagrado prejmem Vestnikovo majico.

Podjetje za informiranje, d. o. o., spoštuje vašo zasebnost in zagotavlja visoko raven varovanja podatkov. Podjetje za informiranje se zavezuje, da bo vaše podatke skrbno hranilo in jih uporabljalo samo za namen analize naročnikov, tržnih raziskav ter predstavitev izdelkov in storitev Podjetja za informiranje, d. o. o., ter jih brez vaše privolitve ne bo posredovalo tretjim osebam. Posameznik lahko po 73. členu Zakona o varstvu osebnih podatkov kadarkoli zahteva, da Podjetje za informiranje, d. o. o., trajno ali začasno preneha uporabljati njegove osebne podatke za namene neposrednega trženja. Podjetje za informiranje, d. o. o., je dolžno v 15 dneh ustrezno preprečiti uporabo osebnih podatkov za namen neposrednega trženja in o tem v nadaljnjih 5 dneh obvestiti registriranega uporabnika, ki je to zahteval. Stroške vseh dejanj v zvezi s tem poravnava Podjetje za informiranje, d. o. o.

Terme 3000
MORAVSKE TOPLICE
SAVA HOTELS & RESORTS

VESELI BEGUNJČANI

21. septembra ob 20.00

V restavraciji hotela Termal v Termah 3000 se bo slišala vesela viža narodnozabavnega ansambla veseli Begunjčani. Bodite del nje tudi vi in se nam pridružite.

K dobri glasbi se prileže tudi odlična kulinarika. Za vas jo bodo pripravili kuharski mojstri iz Moravskih Toplic.

Cena koncerta z bifejsko večerjo je 20 € na osebo.

Več informacij in rezervacije po telefonu: 02 512 22 56

www.terme3000.si